

LONDON, 3. febr. (TASS). Okrog 126.000 Indijcev, ki žive v pokrajini Natal v Južnoafriški uniji, bo moralo zapustiti svoje domove in se nastaniti v posebnih rezervatih, in sicer na podlagi rasističnega južnoafriškega zakona o slovesni prenosu.

Mar ni mogoča trezna rešitev?

Uvoz surovin se nedvomno bolj izplača kot uvoz ultrapasa

Navzlic sedanjim velikim deviznim težavam je treba ugotoviti, da se v primerih, ko gre za izdelke, ki so nujno potrebni na domačem trgu in za kompletiranje izvoznega blaga, bolj izplača uvažati cenejše surovine kot pa drage končne izdelke. Devizni izdatki so namreč v tem primeru manjši. Pravzaprav pa gre zdej v kolektivni kočevski podjetja »Melamina« za drugo vprašanje, ali ne bi bilo družbeno koristno in racionalno, ko bi za enak devizni izdatek omogočili nemoteno proizvodnjo dveh kolektivoma namesto enemu samemu? Gre za vprašanje, kako vrednotiti indirektni izvoz izdelkov.

V minulem letu, ko je kočevsko podjetje »Melamina« začelo s poskusno proizvodnjo, so bili pogoji za uveljavitev novega podjetja na tržišču vse prej kot lahki. Predvsem zaradi tega, ker so bile lani uvožene velike količine ultrapasa, in to po znatno nižjih cenah, po katerih ga prodajajo tri jugoslovanske tovarne. V zvezi z omejenim uvozom 450.000 kvadratnih metrov ultrapasa, je bilo iz novega kočevskega podjetja pogosto slišati tožbe in vprašanja: kakšen je družbeni interes: da proizvajamo ultrapas doma, ali da ga uvažamo? Potrošniki ultrapasa so seveda po svoje odgovarjali na omenjena vprašanja. Prodajna cena kvadratnega metra domačega ultrapasa znaša namreč 3250 dinarjev, medtem ko znaša najnižja cena za kvadratni meter ultrapasa na zahodnoevropskem trgu le 15 dolarja. Za potrošnike je torej dosti bolj zanimiv uvožen ultrapas kot domači.

Mimogrede rečeno pa bi bilo, kot trdijo v tovarni »Melamina«, tudi cena njihovega ultrapasa lahko znatno nižja kot je, če bi ob opremljanju tovarne bolj upoštevali racionalnost tovarniške proizvodne zmogljivosti. Ob investiranju bi bili potrebni 200 tisoč dolarjev in zmogljivost tovarne bi namesto sedanjih 600.000 kvadratnih metrov ultrapasa letno znašala 1,2 milijona kvadratnih metrov. Stroški na kvadratni meter bi bili ob se enkrat večji proizvodnji toliko nižji, da bi se lahko, če že ne po-

vsem, pa vsaj močno približali cenam na zunanjem trgu. V letošnjem letu bi kočevska tovarna »Melamina« lahko že docela izkoristila svojo letno zmogljivost, ki znaša 600.000 kvadratnih metrov ultrapasa. Vendar pa glede tega obstaja še majhna negotovost, saj si je tovarna do sedaj z direktnim izvozom uspela zagotoviti le okoli 80 odstotkov za uvoz reprodukcijejskega materiala potrebnih sredstev. Če bi Jugobanka priznala v devizni dohodek podjetja razen direktnega izvoza le tisti indirektni izvoz, ki ga kočevsko podjetje doseže s prodajo ultrapasa nekaj največjim odjemalcem, bi bila podjetju za uvoz reprodukcijejskega materiala potrebna devizna sredstva v celoti zagotovljena.

Ker pa je potrošnik ultrapasnih plošč predvsem lesna industrija, ki je sicer devizno visoko aktivna, pa se problem prav zaradi tega nekoliko zaplete. Lesnoindustrijska podjetja, ki izvozijo za po več sto tisoč ali celo po nekaj milijonov dolarjev blaga, namreč kaj lahko dosežejo, da za relativno majhna devizna sredstva uvozijo tudi manjkajoči reprodukcijejski material — v tem primeru ultrapas. Takšen uvoz se jim tudi dosti bolj izplača kot pa nakup domačega ultrapasa. Kočevsko podjetje »Melamina« je prelagalo, da bi prodajalo ultrapas odjemalcem iz ga s svojimi končnimi izdelki vrsta prodaje v tujo po takšni ceni, kot velja na zunanem tržišču. Na to pa je podjetje »Melamina« pripravljeno samo v primeru, če bo imelo od tega tudi samo korist: če bo takšen indirektni izvoz vračunan v devizno realizacijo podjetja »Melamina«. To pa pomeni, da bi morala biti v tem primeru podjetju »Melamina« zagotovljena devizna sredstva za uvoz reprodukcijejskega materiala. Ljubljanska podružnica Jugobanke bi bila baje pripravljena pristati na takšno rešitev, ne pa tudi centrala v Beogradu.

Kočevsko podjetje »Melamina« se je, rečimo, že spoznamo z večjim proizvajalcem iz BiH, da mu je v zameno za nižjo ceno ultrapasa, kot sicer velja na domačem trgu, odstopil nekaj deviznih sredstev iz retencijske kvote. Kolektiv tovarne »Melamina« je nameraval tudi doben posel napraviti tudi z lesnoindustrijskim podjetjem »Savinja«. Prodali bi mu 70.000 kvadratnih metrov ultrapasa — po najnižji ceni (1,55 dolarja), ki velja na zunanem trgu. V tem primeru pa naj bi 108.500 dolarjev, ki bi jih sicer podjetje »Savinja« moralo plačati za uvoz, banka vračunala v indirektni izvoz podjetja »Melamina«. S temi sredstvi bi torej kočevsko podjetje lahko uvozilo reprodukcijejski material. Pri tem pa bi se pokazala tudi precejšnja družbena racionalnost, saj bi kočevsko podjetje je z omejenimi deviznimi sredstvi lahko izdelalo ne le 70.000 kvadratnih metrov, ampak kar 150.000 kvadratnih metrov ultrapasa.

Najpomembnejše pa bi bilo vsekakor to, bi ob takšni razpravi in razumevanju politiki do indirektnega izvoza ob deviznem prihranku (za en kvadratni meter ultrapasa je treba uvoziti le za okoli trideset dolarja reprodukcijejskega materiala) omogočili normalno proizvodnjo tudi tistim kolektivom, ki za izdelke uporabljajo se dobren delež uvoznega materiala.

JOZE KEUC F. JERAS

Ustreznejša kadrovska politika

Z občinske konference ZK v Ilirski Bistrici

Na občinski konferenci zveze komunistov ilirskobistriške občine so ugotovili, da se je produktivnost dela v prvih 11 mesecih lanskega leta povečala za 5 odstotkov v primerjavi z letom 1963. Osební dohodek na zaposlenega je znašal v letu 1963 povprečno 34.697 dinarjev, v letu 1964 pa se je povzpela na 46.308 dinarjev ali za 33,5 odstotka.

Konferenca je obravnavala tudi standard upokoženec in udeležencev NOV in ugotovila, da določeno število upokoženec in socialno šibkih zaozista za standardom. Tako je ob koncu 1964. leta v občini prejemalo 112 udeležencev NOV priznavalino, in sicer 29 okrajno v mesečnem znesku 10.900 dinarjev, občinsko pa 33 v mesečnem znesku 7.156 dinarjev. Razen tega je v občini 148 udeležencev NOV kmotov, ki potrebujejo materialno pomoč in 48 udeležencev, ki čakajo na stanovanje. Prede problem so tudi socialno šibki, ki jih je bilo lani več kot 200. Od teh jih prejema finančno pomoč le 143, v povprečnem znesku 3263 dinarjev.

Nekoliko boljše materialne premike so zabeležili v materialnem položaju solstva, saj beza analiza kaže, da je 1963. leto od skupnih proračunskih sredstev občine, t. j. 223 milijonov 256 tisoč, bilo solstvo deležno 119,5 milijona ali 53 odstotkov vsega proračuna, lani pa od 326,5 milijona 162,5 milijona ali 49,7 odstotka vseh sredstev proračuna. Navzlic tem pozitivnim premikom delujejo šole, kot Knežak, Kutežvo, Prem in Pregarje, v zelo slabih razmerah, ki ne ustrezajo normalnim pogojem pouka. Tu je še problem stanovanj, ki povzroča fluktuacijo učnih kadrov v razvijajoča področja.

Na konferenci je bilo veliko govora o štipendiranju kadrov. Ugotovili so, da je na tem področju storjen korak naprej, saj so za štipendije v 1963. letu porabili

Ustreznejša kadrovska politika

Z občinske konference ZK v Ilirski Bistrici

Na občinski konferenci zveze komunistov ilirskobistriške občine so ugotovili, da se je produktivnost dela v prvih 11 mesecih lanskega leta povečala za 5 odstotkov v primerjavi z letom 1963. Osební dohodek na zaposlenega je znašal v letu 1963 povprečno 34.697 dinarjev, v letu 1964 pa se je povzpela na 46.308 dinarjev ali za 33,5 odstotka.

Konferenca je obravnavala tudi standard upokoženec in udeležencev NOV in ugotovila, da določeno število upokoženec in socialno šibkih zaozista za standardom. Tako je ob koncu 1964. leta v občini prejemalo 112 udeležencev NOV priznavalino, in sicer 29 okrajno v mesečnem znesku 10.900 dinarjev, občinsko pa 33 v mesečnem znesku 7.156 dinarjev. Razen tega je v občini 148 udeležencev NOV kmotov, ki potrebujejo materialno pomoč in 48 udeležencev, ki čakajo na stanovanje. Prede problem so tudi socialno šibki, ki jih je bilo lani več kot 200. Od teh jih prejema finančno pomoč le 143, v povprečnem znesku 3263 dinarjev.

Nekoliko boljše materialne premike so zabeležili v materialnem položaju solstva, saj beza analiza kaže, da je 1963. leto od skupnih proračunskih sredstev občine, t. j. 223 milijonov 256 tisoč, bilo solstvo deležno 119,5 milijona ali 53 odstotkov vsega proračuna, lani pa od 326,5 milijona 162,5 milijona ali 49,7 odstotka vseh sredstev proračuna. Navzlic tem pozitivnim premikom delujejo šole, kot Knežak, Kutežvo, Prem in Pregarje, v zelo slabih razmerah, ki ne ustrezajo normalnim pogojem pouka. Tu je še problem stanovanj, ki povzroča fluktuacijo učnih kadrov v razvijajoča področja.

Na konferenci je bilo veliko govora o štipendiranju kadrov. Ugotovili so, da je na tem področju storjen korak naprej, saj so za štipendije v 1963. letu porabili

nekaj nad 11 milijonov, v letu 1963 pa nad 15 milijonov dinarjev. Trenutno štipendirajo na srednjih, višjih in visokih šolah 152 ljudi, od katerih jih je 35 iz kmečkih, 93 pa iz uslužbenških družin. Povprečne mesečne štipendije znašajo nad 20 tisoč dinarjev. Seveda je še čuti veliko pomankanje strokovnega kadra v delovnih organizacijah in družbenih službah v občini, ki jim primanjkuje 376

105. STANOVANJSKI BLOK MARIBORSKE TEKSTILNE na Pobrežju s 105 stanovanji, ki je bil zgrajen lani, je te dni sprejel stanovalce. Foto: J. Peščaj

JOZE KEUC F. JERAS

Ustreznejša kadrovska politika

Z občinske konference ZK v Ilirski Bistrici

Na občinski konferenci zveze komunistov ilirskobistriške občine so ugotovili, da se je produktivnost dela v prvih 11 mesecih lanskega leta povečala za 5 odstotkov v primerjavi z letom 1963. Osební dohodek na zaposlenega je znašal v letu 1963 povprečno 34.697 dinarjev, v letu 1964 pa se je povzpela na 46.308 dinarjev ali za 33,5 odstotka.

Konferenca je obravnavala tudi standard upokoženec in udeležencev NOV in ugotovila, da določeno število upokoženec in socialno šibkih zaozista za standardom. Tako je ob koncu 1964. leta v občini prejemalo 112 udeležencev NOV priznavalino, in sicer 29 okrajno v mesečnem znesku 10.900 dinarjev, občinsko pa 33 v mesečnem znesku 7.156 dinarjev. Razen tega je v občini 148 udeležencev NOV kmotov, ki potrebujejo materialno pomoč in 48 udeležencev, ki čakajo na stanovanje. Prede problem so tudi socialno šibki, ki jih je bilo lani več kot 200. Od teh jih prejema finančno pomoč le 143, v povprečnem znesku 3263 dinarjev.

Nekoliko boljše materialne premike so zabeležili v materialnem položaju solstva, saj beza analiza kaže, da je 1963. leto od skupnih proračunskih sredstev občine, t. j. 223 milijonov 256 tisoč, bilo solstvo deležno 119,5 milijona ali 53 odstotkov vsega proračuna, lani pa od 326,5 milijona 162,5 milijona ali 49,7 odstotka vseh sredstev proračuna. Navzlic tem pozitivnim premikom delujejo šole, kot Knežak, Kutežvo, Prem in Pregarje, v zelo slabih razmerah, ki ne ustrezajo normalnim pogojem pouka. Tu je še problem stanovanj, ki povzroča fluktuacijo učnih kadrov v razvijajoča področja.

Na konferenci je bilo veliko govora o štipendiranju kadrov. Ugotovili so, da je na tem področju storjen korak naprej, saj so za štipendije v 1963. letu porabili

GNECA PRED »MANTOVO« — Eno najbolj znanih gostišč ob cesti Ljubljana — Koper je »Mantova« na Vrhniku. Tu se ustavi premožni šofer, ki pelje proti Ljubljani ali proti Postojni. Velik parkirni prostor ob gostišču je prejemalen celo ta zimski čas, ko je promet na cesti mnogo manjši kot poleti, ko je turistična sezona. Foto: Selhaus

Vrednost plemenske živine

Dolga pot od spoznanja potreb do sredstev zanje

Nešteto krat smo že ugotovili, da brez dobre plemenske živine ne bo telet za pitanje, ne mladih goved. Podoba pa je, da o tem le prepičujemo drug drugega brez ekonomskih spodbud. Temu ustrezen je tudi uspeh. Dobri primeri posameznih kmetijskih organizacij ne morejo prispevati dovolj k potrebni spremembi v živinoreji oziroma ustreznosti orientaciji, kajti mnogo bolje volje se skrha ob neugodnih gospodarskih pogojih.

Kmetijska zadruga v Mozirju je pred kratkim kupila na Kočevskem 21 rodovniških plemenskih telic. Ki jih je razdelila zasebnim živinorejcem. To je bil pravi večji nakup, kateremu naj bi jih sledilo še več, da se reja sivojave pasme hitreje razširi kot je z domačo prirejo. V moziški občini imajo le 35 odst. sivojavih goved, vsa druga živina pa je manjverena. Na mešanica različnih pasem. Za izboljšanje živinoreje bo torej potrebno mnogo truda in gnetnih sredstev. To so ugotovili občinski in zadrugiški organi in pokazali tudi pripravljenost, da se lotijo te naloge. Prvi korak so že storili z lanske razstavo živine in nakupom nekaj dobrih plemenskih telic. Rodovniška plemenska živina pa je draga — in tudi druga dobra plemenska živina — zato le priporočila kmetom, naj jo kupijo in z njo zamenjajo sedanjim manj koristne živine, ne zaležejo mnogo. Fremakniti je treba tudi družbena sredstva. Različno med ceno pitanih goved in kupno ceno plemenskih telic so namreč krili kmetje — kupci in zadruga

vsak po 30 odst. 40 odst. pa iz okrajnih sredstev za kmetijstvo. Na tak način pa ne bodo mogli nakupiti mnogo plemenske živine, ker bo zmanjkalo sredstev. Razlika med ceno klavne in plemenske živine je velika, zadruga in okrajna sredstva se bodo hitro izčrpala. Razlika v ceni med plemensko in klavno živino, ki mora biti, drugače ne bo nihče redil plemenske živine, še bolj povečuje visoka premija za pitano živino. Opozorili in želja živinorejcev, naj bi v sedanjih pogojih, ko stala plemenska živina nazadnje, dobili enake premije kot za pitano živino tudi za vzrejene plemenske živine, pa še ni nihče upošteval, ko da bi teleta za pitanje bilo moč sproževati brez krave.

S podobnimi problemi kot v moziški in ptuški občini se ubadajo tudi drugod in postavljajo podobna vprašanja. Ali po nekaj letih intenzifikacije pitanja goved, ki je že povzročilo škodo redil plemenske živine, ne bi bilo treba nekaterih predpisov spremeniti in jih prilagoditi sedanji razmeri? J. PETEK

Vrstni red je pomešan

Podjetja v občini Maribor-Center premalo dajejo za družbeni standard

Na nedavni občinski konferenci ZK v občini Center so precej govorili o tem, da je treba v investicijski politiki narediti prelom in odmeriti več sredstev za družbeni standard. O tem so teklo razprave že vse lansko leto, odločno preusmeritev na investicije v družbeni standard in porast osebne potrošnje pa naj bi uveljavili predvsem v letošnjih družbenih planih. Šestletni predlogov za letošnje investicije gospodarskih organizacij v občini pa dajejo žal povsem drugačno sliko.

Podjetja v tej mariborski občini so zbrala predloge za okrog 26 milijard din investicij. Za takšno investicijsko politiko, ki očitno presega realne možnosti financiranja, imajo podjetja 6 milijard din lastnih sredstev, okrog 15 milijard din pa bi najela iz bančnih kreditov. Za preostalih 5 milijard predvidenih potreb pa ni kritja in ne virov. Že to zahteva omejitve investicij na res najnujnejše.

Se bolj značilno za predlagano investicijsko politiko pa je razmerje med planiranimi in dejanskimi potrebami, oziroma prioriteta investicij, kakršno postavljajo podjetja. Od skupno 26 milijard din predvidenih investicij so odmerila samo 1,6 milijarde din za potrebe družbenega standarda. To vsekakor ni v skladu s strukturo investicij, kakršno želimo in moramo ustvariti v prihodnjem razvoju. Takšna usmeritev sredstev gospodarskih organizacij v bistvu ne upošteva prečnih potreb družbenega standarda niti ni pripravljena za skupno urejanje odprtih vprašanj na ravni komune. Še vedno se namreč investicije v družbeni standard in razne družbene službe v takšnih razmerjih kažejo kot neenačkovne in ohranjajo prepričanje, da denar za šole, izobraževanje, otroško varstvo in podobne potrebe ni »rentabilna« gospodarska naložba. V takšni investicijski usmeritvi se kaže zastarelo naziranje, da kaj podjetja investirajo samo v »čiste« gospodarske panoge, občina pa naj skrbi za vse ostalo (le od kod?). Načelo preusmerjanja investicij v družbeni standard terja tudi od delovnih kolektivov takšno usmeritev, povezovanje v občinski merili in skupno urejanje odprtih problemov.

Kaj pa temu nasproti pravijo podjetja v predlogih za letošnji plan investicij? Od tega tako malo odmerjenih sredstev so predvidela za stanovanjsko izgradnjo 1,5 milijard din. Okrog 100 milijonov din predvidevajo za rekreacijo, počitniške domove in podobno; za šport so predvideli 4 milijone din in prav toliko za pomoč strokovnemu šolstvu. Za otroško varstvo — čeprav je v občini več kot tretjina vseh zaposlenih žensk — pa v predlogih ni niti dinarja. Prav problem otroškega varstva, ki zajema komaj 1 odstotek vseh otrok v sedanjih ustanovah, je v občini silno pereč. Gotovo ni še mo stvar občine, ampak je še kako tesno povezan s proizvodnjo. Sicer pa bi lahko o ostalih potrebah še in še govorili. Rečimo: samo o vzrokih izredno močne fluktuacije delovne sile!

Upravičene pripombe na takšno, v bistvu zelo kratkovidno usmeritev investicij v podjetjih navadno zavračajo zagotovilo, češ saj bo letos s skladi še slabše. Toda ne glede na to, kakšni so bili in kakšni bodo skladi podjetij letos, povedo številke zelo prepričljivo, kako gospodarski in dejanski ustvarjeni sredstvi. Ponekod niti še niso razporedili sredstev, oziroma ne razmišljajo o tem, kako bi lahko prosta sredstva zadrževali, da bi bil njihov učinek večji. To velja tako za rekreacijo, kot za doslej za nemarjane potrebe solstva, otroškega varstva in drugih družbenih služb.

Predlogi za letošnje investicijsko politiko so očitno sprti z načeli, ki jih želimo uresničiti v strukturi družbene in osebne potrošnje. Kaže, da se bodo morali v podjetjih te mariborske občine še enkrat temeljito lotiti proučevanja realnih potreb in možnosti, in poiskati skupne rešitve, da bi tudi tisto, kar je močno dati za potrebe družbenega standarda, bilo čimbolj koristno naloženo. D. VRESNIK

Popravek

V včerajšnjem uvodniku na prvi strani »Dolgoročnejši sistem štipendiranja« se naslednji stavek pravilno glasi: Sklad za posojila naj bi letos razpolagal z 268 milijoni dinarjev (in ne 68).

BOJZDAR FAHOR

Veliko zanimanje za sejem v Leskovcu

Od 19. do 27. junija bo tudi letos v Leskovcu tradicionalni mednarodni tekstilni sejem, za katerega vlada tako v naši državi kot v inozemstvu veliko zanimanje. Ta sejemška prireditev bo letos že 13. zapovrstjo, razstavljal pa bodo proizvajalci tekstilnega blaga, tekstilnih strojev in pomožnih sredstev za tekstilno industrijo. Lani je na tem sejmu sodelovalo okrog 270 domačih podjetij in preko 100 razstavljalcev iz inozemstva, skupno pa je bilo na tem sejmu lani zastopanih 14 držav. Uprava sejma pa računa, da bo letošnja udeležba razstavljalcev rekordna, tako da bo na sejmu razstavljalo znatno več podjetij iz Jugoslavije in inozemstva kot lani. Na lanskem sejmu, ki ga je obiskalo okrog 140.000 ljudi, so sklenili kupiti za približno 30 milijard dinarjev. Po mnenju sejemске uprave pa bodo tudi kupilce letos večje kot lani. Na letošnjem sejmu tekstila in tekstilnih strojev v Leskovcu bo tudi več strokovnih posvetovanj, zlasti bo zanimivo posvetovanje na temo »Problemi tekstilne industrije v Jugoslaviji in izvoz tekstilnih izdelkov«.

Malo delavske mladine na univerzah

V naši državi je približno 160.000 študentov vpisanih na raznih višjih in visokih šolah. Statistični podatki pa kažejo, da je med študentsko mladino danes razmeroma malo ljudi iz delavskih družin. Na beograjski univerzi, ki je največja pri nas, je samo 12,7 odstotka študentov iz delavskih rodbin, 21,9 odstotka iz kmečkih in 42,4 odstotka iz uradniških družin. Tudi v Ljubljani so odstotki precej podobni, čeprav v podatkih nis za leta vse fakultete. Tako je na primer v Ljubljani samo 16 odstotkov iz delavskih družin, 13 iz kmečkih in kar 47 odstotkov iz uradniških družin.

Združenje graditeljev cest

Pred kratkim so v Beogradu ustanovili poslovno združenje specializiranih gradbenih podjetij za gradnjo cest. V združenju je vkljenjenih osam največjih specializiranih gradbenih podjetij v naši državi, priključili pa sta se tudi podjetji »Mostogradnja« in »Ratko Mitrović«, ki razen cest gradita tudi druge objekte. Namen tega poslovnega združenja je usklajevanje proizvodnih programov svojih članov, delitev dela, proučevanje domačega in inozemskega tržišča, hitro zaposlovanje svobodnih kapacitet svojih članov in podobno. Združenje bo skušalo tudi urediti nekatere akutne probleme, ki že vrsto let nastopajo med investicijami in gradbeno operativno.

Na vrsti so električne lokomotive

Naša kovinska in predelovalna industrija je doslej izdelovala izključno parne in dizelske lokomotive. Zdej pa je napočil čas, da se ta industrija preusmeri v proizvodnjo električnih lokomotiv, saj vemo, da bo po perspektivnem planu pri nas do leta 1970 elektrificiranih približno 2000 km železniških prog na glavnih relacijah. Takrat, bodo naša železniška podjetja potrebovala najmanj 250 novih železniških lokomotiv. Pred kratkim je bil podpisan sporazum med tovarno »Rade Končar« iz Zagreba in podjetji »Dijuro Dječević« — Slavovski Brat ter tovarno »Manko Gredelje« — Zagreb, ki določa razne naloge pri proizvodnji domačih električnih lokomotiv. »Rade Končar« bo glavni nosilec kooperacije, medtem ko se bodo ostali proizvajalci specializirali za razne proizvodne naloge.

Nov traktor v Kruševcu

Industrija traktorjev in motorjev »145. Oktobra« v Kruševcu je te dni izdelala prototip novega traktorja — gosensarja, ki ima 75 konjskih moči. Traktor, ki bo izdelali kmalu izdelovalci serijsko, bo imel zelo enostaven krmlilni mehanizem, vrh tedelovno hitrost od sedesadnih traktorjev. Novi traktor — gosensar, ki nosi oznabo TG-75, je na preizkušnji pokazal zelo lepe rezultate.

DVA ZOBOTEHNIKA sprejmeta takoj ali po dogovoru

Samska stanovanja so zagotovljena.

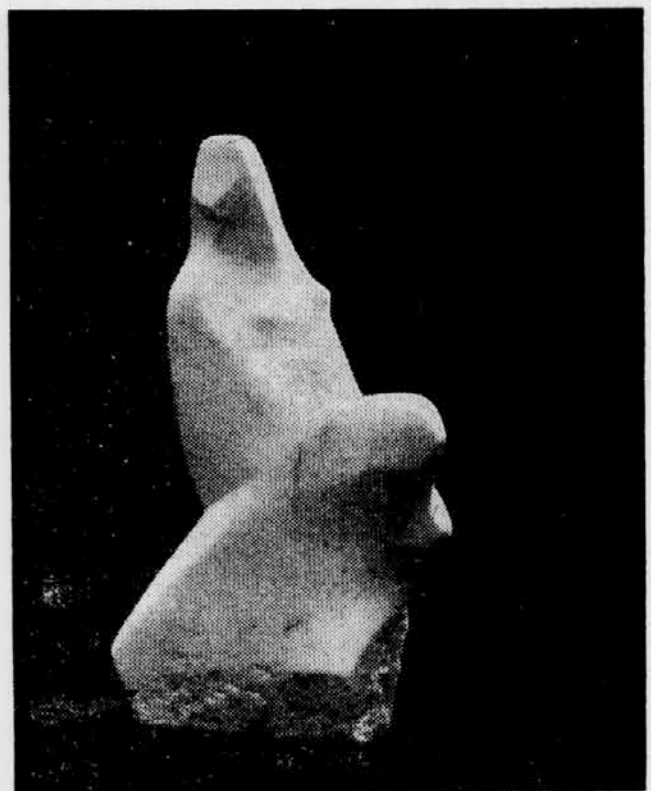
Zdravstveni dom — Šmarje pri Jelšah

774

Novice

JESENICE: razstava likovne sekcije DOLIK — V soboto, 6. februarja, bodo v mali dvorani delavskega doma pri Jelenju na Jesenicah odprli razstavo slikarskih del članov likovne sekcije DOLIK jeseniške Svobode »Tone Čufar«. To razstavo, ki bo odprta vsako dopoldne in popoldne od vključno 14. februarja, prireja DOLIK v počastitev Prešernovega tedna. Ob otvoritvi bo tudi krajši umetniški program.

KOPER: seminar italijanskega jezika in književnosti — Včeraj se je tu začel četrti seminar italijanskega jezika in književnosti za predavatelje in učence italijanskih šol koprškega in bujskega območja. Predavalo bo 10 profesorjev z italijanskih univerz in drugih pedagoških institucij. Slovesne otvoritve seminarja so se udeležili sekretar za šolstvo SR Slovenije Boris Lipužič, predsednik jugoslovanske delegacije v mešanem odboru za manjšine Mitja Vošnjak, generalni direktor oddelka za kulturne izmenjave s tujino italijanskega ministrstva za zunanje zadeve prof. Ferdinando Marotta in drugi. Seminar bo trajal do 13. februarja.

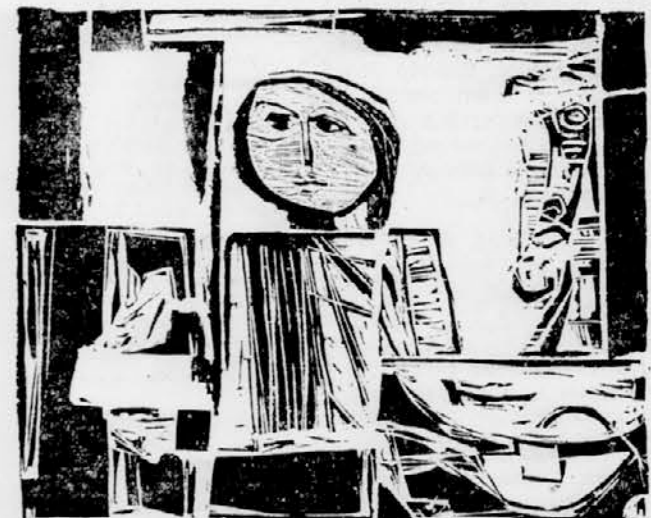

RETROSPEKTIVA JAKOBA SAVINSKIA V MESTNI GALERIJI V LJUBLJANI — Sedeča žena, beli mar-mor, 1957.

BEograd: pravilnik o gostovanju v tujini — V kulturno prosvetnem svetu Jugoslavije so sporčili, da pripravljajo pravilnik, ki naj bi uredil in preciziral pogoje za gostovanje naših amaterskih kulturno umetniških društev v tujini. Pričakujejo, da bo pravilnik dolžan, naj program, s katerimi bi želeli ansambli v tujino, najprej umetniško pregledajo ustrezne republiške komisije. Če bo ta ocena ugodna, bodo ansambli lahko odšli, kamor želijo, seveda v skladu z običajnimi finančnimi pogoji in obveznostmi. Sicer pa bodo imeli vsi ansambli enake možnosti pri prijavljanju za gostovanje v tujini. V kulturno prosvetnem svetu so prepričani, da bodo ukrepi novega pravilnika prispevali k stabilizaciji politike gostovanja naših amaterskih skupin v tujini oziroma k zboljšanju umetniške vrednosti programov. Dosedanja gostovanja so bila pripravljena premo koordinirano. Gostovanja so temeljila bolj na pridobitvi umetniških afirmacij ansamblov in posameznih delavcev oziroma festivalih, manj pa je bilo pri tem stabilne politike in pravega sodelovanja.

NOVI SAD: Milan Dedinaec dobitnik »Zmajeve nagrade« — Letošnjo »Zmajev nagrado«, ki jo podeljuje Matica srpska v Novem Sadu, so letos podelili književniku Milanu Dedinaecu. Tristo tisoč din je dobil za pesniško zbirko »Iz dnevnika ujetnika 60211«. Dedinaec bo prejel nagrado 16. februarja na slovesni seji Matice srpske.

NOVI SAD: nov slovar srbskohrvatskega knjižnega jezika — Po dolgotrajnem delu uglednih lingvistov iz Beograda, Zagreba in Sarajeva se končuje priprave za izid prvih dveh delov novega slovarja srbskohrvatskega jezika. S tem da so doslej obdelali 14 črk, je končana komaj tretjina obsežnega in pomembnega dela, ki sta ga skupaj zasnovali Matica srpska iz Novog Sada in Matica hrvatska iz Zagreba. Novi slovar bo imel šest delov in skupaj 5000 strani velikega formata. Tiskano bo v cirilici in latinici.

Z RAZSTAVE POZNANJSKIH GRAFIKOV V CELJSKEM LIKOVNEM SALONU — Zbigniew Kaja: Stojnica, linorez.

DUNAJ: obisk uglednega skladatelja iz ZSSR — Predvčeršnjim je dopotoval na Dunaj sovjetski skladatelj Dmitrij Šostakovič, da bo navzoč pri zadnjih poskusih svoje opere »Katarina Izmailovna« Premiera bo 12. februarja v Dunajski državni operi. Naslovno vlogo bo pela češka pevka Ludmila Dvorakova.

FIRENCE: peti festival etnografskih in socioloških filmov — V ponedeljek se je začel tu peti mednarodni festival etnografskih in socioloških filmov, na katerem zastopa Jugoslavijo film Dragoslava Lazica »Zadušnice«. Jugoslovanski film so vrteli na začetku in je takoj zbudil veliko pozornost. Francoska agencija piše, da jugoslovanski film oživlja spomine na starodavne običaje in da je močnejši prikaz kulta mrtvih v danini. Zanimiv je bil švicarski film »Mi smo Italijani«, ki govori o Italijanih, zaposlenih v Švici.

MUNCHEN: Joseph Keilberth dirigira Straussovo opero — Družba DGG je izdala ploščo s posnetkom opere Richarda Straussa »Zena brez sence«, pojejo Ingrid Bioner, Inge Borch in Dietrich Fischer-Dieskau. Igra orkester Bavarske državne opere.

LONDON: orkester »New Philharmonia« — Pred meseci je upravnik Walter Legge razpustil svetovno znani orkester »Philharmonia«. Člani tega orkestra, ki si je veliko slavo pridobil ne samo s koncerti v Londonu, temveč predvsem s snemanjem plošč, se s tem niso sprizljali in ustanovili so nov orkester »New Philharmonia«. Ta je imel otvoritveni koncert v oktobru (dirigiral je Otto Klemperer), sedaj pa se pripravlja na turnejo po Južni Ameriki in Evropi.

NEW YORK: zadnja plošča Fritzera Reinera — Dva meseca pred smrtjo je ta znani svetovni dirigent posnel za družbo RCA Victor dve Haydnovi simfoniji: simfoniji št. 95 in 101.

Povprečna štipendija 18650 din

Ing. Marko Bulc novi predsednik sveta ljubljanske univerze

Univerzitetni svet ljubljanske univerze je včeraj na skupni seji z univerzitetno upravo izvolil za novega predsednika univerzitetnega sveta ing. Marka Bulca. Ob izvolitvi novega predsednika je rektor univerze ing. Albert Struna izrekel zahvalo za uspešno delo dosedanjemu predsedniku Jožetu Pernutu.

Nato so člani sveta in uprave razpravljali o socialno ekonomskih problemih študentov, o svobodnih katedrah ter o drugih aktualnih problemih.

Podatki, ki jih je zbralo tajništvo univerze, kažejo, da je lanske akcija za zvišanje števila štipendij in za višje štipendiranje rodila uspeh. Medtem ko je bilo decembra 1963 na univerzi 2.514 (nekaj nad 34 odstotkov) študentov, je decembra 1964 dobilo štipendije 3.133 (dobrih 43 odstotkov) študentov. Po podatkih iz januarja letos dobiva štipendije 3.127 študentov, povprečna štipendija pa je 18.650 dinarjev. Najnižji povpreček po ljubljanskih fakultetah ima pravna fakulteta (16.540 dinarjev), najvišjega pa strojna (19.100 dinarjev). Decembrski podatki kažejo, da je v študentskih domovih 20 odstotkov študentov, da bi razen teh želela bivati v njih še tretjina študentov, da se jih petina vozi v Ljubljano iz več kot 5 km oddaljenih krajev, da je povpreček mesečnih dohodkov tistih študentov, ki ne stanujejo pri starših, znašal približno 20.000 din, da življenjski stroški študenta, ki ne stanuje pri starših, znašajo 30.000 din mesečno, v študentskih domovih pa 5.000 din manj itd.

Zaradi teh številnih drugih podatkov so udeleženci včerajšnje seje ugotovili, da uspešne lanske akcije niso zadovoljile in da ta akcija ne sme ostati enkratna kampanja. Pozdravljajo se predlog, da tajništvo univerze ustanovi oddelke, ki bo stalno spremljalo socialno ekonomsko problematiko študentov, in predlog, naj se s podobnimi analizami ter akcijami organizirano in sistematično ukvarja tudi vse fakultete. Razvijati je treba sklad za posojila ter čimprej sprejeti ustrezne zakone za urejanje te problematike. Problematiko pomoči študentom tako so sklenili — bo treba urejati na osnovi dolgoročnih vidikov. S tem v zvezi bo treba pospešeno razširjati tudi kapacitete študentskih domov.

Ob tej razpravi so obravnavali problem zdravstvenega zavarovanja študentov. Ti so sedaj zavarovani iz petih virov. Podpirli so predlog študentov, naj bi zdravstveno zavarovanje čimprej uvedli iz enega samega vira oziroma kriterija, to je na status študenta.

Ko so govorili o svobodnih katedrah, so ugotovili, da te na mnogih fakultetah ne opravljajo svoje naloge, ker ni razčiščen status teh kateder, pa tudi naloge niso bile opredeljene. Bili so enotnega mnenja, da je treba razvijati svobodne katedre v stalnejše delovne oblike, ki bodo imele svoje mesto v okviru študijskega sistema posamezne fakultete oziroma študijske skupine. Njihova funkcija naj bo ta, da bodo predstavljale dopolnilo študijske stroke ter da bodo obravnavale aktualne probleme teorije in prakse svojega časa — bodo naj torej posrednik med teorijo in prakso.

J. S.

Med knjigami

Mira Mihelič: Mavrica nad mestom

»Živimo ujeti kakor muha v pajčevini v mreži prepletajočih se spominov«, pravi pisateljica Mira Mihelič na nekem mestu v svojem zadnjem romanu Mavrica nad mestom (Cankarjeva založba 1964). S tem citatom lahko ilustriramo pripovedno metodo v delu in hkrati temeljno vsebino osebnosti njegove glavne junakinje in njenega doživljanja sodobnega sveta.

Dimenzije značaja in usode Marine Raven, zadnje prave potomke meščanske denarne aristokracije, katere rast in upadanje je avtorica predstavila v vrsti svojih romanov, so razpete med dvoje različnih zgodovinskih obdobjev in dvoje različnih pojmovanj življenja. Marina spoštuje relikvije pomembne preteklosti svoje družine. Življenjska pot pa jo privede od meščanske razvajanke do razočarane žene, skoraj proletarke v družbi in osamljenke v čustvenem življenju. Po tragičnem doživljanju vojne in po soočenju s ponižanjem se v tej ženi rodi nov, pravi človek, zmogel presojanja resničnosti svoje okolice in svoje resničnosti. Razvoju Marine osebno pisateljica postavlja kot nasprotje podobo nove aristokracije, ki je sicer prav tako zrasla iz katarze v doživljanju vojne, pa je v rasti postajala bolj in bolj okor-na in se polagoma zastrla za človeka svoje soseske. Marina glas postane tedaj glas preganjanega malega človeka, ki s svojega mesta poskuša spoznati stvari nezasečene, jasne. Pravzaprav je Marina z vsem tem, kar se v roma-

nu z njo godi, utekla osnovnemu konceptu o razkroju predvojne aristokracije, kot ga avtorica naziva od prvega romana naprej, ga prehiteva oziroma prerasta in končno s svojim odhodom iz življenja odkrila vrsto novih vprašanj, ki jih Miheličeva v romanu ni izpeljala.

Roman tako ustvarja vtis, da ni zaključeno delo o nekem obdobju, ki se končuje, ampak da gre za pogumen prikaz rasti nove družbe, ki šele prav nastaja, za prikaz dilem te družbe, za njena iskanja, padce in radostne trenutke.

Vsebinski razpon romana Mavrica nad mestom je močno prestopil meje dosedanjega pisanja Mira Mihelič. Razvil se je namreč na široko območje moralnih in psiholoških vprašanj našega svobodnega človeka. Oblikovne lastnosti romana ne predstavljajo ničesar novega. Zanimiva je simbolika stare podedovane aristokratske hiše, o kateri Miheličeva pripoveduje z znano gostobesedno šarmantnostjo, ki sicer včasih preide v nabreklost inventariziranja predmetnega sveta okrog njenih junakov, vendar do tiste mere, ki se predstavlja do ločen stil pisanja. Razvijajoč se tok pripovedi se oblikuje v razmislek Marine Raven, njenega sina, Igorja in njegove babice, ostarele prisrčne umetnice Belle. Vse ta svet oklepajo živdi temne hiše, ki v nasprotju z bivšo aristokratsko zadržanostjo zdaj oklepajo v sebi vrsto najrazličnejših na pol pro-

padlih usod. Te so največkrat le kuliserja za psihične reakcije glavnih oseb v romanu in manj predstavniki socialno in moralno ogroženega sloja. Poseben svet predstavljajo v delu svet mladostnikov Igorja, njegova karakteristika sloni najprej predvsem na zunanjih znakih, v žargonskem govoru in v odnosu do matere in prijateljev. Šele tik pred zaključkom romana se začne oblikovati v izrazitejšo osebnost; tedaj, ko se ob materini nesreči začneja zavedati svoje odločitve o odnosu do očeta.

Glede izčiščenosti izraza roman ni enoten. Najuspešnejša so osrednja poglavja, peto, šesto in sedmo, kjer funkcionalnost dialoga in monologa postane pomemben del notranje napetosti dogajanja. Vsebinsko je drugi del romana tudi sicer polnejši: manj je fabuliranja in več notranje dinamike v povezovanju preteklosti s sedanjostjo in v Marininem iskanju v času najtrše krize.

Pisateljica kritika sodobnih pojavov v našem svetu je izrazito megljena in rahla. Ne spodbuja nas k razmišljanju; mestoma pa se ji posreči, da nas pretrese. Z odprtim kompromisnim koncem oziroma s neizpeljanim zaključkom nas prikažeja za končne odločitve glavnih likov. Zdi se, kot da dovoljuje, da gre življenje mimo njih in da jih prepušča njihovim neresljivim dvomom, skritim v vsakdanjih nepomembnostih, ki so pa vendarle zelo značilne in zelo nase.

H. GLUSIČ

„Principialna nezdružljivost modernizma in realizma“

„Literaturna gazeta“ po konferenci o modernizmu

Po dobrem mesecu dni je »Literaturna gazeta« v torek preobšla obsežnejše poročilo o tri dni trajajoči znanstveni konferenci, posvečeni modernizmu. Konferenca v Moskvi sta sklicala zadnje dni decembra Institut svetovne literature in Zveza pisateljev ZSSR. Medtem je bil objavljen uredniški članek Prave, v katerem so jasno formulirana idejna in estetska gledišča sovjetske umetnosti, ki jih zdaj v umetniških krogih na široko obravnavajo.

»Literaturna gazeta« poudarja, da je v referatih in razpravah 30 udeležencev konference načelo mnogo pomembnih vprašanj razvoja svetovne književnosti, med njimi načelno razlikovanje realizma od modernizma, tradicije in novatorstva, nadalje zakonitosti v razvoju književnosti v socialističnih deželah, povezanost literature z drugimi oblikami družbene dejavnosti, idejne pozicije pisateljev, probleme umetniških oblik in individualnosti stilov in druga.

Zavrnilo so tako okostenelo obliko dogmatskih razgovorov kakor tudi težnje po omalovaževanju znanstvenega in načelnega obravnavanja ideoloških konfliktov v književnosti in v pogledu pisateljev na svet. »Na problem modernizma na svetu, je bilo rečeno na konferenci, je treba gledati v luči konflikta dveh smeri: revolucionarne literature, ki se bori za socialistično preobrazbo sveta, in literature, ki ali zavestno podpira kapitalistični sistem ali pa podzvestno pomaga pri njegovem vzdrževanju.«

Razvoj demokratičnih in socialističnih momentov v nacionalnih kulturah buržoaznega sveta je zamotan pro-

ces z mnogimi ostrimi preokreti, z določeno ostrivostjo notranjih protislovij ob ne-nemnem manifestiranju nacionalnih posebnosti in obilju najrazličnejših in občasnih oblik. Dogmatiki s svojimi skrajnje revnimi predstavami o vlogi umetniškega ustvarjanja ne morejo »ujeti« zamotanosti boja med starim in novim.

Ob tej priložnosti, poudarja nadalje članik, je bilo poudarjeno, da bodo »kakršnekoli razprave o svetovni literaturi brezpodne, če ne bomo upoštevali, kaj je novega prinesel v njo socialistični realizem, ki se nenehoma razvija, ker poteka velika umetniška revolucija, ki spreminja obliko sodobne književnosti.«

Na konferenci so ostro kritizirali sedanje teorije na za-hodu o »isklenosti« življenja duše. Rečeno je bilo, da so te teorije v tesni zvezi s pogledi, ki zanikajo umetniški napredek nasprotno, kakor tudi z »globoko protirevolucionarnimi idejami nezakonitosti samostojne poti in načel umetnosti socialističnega. Kritizirali so tudi mit o Kafki in Jamesu Joyce kot »očeti« dobnega modernizma. Čeprav tema pisateljska niso odrekli določenega pomena in umetniške vrednosti, so poudarili, da predstavljajo »poderljivo« poteka Kafkove ustvarjalnosti njegovo ne-verojanje v možnost zavzame-nega ustvarjanja in doživljanja človeka. O Joyceu je bilo rečeno, da se je »ta v začetku ustvarjanja talentirani pisatelj, zdaj zatopljen v misli o lastni veličini, umaknil vase in da operira z dvema, tremi formalističnimi načini izražanja in tako skuša prikazati buren ritem časa.«

Cilj modernističnih mitov,

ugotavlja »Literaturna gazeta«, je »povzdigniti na stopnjo univerzalnega zakona kot rečna človekova stanja obup, osamljenost, nedisciplinirano pričakovanje neizogibne nesreče.«

Večkrat je bilo na tej znanstveni konferenci poudarjeno, da se ne strinjajo s teorijami »vintaze realizma in modernizma ter njune miroljubne koeksistence«. »Nujne potrebe ideološkega boja, je bilo poudarjeno na tem zboru, zahtevajo v književnosti in umetnosti nadaljnje utrjevanje načela razmejivne realizma in modernizma, ustvarjanje kriterijev, ki bodo pripomogli pravilno oceniti zamotanost sodobnega umetniškega procesa. Hkrati je bilo rečeno, da so tudi v realizmu možni različni izrazi. »Realizem, zlasti socialistični realizem, ima ogromne rezerve oblik estetskega osvajanja sveta. V središču umetniške koncepcije je treba samo postaviti naziranje pisatelja o človeku in o poteku v razvoju družbe, t. j. tisto, kar marksistično leninska estetika povezuje s kategorijo umetniške resnice.«

»To, da sta realizem in modernizem kot smeri načelno nezdružljivi, je bilo rečeno na konferenci, samo po sebi ne zajema vse zamotanosti razvoja književnosti na svetu. To nam nalaga dolžnost, piše v časopisu, da pasljivo proučujemo stvaritve zamotanih umetnikov, katerih dela vsebujejo napredne in negativne elemente. Na da bi se za las odmaknili od naših načel, piše »Literaturna gazeta«, moramo takšne umetnike podpirati, da bodo vzpostavili imunost proti samoposlušnosti, pesimizmu in strahu.

(TANJUG)

Ameriške poti

Inštitut za mehiško likovno umetnost

V Mehiki niso nacionalizirali samo petroleja in elektrike, ampak so tudi za vodstvo vseh lepih umetnosti ustanovili poseben centralizirani Nacionalni inštitut, ki je dobil stroho v reprezentanci palači na Alamedu. V njej sem obiskal direktorja oddelka za slikarstvo in kiparstvo Horacia Floresa Sanchezza.

»Da, naši stiki z jugoslovanskim veleposlanstvom so odlični — čeprav je sicer res, da mi danes o vašem prihodu niso prav ničesar sporočili — in prav tako so idealni naši izmenjalni stiki z umetniki v Jugoslaviji.« mi je rekel mlad, vljuden in razgledan. Hkrati pa se je začel, ko sem mu povedal, da so mehiški grafiki že stikrat razstavljali na mednarodnem grafičnem biennialu v Ljubljani. »Lej, o tem nisem ničesar vedel! Kako je le do tega prišlo, ko sicer držimo v rokah vsvo nacionalizacijo,« je priznal ter dodal, da se bo v prihodnje tudi sam zavzel

najbolj svežih umetnosti na svetu.«

Ko pa sem se zanimal za njihovo domačo organizacijo, je povedal, da ta inštitut deluje od leta 1947, ko ga je ustanovil predsednik Miguel Aleman. V njegovem okviru delujeta poleg štirih muzejev in štirih galerij tudi še likovna akademija in risarska vzorčna šola. Glede likovnega šolanja je značilno, da imajo v deželi dve različni akademiji: ena je pri univerzi s staro tradicijo, saj jo je ustanovil še španski kralj Karel III., in drugo, ki je zdaj pri inštitutu in se je razvila v razdobju mehiške revolucije kot naprednejša svobodoljubnejša ustanova, ki ni hotela več priznavati toge in statične akademije. »Na splošno pa je vloga Nacionalnega inštituta v tem, da usklaja celotno likovno življenje in spodbuja novo ustvarjanje v duhu nacije.« mi je rekel, da v skladu s podobnimi svetovnimi tokovi.

GRAFIKA JOSEJA GUADELUPA POSADE — Satirični portret Francisca L. Gueluposa iz spominske grafične mape, ki jo je izdal mehiški Nacionalni inštitut po petdesetletnici umetnikove smrti. Rojen leta 1851 v Aguascalientesu, je Posada, košat ljudski možak z ostro kritično ostopo in trdo roko, ustvaril osnovo mehiške popularne grafike in je umrl leta 1913 v Mexicu v popolni revščini.

»To, da sta realizem in modernizem kot smeri načelno nezdružljivi, je bilo rečeno na konferenci, samo po sebi ne zajema vse zamotanosti razvoja književnosti na svetu. To nam nalaga dolžnost, piše v časopisu, da pasljivo proučujemo stvaritve zamotanih umetnikov, katerih dela vsebujejo napredne in negativne elemente. Na da bi se za las odmaknili od naših načel, piše »Literaturna gazeta«, moramo takšne umetnike podpirati, da bodo vzpostavili imunost proti samoposlušnosti, pesimizmu in strahu.

Seveda, kaj je nacionalna tradicija, mi ni bilo po vsem lahko odgovoriti. Od leta 1922 dalje pa do nedavnega je v Mehiki res prevladovala kot izrazita in značilna smer neki idejni, borbeni realizem, pravzaprav naturalizem z revolucionarno tematiko. »To da ta umetnost je postopoma začela postajati didaktična v tem času so sicer nastale velike stenske slikarjeve v Orozcu, ki živo in častno predstavljajo pojem mehiške umetnosti. Toda pred petimi leti so vendar začeli umetniki, zlasti mlajši, iskati drugačne« nove smeri ter se bolj

prilagajati svetovnim smerem, vključno abstrakciji. Inštitut se je znešel v precepu, kajti medtem ko so imeli zlasti v prvotni staro klasični mehiško umetnost, so drugi terjali, da pomagamo razvijati nove smeri. Menimo pa, da so našli vse smeri enakovredne, če imajo le estetske in splošne umetniške vrednote.«

Nacionalni inštitut skrbi tudi za organizacijo vseh glavnih likovnih razstav v Mehiki in čeravno pri tem umetniki sami dajejo svoje pobude, sem dobil vtis, da je ta mehanizem le nekoliko centralizirano administrativni. Tembolj, ker samo inštitut razpolaga z vrsto uglednih razstavnih prostorov in ker po drugi strani likovni umetniki nimajo svojega političnega združenja. Izjema v tem je edino revolucionarno usmerjeni klub ljudskih grafikov — Taller de Grafica Popular, ki nastopajo in ustvarjajo močno kolektivno.

Sanchezov inštitut, ki je tesno povezan z ministrstvom za kulturo, je prav tedaj v Mexicu odprl drugi nacionalni biennial in retrospektivno razstavo slikarjev Rufina Tamaya. Sicer pa sem iz bogatih katalogov in drugih publikacij inštituta spoznal, da so tudi v preteklosti izdali nekaj izredno dragocenih pregledov. Ena najpomembnejših akcij v zadnjem času je bilo odkritje začetnika njihove sodobne grafike Joseja Guadelupa Posade, klenega, jedkega mojstra, ki je umrl pred 50 leti in čigar zbirke so zdaj zmagovito prodrele tudi na razstavah v tujini. Ker so Posado že prikazovali v Braziliji, ZDA, Sovjetski zvezi, Poljski in drugih deželah, sem predpostavil, kaj ne bi enkrat v prihodnje kazalo te po formatu večinoma majhne, se pravi lahke prenosljive liste, razstaviti tudi v Jugoslaviji, ki sicer slovi kot mednarodno grafično križišče. Med drugimi razstavami je bila tudi obširna razstava sodobnega mehiškega portreta s 64 avtorji; verjetno bi bila tudi ta privlačna umetnostna, psihološka in splošna primerjava s podobno razstavo slovenskega portreta, kakršna je bila pred leti v Ljubljani. Če ostajem zbirno zgodovinsko razstavo iz njihove umetnostno stilno razbiban pokrajine Jalisco ali širše razstave slikarja Orozcuza v Braziliji, ki ga očitno uskuja ob Diego Rivera uveljaviti bolj, kot je bil doslej, moram reči, da so me pritegnili tudi nekateri mlajši avtorji, o katerih sem razpravljati. Morem pa spomniti, da je bila v mehiški likovni izražanju zlasti v Mehiki naturalizirana španka Remedios Varo, fantastično surrealistična in poetično presenetljiva. Seveda pa kljub vsemu temu teža mehiške slikarske reprezentance še vedno visi na veliki četvorci: Orozco, Rivera, Siqueiros, Tamayo.

»Prav tem velikim imenom se imajo sodobni mehiški u-etniki tudi zahvaliti za svoje mesto v družbi. Čeprav sicer nimajo socialnega zavarovanja, kajti ob vseh revolucionarnih parolah smo si pač še vedno kapitalistična dežela.« je dejal Flores Sanchez, vpa je socialni položaj umetnikov na splošno zelo dober. Moralni prešlež se izraža tudi v denarju. Tamayo je milijonar. Siqueiros je dobival naročila celo iz ZDA, čeprav je komunist. Poleg nakupov manjših del se država tudi še zdaj odlikuje s plačili za velike mure. Ker zamenjajo za umetnost tako škarijo rasto, opremljajo s slikarjami svoje zidove ne samo državne ustanove in državna podjetja, ampak tudi zasebni podjetniki tja do mehaniziranih delavnic.«

BOGDAN POGACNIK

JAN DE HARTOG

Inšpektor

72. nadaljevanje

»Mar veste, kako prevaža te slučajne emigrante? Ali si sploh zamišljate, v kakšnih razmerah potujejo? Pustiva udobje! Ali sploh veste, na kakšni ladji bo potovala? Poznate mornarje? Vam je že povejal ceno?«

»Kolikoli vem, so to majhne ladje.«

»To je najbolj brezobzirno izkoriščanje! Črni sužnji, ki so jih morskari roparji lovili na vzhodni afriški obali in jih vozili v Arabijo, so potovali v pulmanih v primerjavi s tem, kako potujejo emigranti v Palestino. Če Van der Pink izusti besedo »usmiljenje!«, potem to pomeni, da poziva na boj.«

»Morda vas lahko nekoliko pomirim. Ne bo je vkrcal iz usmiljenja; jaz bom plačal pot, in to z zelo veliko vsoto.«

Dickens ga je predirno pogledal.

»Sporočil jim bom,« je slednje dejal. »Če bodo moji šefi ravno pripravljeno proučiti vaš predlog, mi mi zdi, da bodo zahtevali od Van der Pinka jamstvo, da gre za odkrito in pošteno igro. Razen tega pa boste morali predložiti potrjeno diagnozo za mlado deklo. Po podatkih, ki jih imam, je ilegalna emigrantka, tako kot vsi drugi.«

»In če bi stopila k njenemu zdravniku?«

»Gospod, bojim se, da v Londonu ne bodo zaupali njegovi nepristranosti.«

»Zakaj? Saj ima vse diplome?«

»Že, že, toda hkrati je predstavnik Haganah v Tangerju. Nemara bi tudi jaz ravnal tako kot on, ko bi bil na njegovem mestu. Med prisoje, ki jo je dal Hipokratu, in prisoje, ki ga veže na Palestino, najbrž nikoli ne omahuje in se vedno odloči za zvestobo drugi.«

Strežaj je prinesel novo jed. Oba sta molče strmela vanj, ko je postavil na mizo. Natočil je vina v Petrov kozarec, Dickens pa je svojega pokril z roko.

»Ne, hvala, vsaj sedajle ne!«

Strežaj je odšel.

»Ali je Van der Pink govoril z osebo, za katero gre?«

»Ne.«

»Ali ste ga že kdaj prej srečali? Hočem reči: ali ga imate za prijatelja?«

»Ne. Imava pa skupne prijatelje, razen tega pa sva oba Nizozemca.«

»To ni nikakršen razlog, da zaupate v njegovo velikodušnost! Nacistična okupacija bi vam morala izbrisati vse utvare o ljudeh, toda ta tu je še veliko slabši od tistih, ki ste jih srečovali v teh žalostnih letih. Sredozemsko morje je postalo džungla, kjer gospodarijo divje zveri, te razgrajajo vsako državo, in pripravljene so vsak hip, da se spopadejo in se uničijo tudi med seboj. Za te gangsterje in pirate je teža mesa hkrati vrednost za življenje, ilegalne emigrante vkrcavajo in izkrcavajo kot živino. Vse ta promet, vse pogodbe, sklenjene s temi banditi, niso zanje nič drugega kot ugodna prilžnost, da se znebijo bedakov iz svoje bližine. Zdjaj razumete, zakaj ne zaupam prav dosti v to, potovanje usmiljenja! Zakaj pa je ne pustite odgovoriti v Ameriko?«

»Tudi to torej veste?«

»Vrata v našem hotelu so, ko vidite, zelo

tanka, in zidovi imajo ušesa.«

»Hvala za opozorilo! V prihodnje ga bom upošteval.«

»Zakaj naj bi vam lagal, če igrava z odprtimi kartami? Toda na vprašanje mi še niste odgovorili. Saj vam ni treba, če nečete! Toda osebno menim, da nimate nikakršnega upanja, da jo pripeljete v Palestino. Vsaak vas korak nadzorujejo.«

»Ni upanja, da bi se London omečal?«

»Na vašem mestu si ne bi zanašal na London. Čim dlje ste od dežele, manj veste, kaj se tam dogaja. Vidite, taka je stvar. To je seveda čisto razumljivo. Tisti v Londonu niso še nikoli videli, kar človek vidi, ko zajamejo kako ladjo z emigranti; niso silili njihovega joka, niso videli obupa starih žensk in silili prestrašenega kričanja otrok, niso ... pa kaj bi naševal. Mornarica pa je vse to videla, ker so ji naložili to umazano nalogo.«

»Ali mi svetujete, naj se povežem z mornarico?«

»Svetujem vam, da pustite deklo oditi v Ameriko in da se vrnete domov. Verjemite mi, skušam se živeti v vaš položaj.«

»Pa se vam je to posrečilo?«

»Mislim, da.«

Peter se je zamišljeno zazrl v mladega, vljudnega moža, ki se je preudarno pogajal o pogojih premirja.

»Hvala,« je rekel. »Precej ste mi pomagali. Bi sedaj časo vina?«

»Z veseljem, gospod.«

Do konca kosila nista več spregovorila o tej zadevi. Peter je vsak trenutek pričakoval, da ga bo Dickens vprašal: »Kaj vas je nagnilo k temu, da ste jo pripeljali sem?« Dickens ni postavil pričakovane vprašanja. Nagibi ga niso zanimali. Hotel je brezpogovorno vaj.

XX.

Ko je pozneje potikal na Annina vrata, spet ni dobil odgovora. Napel je oči in tipal s pogledom.

Oknice so bile odprte; svetloba s ceste je padala na Anno, ki je ležala na postelji. Sklonil se je nad njo in videl, da spi. V poltemi je bil njen obraz — kot ne bi odseval starosti — podoben maski; posmrtni maski.

Prestrašil se je in prislusnil njenemu dihanju. Dihala je rahlo, da jo je bilo komaj slišati. Hotel jo je priklicati iz tega nenavadnega, zdelo se mu je, nenaravnega spanca; kot da bi plaval na robu svojih temin. Nikjer tiste svetlobe, ki je znanilka konca in o kateri je govoril zdravnik.

Potem se mu je zazdel

Razveseljivi in zmeraj širši načrti

Zveza Partizana Slovenije o novih in sprotnih nalogah

LJUBLJANA, 3. febr. — Izvršni odbor zveze za telesno vzgojo Partizan Slovenije je na dopoldanskem sestanku pod vodstvom podpredsednika Mitje Stupana razpravljal in sklepel o programu dela in aktivnostih te najbolj množične telesnovzgojne organizacije v letu 1965, nalogah v zvezi z akcijo »Naučite se plavati«, zboru pionirjev ob proslavi 20. obletnice osvoboditve in drugih prečnih nalogah.

Predlog delovnega programa 1965 je obrazložil sekretar Partizana Slovenije tovarš Mite Ogrin. Poglavitna nalo-

28
LJUBLJANA
SPENT 1965

LJUBLJANA, 3. febr. — Za 28. svetovno namizno športno prvenstvo od 15. do 25. aprila letos v Ljubljani sta se danes dokončno prijavili še Argentina in Peru. Za šampionat je prijavljeno doslej skupno že 45 držav z 45 moškimi in 32 ženskimi reprezentanci ekipami. Na prijavnem seznamu je doslej 25 igralcev in 117 igralk (skupno 322), 72 moških (skupno 37) ženskih parov in 78 mešanih dvojic ter 86 spremljevalcev.

Organizacijski odbor je prejel doslej tudi že 64 dokončnih prijavlov posebnih poročevalcev iz 38 udeležiteljev iz 11 držav.

Olimpija : Beograd 6:0 p. f.

LJUBLJANA, 3. febr. — Tekmovanja Olimpije pri hokejski zvezi Jugoslavije na zadnji soji obravnava prosto Olimpije proti registraciji nedavne prvenstvene tekme na Jesenicah, v kateri je Beograd premagal Olimpijo 3:1. Ze tedaj, takoj po dogodku, smo sami priporočili, da je ekipa Beograda nastopila z nekaterimi igralci, ki nimajo pravice do nastopa za to moštvo.

Člani tekmovalne komisije so ugotovili resničnost navedb v tem protestu in rezultat razveljavili, zmagajo pa pripisali Olimpiji s 6:0 p. f.

Olimpija — Beograd 4:2

BEograd, 3. febr. — Hokejski ZHJL premagal Beograd s 4:2 (1:1, 2:0, 1:1). Strelec: Alijančič, 2. Beogradski v Beogradu Olimpijo. Strelec: Alijančič, 2. Beogradski v Beogradu Olimpijo. Strelec: Alijančič, 2. Beogradski v Beogradu Olimpijo.

BEograd, 3. febr. — Hokejski ZHJL premagal Beograd s 4:2 (1:1, 2:0, 1:1). Strelec: Alijančič, 2. Beogradski v Beogradu Olimpijo. Strelec: Alijančič, 2. Beogradski v Beogradu Olimpijo. Strelec: Alijančič, 2. Beogradski v Beogradu Olimpijo.

BEograd, 3. febr. — Hokejski ZHJL premagal Beograd s 4:2 (1:1, 2:0, 1:1). Strelec: Alijančič, 2. Beogradski v Beogradu Olimpijo. Strelec: Alijančič, 2. Beogradski v Beogradu Olimpijo. Strelec: Alijančič, 2. Beogradski v Beogradu Olimpijo.

BEograd, 3. febr. — Hokejski ZHJL premagal Beograd s 4:2 (1:1, 2:0, 1:1). Strelec: Alijančič, 2. Beogradski v Beogradu Olimpijo. Strelec: Alijančič, 2. Beogradski v Beogradu Olimpijo. Strelec: Alijančič, 2. Beogradski v Beogradu Olimpijo.

bnj novi napori, da bi partizanska organizacija vključevala širši sloj mladih, mladine in odraslih, in sicer z raznovrstnejšimi oblikami sistematičnega dela, tekmovalnim in rekreacijskim prirediteljem.

Med tekmovalnimi pa tudi letos zavzel posebno mesto tradicionalni partizanski mnogoboj, ki je vsakoletno pod pokroviteljstvom predsednika republike Tita. Mnogoboj so društva doslej premalo izrabljala pri rednem delu; tej disciplini bodo dajala društva letos večji poudarek, saj se bo z njim organizacija Partizan vključila v JSI.

S tekmovalnim v akademskih sestavih bo Partizan-Slovenija spodbujal še dalje nove dosežke na področju telesne kulture, s prav tako tradicionalnim tekmovalnim na področju »Delov in Partizan Slovenije, in še k »tiki dejavnosti, ki bo vplivala predvsem na večjo množičnost in posameznih društev. Tekmovalni pionirjev v mnogoboju naj bi zajel v republiškem finalu vse najboljše pionirske ekipe z medobmočnih prvenstev. Zaključek bo bržkone v goriški bližini v Mozirju.

Kar največjo skrb bo organizacija posvetila tudi vzgoji novega, predvsem krajevnega strokovnega kadra za delo s predšolskimi otroki, z deč in pionirji, z mladinci in starejšimi ljudmi ter vadijem za smučanje in plavanje. V načrtu je tudi več seminarjev in posvetov.

Med večjimi aktivnostmi je treba omeniti predvsem prvenstvo, ki ga bo organizacija Partizan Slovenije razdelila priznanja najboljšim partizanskim društvom v letu 1964, ki so tekmovala za pokale CP »Delov in republiške zveze. Na zvezo-taborjenje Partizana Jugoslavije na Sutjesko polje do končne tekme — nosilci prehodnih zastav maršala Tita (64) ter po 10 članov iz najboljših društev iz vsake republike. Na »Pohodu po poteh učiške republike so sodelovala ekipa najboljšega slovenskega društva.

Med pomembnejšimi prireditvami v juniju si bodo strokovnjaki Partizana Slovenije ogledali 20. evropsko mladinsko prvenstvo (20. 6. 1964, VII.) in spartakiado v Pragi (1. — 4. VII.).

V akciji »Naučite se plavati« se bodo partizanska društva vključila v sodelovanje pri obsežnih akcijskih odborih, seveda z lastnim pestrim programom na skupnih taborjenjih, izletih itd. Republiški

Start dirke »Po Jugoslaviji« v Sloveniji

LJUBLJANA, 3. febr. Letošnja XXI. mednarodna koledarska dirka »Po Jugoslaviji« bo v dneh od 21. julija do 2. avgusta. Na zadnjem sestanku so razpravljali med drugim tudi o trasi, vendar se niso mogli sporazumeti, kaj ne bi poteka dirke v prvih treh etapah. Dokončen sklop o tem bo znan 8. t. m., ko se bodo sestali člani organizacijskega odbora.

Organizacijski odbor naj bi bil start v Ljubljani, cilj na Reki, II. etapa: Reka — Koper, III. etapa: Koper — Reka, IV. etapa: Reka — Zagreb. Tretji predlog: Reka — Ljubljana, Ljubljana — Zagreb. Ali pa morda: Maribor — Ljubljana, Ljubljana — Reka, Reka — Zagreb.

To pomeni, da pisana karavana v nobenem primeru ne bo pletala čez Vršič, ki je organizator krove zakaj prvi v zvezi dovin te dirke izločil iz programa. Nedvomno pa je, da bi dirka, katere cilj brez vršiča izgubila nenadomestljivo privlačnost, saj je ravno ta naš gorski prelaz v Julijih postal med vsemi našimi in mnogimi tujimi kolektivi, ki se legendarni. Organizacijski odbor dirke bo moral o tej stvari ponovno razmisliti, preden bo dokončno izdelal sklop dirke.

IVER DNEVA

Portillo — brez trušča

Člani smučarskih društev in prireditelji prihodnjih svetovnih tekm FIS 1. 1966 se ne dajo »Vzlic hudiču odlikovanju smučarskega svetovnega športa iz Evrope odgovorjajo zdaj, da bo njihova organizacija se prekvalificirala pod vodstvom svetovnega prvenstva, ki bo organizirano leta 1962.

Uradno objavljajo razen tega, da so po novem letu začeli delovati na velikem gradbišču. V Portillo samem bo vsega 500 letiš, vse druge trupe pa bodo spravili v okolice. Glede tega so se dogovorili tudi z nekaterimi bližnjimi kraljevskimi dvorci, ki bodo organizirali pouk neplačevalcev v društvih pionirjev.

Zbor pionirjev ob proslavi 20. obletnice osvoboditve bo partizanska organizacija popeljala z raznovrstno telesnovzgojno dejavnostjo in pozitivno delo v osnovnih organizacijah, hkrati pa opravila temeljit izpit pri organizacijski sposobnosti posameznih društev in uprav, ki naj bi se bolj okrepili po množični organizaciji.

Sestanek IO Partizana-Slovenije je jasno začrtal letošnje poglavitne naloge te najbolj množične organizacije ne glede na to, da odbor v letni načrt ni zajel prav vsega raznovrstnega in pestrega dela, ki ga sicer vsakoletno opravljajo v pripravi zdravje in razvoja mladine. Dopolnjevanje partizanskih društev, ki zdaj namreč že tako široko in zakoreninjeno v telesnokulturnem gibanju posameznih krajev po vsej republiki, predvsem tudi na čisto športnem (tekmovalnem) področju, tako da v letnem načrtu ni bilo treba posebej naglašati in zaščitati prav vseh sprotih razveseljivih dejavnosti, ki uvrščajo to organizacijo slej ko prej na prvo mesto pri splošni, množični telesni vzgoji naše mladine. (H)

Spremenjen spored na Finskem

Jugoslovanski hokejski samo v Poriju in Raumi

LJUBLJANA, 3. februarja. Organizacijski odbor svetovnega hokejskega prvenstva, ki bo prihodnji mesec na Finskem, je obvestil vse prizadete udeležence, da je iz tehničnih razlogov spremenil prvotni razpored tekem, po katerem bi morala Jugoslavija, ki igra v B skupini, odigrati srečanja v treh mestih, in sicer v Poriju, Raumi in Tampereju. Po spremeni nem razporeda pa bo Jugoslavija odigrala tekme z nasprotniki samo v Poriju in Raumi.

Spored je tale: 4. marca: Jugoslavija — Anglija, 5. marca: Jugoslavija — zmagovalec srečanja ZRN — Norveška (obe srečanja v Raumi), 7. marca: Jugoslavija — Madžarska, 8. marca: Jugoslavija — Švica, 10. marca: Jugoslavija — Avstrija, 12. marca: Jugoslavija — Poljska (vse v Poriju).

Po že določenemu načrtu priprav bi morala naša reprezentanca igrati 19. in 21. t. m. z mladinsko reprezentanco Poljske v Beogradu. Toda kakor vse kaže, teh dveh srečanj ne bo, ker so se Poljaki medtem že premislili. Prav tako ne bo tekme med našo reprezentanco in KAC v Celovcu, ker bodo imeli Avstrijci tedaj zase pomembnejše prireditve doma in zunaj. Vse te odpovedi kažejo precejšnjo neresnost nekaterih hokejskih federacij, zato pa so načrtne priprave Jugoslovancev pred odhodom na Finsko močno prizadete. Prav bi bilo, da bi na bližnjem sestanku Mednarodne hokejske federacije LIHK resno spregovorili o tem precejšnemu vrhanju, ki vendar ni osamljeno, naj bi tudi ta mednarodni forum sprejel enak sklep kakor v drugih športnih panogah: da je treba dogovorjena mednarodna srečanja spoštovati, v nasprotnem primeru pa morajo države — ki neupravičeno odpovedujejo pogodbi — poravnati primerno odškodnino. (stl)

Skoki v Ljubljani — v nedeljo!

Popolne bo na šišenski skakalnici naša elita

LJUBLJANA, 3. febr. — Letošnje republiško prvenstvo v smučarskih skokih bo v nedeljo v Ljubljani na skakalnici ob Vodnikovu v čisti v Šiški. Organizator prvenstva je ljubljanski Enotnost, ki se že skrbno pripravlja na to tekmovalno, ne glede na to, da bodo nastopili na njem tudi najboljši jugoslovanski skakalci.

Zadnja odjuga je na šišenski skakalnici pobrala skoraj ves sneg, toda mar-

je, da ima St. Moritz zelo malo pasivnih mesecev, saj lahko na visoko ležečih smučiških, predvsem na ledenih Corvatskih, smučaš skoraj vse leto. Na Corvatsku (3302 m) je stalna poletna smučarska šola. Hotel tik pod vrhom (3200 m) ima zelo velik obisk. Tjakaš jo naslovili prireditelji turneje. Iz naselja blizu St. Moritza, 1800 m smo se povzpeli na Corvatsku s veliko gondolsko vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spustili kar s praga tega velikega gorčnega zavetišča, drugi pa so najprej segli po razglednicah, se okrepili in se potem odpravili na svojo izjeto vzpenjalo, ki jo je včasih veter prav močno zibal nad prepadnimi stenami. Hotel Corvatski je bil središče gostega smučarskega prometa. Nenehoma so izstopale iz kabin tudi skupine, ki so šle tudi po 50 osebe. Nekateri so si kar koji nadeli smuči — se spust

Zasut na dnu globokega silosa

V beočinški tovarni cementa se je pripetila nenavadna nesreča

BEOČIN, 3. febr. — Nedavni dogodek v tovarni cementa je vznemiril ves Beočin. Neki delavec je bil na robu smrti pa so mu tovariši pravočasno prihiteli na pomoč. Vitomir Kručnov, poslovodja obrata cementa, je naročil skupini delavcev, naj odstranijo iz silosa ostanke zdrobljenega apnenca. To delo naj bi opravili v premoru, dokler bi počival mlin, ki melje apnenec, ki so ga morali ustaviti, ker jim je zmanjkalo apnenca.

Silos so čistili štirje delavci. Vanj se je spustil prvi Petar Janjič. V silosu je prostora za kar 100 ton materiala. Ko je Janjič dosegel dno, je bil strop zakleščeno ograje, da bi lahko stene silosa bolje očistili. V silosu je bilo takrat še 25 do 30 ton materiala. Ko je stopil na tla, se je od vseh strani usul nagnjen zdrobljen apnenec in ga zasul do ust. Ni se smel gani. Vsa hla je pričakoval, da se bo v apnenčevem prahu zadušil. Na srečo je stal razkoračen, tako da ni izgubil ravnotežja in padel.

Tovariši, ki so delali z njim, so mu poskušali pomagati in ga potegnili z dna. Vsi njihovi napori pa so bili zaman. Janjič se ni mogel rešiti iz objema apnenčevega prahu.

Na alarmne znanke je prvi prihitel ponesrečenemu delavcu na pomoč upravnik zdravstvenega doma v Beočinu dr. Branislav Vasiljevič. Od nekod je prinesel mornariško

Včeraj v koprski luki

V luki so domače ladje »Kolubara«, »Tisa«, »Zetaz«, »Illovič«, »Orjula«, italijanska ladja »Papa Michele«, grška ladja »Aspasia«, izraelska ladja »Hehaluz« in finska ladja »Somara«. V luki pričakujejo domačo ladjo »Trebinje«.

Neprevozna avtomobilska cesta

NTS, 3. febr. (Tanjug). Oddelek za varnost prometa sekretariata za notranje zadeve v Nišu je danes sporočil, da je avto cesta bratstva in enotnosti Beograd-Niš na odseku od Aleksandra do Ražnja v dolžini 30 km povsem poledela in da je vožnja po njej težavna. Na poti med Ražnjem in Beogradom, kjer se vodno sneg, je avto cesta za vsa vozila povsem neprevozna. Na tem odseku je ponoči običajno več kot 80 vozil in nekatera so se vrnila v Beograd, druga pa so pozneje nadaljevala vožnjo proti Nišu. Podjetje za vzdr-

ževanje cest je poslalo iz Niša poudelne ekipe, ki so odstranile sneg, zametle in posule cesto s peskom. Pričakujejo, da bo čez dan avto cesta na tem odseku usposobljena za promet.

Ljudi je vodil čez mejo

MARIBOR, 3. febr. — Trilčanski senat okrožnega sodišča v Mariboru je danes obsodil 32-letnega Alojza Štromajerja, polkvalificiranega mizarja iz Pesnice, na 1 leto zapora. Predsednik 14. avgusta je bratoma Kostonjcu in Hinku Kostonjcu za 10.000 dinarjev nagrade kazal pot čez državno mejo. Pri Kresnici sta jo prekorajila in v pobegnili v Avstrijo. Janjeza Kostonjca so Avstrijci vrnili. Lani sta se Janjeza Kostonjca in Štromajer spet sešla. Kostonjce mu je dal 30.000 dinarjev. To je bila nagrada za katero naj bi Štromajer Kostonjcu za njegovi zaročnici Ivanji Prelog kazal pot čez mejo. Za dan odhoda so določili 3. in 4. september, za kraj odhoda pa mariborsko gostilno »Veseli kmet«. Ivanja Prelog in Janjeza Kostonjceva sta zaman čakala na vodiča. Zato sta sama šla čez mejo. Avstrijci so ju vrnili.

Sodišče je kaznovalo Štromajerja ne le zato, ker je vodil ljudi čez mejo, ampak tudi zaradi goljufije. V slabo obloženem kupecu je imel s seboj 85 tisoč dinarjev. Organi TNZ potvrdjujejo za to. Morebiti bo poskušala uporabiti podobno zvijačo tudi pri drugih ljudeh.

Štromajerja ne le zato, ker je vodil ljudi čez mejo, ampak tudi zaradi goljufije. V slabo obloženem kupecu je imel s seboj 85 tisoč dinarjev. Organi TNZ potvrdjujejo za to. Morebiti bo poskušala uporabiti podobno zvijačo tudi pri drugih ljudeh.

Skrivnostno izginotje denarja

V Murski Soboti so ga požrle podgane

MURSKA SOBOTA, 3. febr. — Dne 7. januarja je Angela Kosednar z Lendavske ceste 14 v Murski Soboti prijavila na postaji LM tatvino večje vsote denarja in potrošniškega čeka. Oškodovanka je poskušala priti storilcu najprej sama na sled ter je osumila in celo fizično napadla lastnika hiše, 90-letnega Flegarja.

Kosednarjeva je izjavila, da je 7. januarja skrila večji znesek denarja in potrošniški ček za 150.000 dinarjev, da bi tako zavarovala svoje prihranke pred možnim, češ da rad zapravljajo Gotovino skupno 145.000 dinarjev, 1000 avstrijskih šilingov, 1000 nemških mark in pet dolarjev — je zavila v celofansko vrečko

Ko je njen mož minuli ponedeljek prepravil drvarni ček, je zaklenil ostermel nad razvoznimi in obdržimi košči bankovcev, ki so bili med premoženjem. Ni bilo treba posebej pojasnjevati, da so imele podgane cele tri tedne pojedino v drvarnici nevidne ženske, ki je našla vse prej kot primerno skrilališče za svoje prihranke.

B. B.

Gostoljubnost je izrabila

MARIBOR, 3. febr. — Albin Pahor z Sladkega vrha je 1. februarja srečala v Mariboru mlajšo žensko, ki ji je povedala približno takole zgodbo. »Doma sem iz Ljubljane. Trenutno se zdravim v Rogaske Slatine. Zamudila sem zadnji avtobus, ki pelje v zdravilišče. Ne vem, kaj naj sedaj naredim. Ali bi Albin Pahor je bila dobrosrčna. Da ne bi »bolnica« tavalja po Mariboru, jo je povabila na svoj dom. Ženska je pri njej prenočila. Zjutraj je šla pa horjeva v službo. Ob 11. uri dopoldne se je vrnila domov in našla stanovanje zaklenjeno. Ko je prišla v stanovanje, je videla, da ji je »bolnica« iz Rogaske Slatine ukradla različna oblačila v vrednosti 85 tisoč dinarjev.

Organi TNZ potvrdjujejo za to. Morebiti bo poskušala uporabiti podobno zvijačo tudi pri drugih ljudeh.

Pojasnjeni vlomi v automobile

Kdo je vlamiljal pred soboškimi hotelom

MURSKA SOBOTA, 3. febr. — V Delu smo že poročali o vlomih v automobile domačin in tujih gostov, ki so jim neznan zlikovci iz vlomljenih ali odprtih avtomobilov v bližini hotela Zvezda v Murski Soboti ukradli razne predmete. Resnici na ljubo je treba povedati, da poročila v tisku niso bila realna — tako glede obsega tatvin kot vrednosti ukradenih predmetov.

Prva žrtev je bil znani slikar Jože Horvat-Jaki, ki so mu ponoči 25. novembra lani ukradli iz avtomobila hranilno knjižico z vlogo 2 m² 1000 dinarjev, dva potrošniška čeka po 100.000 dinarjev, razne osebne papirje in balonski plase. Čeprav oškodovani niso vedeli točno povedati, kaj je bil mu omenjen vrednosti ukradenih, je tatvina lovke puške (vrednost 217 tisoč tir), ukradena isto noč iz avtomobila italijanskega gosta, »ar« tako v bližini hotela Zvezda. Govorimo nakazala organom varnostne službe, da gre za organizirano krajo. Očitno je bilo, da si tatovi izbirajo za tuje žrtve nevarne lastnike nezavarnih avtomobilov.

V noči med 13. in 14. decembrom lani je bilo ponovno vlomljeno v avtomobil italijanskega državljanja v središču Murske Sobotice. Čeprav vrednost ukradenih predmetov ni bila velika, je način tatvine in dogodek sam v celoti potrdil domnevo, da gre za iste storilce. Osebnost preiskava in poostreni nadzor na parkirnih prostorih sta vsakekrat kmalu pomagala varnostnim organom na prvo sled, vendar je spretnost zlikovca že pred tem izdala majhna vorna tatvina.

V noči med 30. in 31. januarja leta je namreč nekoliko vlomov v mescno soboške tovarne mesnih izdelkov in odnesel skozi »azito šipo izlo-

Nesreče pešcev in kolesarjev

Izza avtobusa je iznenada šel čez cesto

LJUBLJANA, 3. febr. — Na cesti II. reda v vasi Turjak je večer ob 11.15 pred avtobusom postajao osebni avto »fiat 1100«, ki ga je vozil Ivan Jajetič (22), podrl 5-letnega Čopika Purkata. Avtomobilist je pripeljal iz Ljubljane in je vozil proti Ribnici.

Na Turjaku je na postaji stal avtobus. Izza avtobusa je iznenada šel čez cesto deček in zaprl pot osebnemu avtomobilu. Pri nesreči si je otrok zlomil desno roko, ranil po glavi in dobil pretesne poškodbe. Odpeljali so ga v ljubljansko bolnišnico.

KRANJ, 3. febr. — Na križišču Koroske ceste 7. ceste v Kranju je sinoči okrog 20. ure »fiat 600«, s katerim se je peljal Gorazd Zavrnik (35), zadrl 62-letnega pešca Toma Kučka. Zavrnik je vozil po Koroski cesti proti križišču, kjer je Kučka s desne strani nenadoma stopil na cesto. Avtomobilist nesreče ni mogel več preprečiti. Avto je zadrl pešca, ki je pri tem do bil pretesno poškodovan in udarec v glavo. Zavrnik ga je včeraj zjutraj okrog 7. ceste v Kranju pripeljal v ljubljansko bolnišnico. Pešcu so vzeli tudi kri za preiskavo.

Na cesti Staneta Zagarja je včeraj zjutraj okrog 7. ceste 63-letnega kolesarja Viktorja Miheliča zadrl osebni avto »fiat 600«, s katerim se je peljal 43-letni Aldo Humar. Kolesar je peljal pred avtomobilom proti Jezerskemu. Zapeljal je na sredino ceste in potem zavril na desno, s tem pa je zaprl pot avtomobilistu, ki ga je hotel prehiteti po desni strani. Poškodovanega kolesarja so odpeljali v kranjski zdravstveni dom.

LJUBLJANA, 3. febr. — V Podgorju pri Ljubljani je večer ob 15.30 Vlado Fležar (35)

Ladja »Hajduk« nasledila na Hvaru

SPLIT, 3. febr. (Tanjug) — Cezecanska ladja »Hajduk« splitskega podjetja Jadranska slobodna plovidba že dva dni stoji na pešeni pitvini pri Sućurju na otoku Hvaru. Cezecanska ladja »Hajduk« prav je burja ponoči nekoliko popustila, so se lahko reševalne ekipe podjetja Brodospas in remorker JYM »Spasilac« približale ladji šele čez jutro okrog sedmih. Ekipe poplavljačev so takoj začele preiskovati ladijsko dno, ki je po vsej dolžini obteženo na pitvini. Čeprav voda ni prodrla v ladjo, je pregled njegove dna potreben, da bi do ločili sistem reševanja in ugotovili morebitne zmanjke poskoda. Ker je na ladji kakih 3000 ton pšenice, strokovnjaki menijo, da bo treba večino tovora izkrcati, »bi čimbolj olajšali reševanje ladje«.

TUDI V VAŠ DOM NAJ PRIHAJA »TOVARIŠ«

Telefon dežurnega urednika: 20-646

IZDAJA IN TISKA ČASOPISNO PODJETJE DELO, LJUBLJANA, TOMSICEVA 3 — UPRAVA TOMSICEVA 1 — TELEFONI 23-522 DO 23-526 — OGLASNI ODDELEK: LJUBLJANA, TITOVA 1, TELEFON 21-896 — PODRUŽNICA LJUBLJANA, TITOVA 1, ODDELEK ZA LJUBLJANSKE NAROČNIKE 21-832, POŠTNI PREDAL 29 — BRZLOJAVNI NASLOV: »DELO«, LJUBLJANA ŽIRO RACUN PRI NARODNI BANKI LJUBLJANA 600-11-1-167 — MESEČNA NAROČNINA 550 DINARJEV — ROKOPISOV NE VRACAMO

Gledališče

DRAMA
Četrtek, 4. febr., ob 20. uri: Miller. PO PADCU. Premiera. — Izvodi abomajna vstopnica 12 v prodaji (od 200 do 550 din).
Petek, 5. febr., ob 20. uri: Euripides. MEDIDA. Abomajna 25. Sobotič, 6. febr., ob 19.30: Euripides. MEDIDA. Aristofanes. ZENSKA V LJUDSKI SKUPNOSTI (komedija). Vstopnice so v prodaji (od 150 do 450 din).
Opazujemo na sobotno izvenabomajsko predstavo »Medea« in »Zenski v ljudski skupnosti« ob 19.30 ter na nedeljsko prvo ponovitev Millerjeve drame »Po padcu« ob 19. uri. Vstopnice so v prodaji (tel. 21-402).

OPERA
Četrtek, 4. febr., ob 19.30: Borodin. KNEZ IGOR. Abomajna H. (Vstopnice so tudi v prodaji).
Petek, 5. febr., ob 13. uri: Zalkidena predstava za Zalkidenski izobraževalni center Jesenice. (Razprodano).
Obveščamo obiskovalce opernih predstav, da bo opera blagajna (telefon 21-401) odslej sprejemala telefonske rezervacije vstopnic za razpisane predstave vsak delavnik od 10. do 10.30, nikakor pa ne med časom, ko blagajna vstopnice prodaja — od 10.30 dalje vstopnice zveza z blagajno ne bo več mogla.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
Gledališka pasaja
Četrtek, 4. febr., ob 19.30: F. Brucati. NADLEŽNICA. Abomajna Četrtek in izven. (Vstopnice tudi v prodaji).
Petek, 5. febr., ob 19.30: F. M. Do. stojičevski. KONJANI IN RAZZ. Ljani. Abomajna Petek in izven. (Igralska zasedba I. premiere.) (Vstopnice tudi v prodaji).
Ob 20. uri: J. Kerr. MARY, MARY. (Komedija). Gostovanje v Skofji Loki.

SENTAKOBSKO GLEDALIŠČE
Ljubljana — Mestni dom
Četrtek, 4. febr., ob 16. uri: Dr. žič. SKOPUH, komedija. Red C in izven.
Sobotič, 6. febr., ob 20. uri: Dr. žič. SKOPUH, komedija. Red C in izven.
Rezervacije po tel. 32-880.

SPOROD ZA ČETRTEK
KINOTEKA, Miklošičeva c. 28: amer. film ASFAITNA DŽUNG. GLA. Režija: John Huston. Glav. v. Sterling Hayden, Jean Hagen, James Whitmore, Marilyn Monroe, ob 16, 18.15 in 20.30. Prodaja vstopnic od 13. ure dalje.

KINO UNION: amer. barv. CS film SLADKA PTICA MLADOSTI. Teknik F. N. 5. Predstava ob 15, 17.30 in 20.30. Ob 10. uri matineja špan. barv. filma LEPA LOLA.

KINO KOMUNA: ital. barv. CS film GEPARD. Teknik F. N. 5. vsem svetlu št. 11. Predstava ob 15, 18 in 21. uri. Zaradi izredne dolžine filma ce ne vstopnice zvišane.

KINO SLOGA: špan. barv. film LEPA LOLA. Igra. Sarcia Montiel, Teknik F. N. 5. samo pri zadnjih dveh predstavah. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. uri.

KINO VIK: amer. barv. CS film UPOR NA LADJI BOUNTY. Brez predplačila. Predstava ob 14.30, 17.45 in 21. uri. Zaradi izredne dolžine filma so cene vstopnic zvišane.

KINO SIKSA: amer. vojni film LJUBITELJ VOJNE Teknik F. N. 5. Predstava ob 15.30, 17.45 in 20.30. Prodaja vstopnic od 13. ure dalje, v ostalih kinematografih pa od 14. ure dalje.

KINO SVOBODA, DOLGI MOST, LJUBLJANA: amer. barvni film NE POSLIJ NI V ITALIJO, ob 19. uri.

KINO SVOBODA, SEXTVID: franc. film LOVOVI VELIKEGA SRCA, ob 17 in 19. uri.

KINO ORAVLJE: slov. film KITIZOV, ob 19.30. Ital. film GARSONJERA, ob 20. uri.

KINO DOMZALE: amer. film POLETJE JE KRIVO ZA VSE, ob 18.15 in 20.30. ur.

KINO RADOMLJE: poljski film RIDECE BARETKE, ob 19. uri.

KINO MENGES: ital.-franc. barv. CS film ANA Z BROOKLYNA, ob 19.30.

KINO OTUČICI DOMZALE: slov. film KITIZOV, ob 19.30. Ital. film GARSONJERA, ob 20. uri.

KINO DOMZALE: amer. barvni film LJUBIM LJUBIS, ob 17.15.

KINO CENTER, KRANJ: amer. barvni film RIO BRAVO, ob 15.30, 18 in 20.30. Vstopnina zvišana.

KUHINSKO odprto prodaj. Dr. Skupin, Strossmayerjeva 20/IV. 1795-4

KINO STORIC, KRANJ: franc. CS film JULIAN IN JIM, ob 16, 18 in 20. uri.

KINO KANKARJEV DOM, VRHNIKA: češki CS film ZLATA PRAPROT, ob 17. uri.

KINO RADOVLJICA: amer. zabavni film 30 LET S MEHA, ob 20. uri.

KINO RADIO, JESENICE: amer. burvni film VOJUNA NA RIVIERI, ob 17 in 19. uri.

KINO PLAVZ — JESENICE: poljski film ZAKONSKI RAZBOR, ob 18 in 20.30. ur.

KINO KRANJSKA GORA: franc. film MIKAVNA LAZIVKA, ob 18.15.

KINO DOVJE — MOJSTRANA: ital. barv. CS film TABAS, SIN TITILE.

KINO »KRKA«, NOVO MESTO: slov. barvni film DOBRA POTEZA, ob 17 in 19. uri (samo dva projektorja).

KINO SVOBODA, KRŠKA: franc. v. film POLICNA TAJNA, ob 19.30.

KINO KOGARSKA SLATINA: angl. CS film DOSTAVLJALCI, ob 19.30.

DA sprejema v svoji poslovalnici na Fletu 12 prijave za oddajo pri- vatnih sob med 28. svetovnim prvenstvom v namiznem tenisu, ki bo v Ljubljani od 15. do 25. aprila 1965.

KRANJSKA GORA — VOGEL — spuščači izlet v nedeljo, 7. II. 1965.

Prijave do sobote do 12. ure.

DUNAJ — spomladanski mednarodni velesejem.

VERONA — seljen imetjstva in imetjstva mehanizacije. Prijave do 10. februarja 1965.

POTNE LISTE IN VIZE VAM POSREJUE NAJHITREJE »KOMPAS«.

Obvestila

FILOZOFSKA FAKULTETA v Ljubljani sporoča, da bo let. Lea ZORMAN javno branil svojo doktorsko disertacijo »Doba poučevanja in veljavnost filozofskih ocen«. Obramba bo v petek, 5. februarja, ob 19.30. ur. v predavalnici št. 119, Askerceva 12.

ZAHVALA

Isceno se zahvaljujemo asistentu dr. Kosaku, dr. Uršiču — Ki- rurgina klinika Ljubljana, dr. Forjati, bolnica v Ankaranu, ter ostalemu bolnišničnemu osebju za vso skrb, razumevanje, vestnost, požrtvovalno zdravljenje našega dragega pokojnega moža in očeta Stanka Cotarja, ki je podlegel hudi in neodvratni bolezni.

Svoji O

CE BOLEHATE na želodcu ali jetrih, žolci ali črevesju, če vas mučijo zaprtje ali hemoroidi in vam umetna zdravljenja ne pomagajo, posvetujte z zdravnikom in poizkusite zdravljenje z učinkovitimi naravnimi sredstvi: »Dona« (dona vrel. cni. Zahajevanje ga v svoji trgovini, te pa ga dbe v Ljubljani pri »Prehrani« in »Mercatorju«.

Mali oglasi

OPREMLJENO sobo potrebujemo. Pomagati 2-krat tedensko. Ponudbe pod »Ljubljana«, 1795-4. Soba isčeta dva mirna fanta. Ponudbe pod »Dobro plačava«.

ISCEM prazno sobo, plačam in pomagam. Ponudbe pod »E- brum«, 1795-4.

LEPO PROSIM vse priče, posebno gospoda, ki je bil prvi pri prometni nesreči 11. decembra pri podvozu konce Tovarniške ulice v Zelni jami, če se zglašijo v Zvezi ulici 16. Povračila se stroške le 1795-4. DEKLE, ki dela izmenično, dobi stanovanje. Ceboci, Vilmarje 230 c.

KO mi odstopi mesto za flit 750 do sporniki proti nagradi? Ponudbe pod »Nagradna« 1795-3.

OSERBN avtomobil fiat 1400 cc brezben, prodam za 850.000 din. Podobnik, Ljubljana, Zg. Zadržite, 1795-3.

10001 STAJERSKEGA VINA prodam. Ceno in ostale informacije dobite pod oznako »Dobra kupa«.

KUHINSKO odprto prodaj. Dr. Skupin, Strossmayerjeva 20/IV. 1795-4

ISCEN vestno starejšo tovarniško, ki bi z veseljem skrbela za tri mesece staro punčko v dopolnjenem času. Pogoj: ugodni. Umek, Vošnjakova 5-V — 41. tel. 31-697.

KRATEK KLAVIR ali pianino v našem. Ponudbe pod »Klavir«, 1795-4.

AVTOMOBIL zasedava 750 cc, dobro ohranjen, prodam. Ponudbe pod »Denar ali čeka«, 1757-3.

V VARNOST sprejemam otroka. Ponudbe pod »Triglavska« — Be- žigrad, 1753-8.

ENODRUŽINSKO hišo, takoj vselivo — Rakovnik — približno 700 m² vrta, prodam. Ponudbe pod »Delo«, 1760-7.

SOBO isčeta dve dekleti, po možnosti posebej vbojstva. Zglašite se popoldne od 15. ure dalje. Stanković, Celovška 99 c/III. 1753-6.

SPREMENI delo na dom, kakršnokoli. Ponudbe pod »Pričena Sivilja«, 1794-2.

SOBO isčeta potrebuje študent z Goriskega. Plača dobro. Ponudbe pod »Simpje«, 1773-6.

VEČO SOBO s posebnim vho- dom oddam eno sobo, lahko ga- rano. Ponudbe pod »Udobno«, 1823-6.

SOBO isčem s posebnim vho- dom, s garažo ali brez nje. Ponudbe za »Avialike«, 1808-6.

FIAT 600 750 kupa, polovico plačam z gotovino, polovico obroke. Ponudbe pod »Vozna«, 1799-3.

SOBO majno potrebujem za dva meseca. Plačam dobro. Ponudbe pod »Nujno« — skromna, 1804-6.

DKV JUNIOR prodam. Ponudbe pod »Dobrobarva«, 1806-3.

FANT isče sobo kjerkoli v Ljubljani ali bližnji okolici. Ponudbe pod »Cena ni važna«, 1811-6.

GARSONJERO v središču mesta, vseljivo, kupim takoj. Ponudbe pod »Simpje«, 1812-7.

SOBO isčeta dve uslužbenici, v bližini središča mesta. Ponudbe pod »Dobro plačava«, 1813-3.

RENAULT R 41, modre barve, prodam takoj. Ponudbe pod »Dobro plačava«, 1813-3.

AVTOMOBIL SKODA 1000 MB, prodam. Ponudbe pod »2.100.000«, 1813-3.

VW Jetnik 1602, dobro ohranjen, prodam. Ponudbe pod »Takoj gotovina«, 1828-3.

Trgovsko podjetje

VOLAN LJUBLJANA sprejme v delovno razmerje:

— TRGOVSKEGA POMOČNIKA pogoj: izkušen avto ali kolektivni mehanik

— SNAŽILKI za redno delovno raz- merje

— SNAŽILKO honorarno za 3-4 ure dnevno

Ponudbe oddajte v upravi, Kernikova ul. 6. 899

Zavod za varjenje

Ljubljana, Ptujška 19 sprejme:

— strojnega tehniko z najmanj enoletno prakso

— tehničnega risarja z nekaj prakse v stroj- ništvu

Delovni pogoji ugodni. 922

Dotrpela je moja draga sestra

GENOVEFA CENTRIH upokojenka

Pogreb bo v petek, 5. februarja 1965 ob 16.15 iz Kristoforove mrljske vežice na Zalah.

Zalujoča sestra Francka in ostalo sorodstvo.

Ljubljana, 3. februarja 1965.

Dotrpela je v 82. letu starosti naša ljubljana mama, stara mama, prababica in tašča

ANTONIJA PLEŠKO

Vrtimo globus

MEXICO — Dvajset smrtnih žrtv in 40 ranjenih je bilo pri nesreči, ki se je pripetila na cesti med mestoma Durango in Aguascalientes, okoli 320 km severno od mehiške prestolnice. Avtobus je zdrsil s ceste in se prevrnil v globel.

NEW YORK — Statistični podatki povedo, da je lani umrlo pri raznih nesrečah v ZDA skupno 1350 ljudi. To število se nanaša samo na tiste katastrofe, pri katerih je bilo vsaj pet smrtnih žrtv.

STOCKHOLM — Skandinavski dežele se pripravljajo na obrambo pred gripo, ki je zajela Leningrad in se širi po drugih sovjetskih mestih. Zdravstvena služba v Helsinkih je izvedla nujne zaščitne ukrepe, da se ne bi epidemija razširila na finski prestolnico. V finski vojski so do sedaj ugotovili 72 primerov te bolezni. Švedsko vojaško poveljstvo je naročilo enotam, naj sproti obveščajo medicinske ustanove v Haesleholmu o vsakem pojavu epidemije.

SAN JUAN — Nalezljivo vnetje žlezda in črvenih kataris sta zajela večje področje južno od San Juana v Portoriku. Epidemija je doslej zahtevala 18 smrtnih žrtv.

FRANKFURT — Neznani vlomilci so odnesli iz poštne urada v Altenkirchenu (Westerwald) okoli 300.000 mark, namenjenih izplačilu pokojnin in rent.

PORTLAND — V ameriški federalni državi Oregon je brez strehe okoli šeststo ljudi. Zaradi dolgotrajnih nallvov so hudourniški pritoki iz prodornih zaskov korito naslede reke Wilson, svoje pa je do dal se zemeljski plaz, ki je zajel strugo, tako da je nastalo šest kilometrov dolgo in do 30 m globoko jezero, ki se je razlilo po okolici.

NEW YORK — Na newyorškem letališču Kennedy je policija prišla francoskega stekarja, ki je imel v kovčku 3,5 kg heroina. Na ameriški črni borzi je mamilo vredno okoli 700.000 dolarjev.

PRAGA — Astronavtiški bešednjak v sedmih jezikih pripravlja založba češkoslovaške akademije znanosti. Knjiga, ki naj bi izšla najkasneje čez dve leti, bo vsebovala 6000 gesel in pojmov s področja astronomije, in sicer v angleščini, ruščini, francosščini, španščini, nemščini, italijanščini in češčini.

BRUSELJ — Nekaj bruseljskih in tudi druga belgijska gledališča razpravljajo o zamisli, ki jo je z uspehom uresničilo mestno gledališče v Antwerpen. Ob nedeljah popoldne lahko starši, ki bi si radi ogledali predstavo, oddajo svoje malčke v sobi z avtomatnimi garderobami, kjer jih pravi zvezni otroški negovalnik. Po želji in vnapijnejšem naročilu prisrski gledališka uprava postunjo tudi med tednom.

NEW YORK — William McMurray iz mesta Potomac v Oklahomi je povedal ob svojem skotem rojstnem dnevu: »Za res, da sem pred dvema letoma nehal kaditi, vendar ne iz strahu pred rakom. K silno neprijetni odločitvi me je prisilila draginja...«

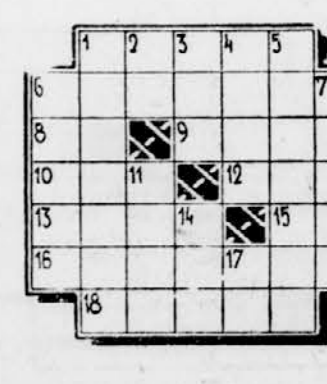
BUENOS AIRES — Napis v lekarniškem oknu sredi argentinskega glavnega mesta: »V nekaj mesecih so sedemkrat izpraznili moje lekarno. Vlomilce vljudo prosim za premirje ali vsaj za začasno prizanesljivost. Prisrčna hvala, z odličnim spoštovanjem, Carlos S. Fanco.«

Za dobro voljo

»Slaba novica, prijatelj! Tvoja žena tre jutri domov...«

»Ah! Zda več, zakaj sem se oženil prav z njo in z nobeno drugo?«

Križanka

VODORAVNO: 1. popularni italijanski pevec, ki živi v Franciji (Tino), 6. predsednik ČSSR, 8. apostolčan podredni vojak, 9. južnoameriški čaj, 10. del obraza, 12. mali bogov v grški mitologiji, 13. tanka mrenica, 15. oster izrazek kopnega v morju, 16. velika nemška elektroinženirska tovarna, 18. junakinja romana Andersena-Nerzja.

NAVPIČNO: 1. manuskript, 2. samoglasnik in soglasnik, 3. cilka rečna riba, 4. vrsta naših cigare, 5. skrajšen pasiv za čimko za notranje bolezni, 6. gora na Notranjem, 7. novorojenčki pesnik (Nobelova nagrada 1923), 11. Mina bolezen, 14. manjka Citroenovih avtomobilov, 17. števnik.

RESITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. Maras, 7. kavarna, 6. trada, 8. n. S. Dali, 10. Bi, 11. at, 12. Aran, —, 14. Stela, 15. Jalovec, 17. embat.

SKALA OB PRELIVU — Leta 1704 so Britanci zasedli skalnati svet ob morskem ožini med Pirenejskim polotokom in maroško obalo. Ščasoma so Gibraltar, ki zdaj živi v njem nekaj manj kot 30.000 ljudi, preuredili v svoje strateško oporišče. To vlogo je imela trdnjava nad prelivom tudi med drugo svetovno vojno, ko so v skalovju zvrtili dodatne rove in podzemeljska skladišča. — Na sliki: pogled na gibraltarsko skalo z letališča, zgrajenega nekaj mesecev pred izkrcanjem britanskih in ameriških enot v Severni Afriki.

Tihe ulice v mestu ob prelivu

Gibraltarci: »Piva in vode dovolj, zelenjavo ponuja Maroko!«

GIBRALTAR — V lanskem novembru je začel pojemati vsakdanji poslovni vrvež na polotoku Gibraltar, do določa raket važnem strateškem oporišču. Nekam tiho je postalo v starem garnizijskem mestecu ob vzhodni skali z utrdbami, izza katerih so Britanci nadzorovali morskoro ožino, ki loči Evropo od Afrike, nekot in zdaj pomembno glavno zvezo Sredozemlja z Atlantikom. Pusta je »glavna ulica«, še nedavno največji trg carine prostega whiskeyja in cigaret na evropskem jugu. Na kupcihah ob tej ulici so Gibraltarci zasnovali načrte za prihodnost in upe, da se bo njihovo mesteco razvilo v turistično središče.

Oskrbniki gibraltarske trdnjave pregledujejo zalogo prepečenca in prekalne slanice v skladiščih. Zene britanski oficirjev sicer še prihajajo na popoldanski sprehod ob pomolu, vendar jih ni toliko kot prej, pa tudi zadržuje se manj časa. Zaradi družinskih skrbi se guba čelo: pred tedni so dokončno izostale andaluzijske hišne pomočnice in pestunje, ki so prej sleherno jutro prihajale iz Španije po ozkem jeziku kopnega v britanski Gibraltar.

Angleškimi stražarjem ob vhodu v Sredozemsko morje so Španci napovedali gospodarsko vojno. V španskem obmejnem kraju La Linea de la Concepción počno cariniki čudne reči. Kdor pride iz britanskega oporišča, mora na dolgo zadržanje; mnoge potnike med pregledom slečejo skoraj do gola.

Podobe iz narave

TISTA, KI SO JI DALI IME »GENERAL SHERMAN«, IMA PRI TLEH OBSEG SKORAJ 33 m, O »PRAVILNIČNI VELIKANCI PA PRAVILNO, DA MERI PO OBSEGU ŠE ŠEST METROV VEČ.«

zaradi suma, da prenašajo tihotapsko blago.

Posledice te nenadne vestnosti in delovne vne: kakih 10.000 andaluzijskih delavcev, ki so si vrsto let v utrdbah na skali in v mestecu pod njimi služili vsakdanji kruh in ki stanujejo na španski strani, preprosto ne more več čez mejni prehod. Mnogi tujevi, ki so se dan z dnem bodisi iz Algecirasa z ladjo, bodisi avtobusi vozili v kronsko kolonijo, kjer so trgovcem polnili mošnje, se zdaj v velikem loju izogibajo gospodarsko obleganemu polotoku.

Madrid sicer še ni uradno objavil razlogov za svoje ukrepe, ki so povzročili kup težav in motenj v vsakdanjem življenju prebivalcev britanske kronske kolonije na Pirenejskem polotoku, vendar pa zlahka uganemo ozadje: Franco ne mara londonske laburistične vlade. Seveda tudi v nasprotni smeri ni znamenj/prija-

telstva. Ze pred volitvami je Wilson napadel konservativce, zakaj dobavljajo fašistični Španiji vojne ladje. Madrid je nato preklical svoja naročila v angleških ladjedelnicah. Po volitvi zmaga je laburist Wilson zadnji hip odpravil britansko-španske pomorske manevre.

Ob tem se je začela španska gospodarska blokada Gibraltarja. Angleži ne izključujejo možnosti, da utegne biti med nadaljnjimi ukrepi prizadeta tudi preskrba kronske kolonije s pitno vodo in s svežo zelenjavo.

Vendar kaže, da Gibraltarci ne bodo posebno čutili niti žeje niti pomanjkanja vitaminov. Prvo zlahka pogasijo skladišča, polna Guinnessovega piva v konservah, in voda iz velikanske cisterne, zgrajene med drugo svetovno vojno, preskrbo s svežim sadjem in zelenjavo pa bi prav fad prevzel Maroko na nasprotni obali morske ožine.

Medvedek s hašišem

Potnika z otrokom sta prispela iz Mehike

CHICAGO — V večnem boju carine in policije proti tihotapcem se nagne sreča zdaj na to, zdaj na ono stran. Tihotapcem ne manjka domilec, najbolj iznajdljivi med njimi so tisti, ki prenašajo in skrivajo prekupčujo z mamil. To sposobnost jim priznava tudi izvedenci oddelka za narkotike pri ameriški policiji, ki zid ne skrivajo, da jim uspe prestežiti povprečno komaj desetino mamil, ki potujejo po skrivnih kanalih mednarodne tihotapske mreže.

Zanimiv plen je prišel v roke carinikom na čiačickem letališču. Medvedek iz krp, ki ga je deček držal v rokah, se je zdel cariniku nekam težak, zato je sklenil, da si ga bo ogledal natančneje.

V trebušastem medvedku so našli na čiačicki carini kilogram hašiša v plastični vrečki, zaviti v aluminijasto folijo, v kakršnih hranijo ponekod sir v hladilnikih.

Kilogram tihotapljenega hašiša, mamila iz indijske konoplje, je dokaj redek plen v ZDA, kjer se razpečovalci mamil ukvarjajo pretežno z morfiem in s heroinom. Zato na oddelku za narkotike niso mogli niti približno nakazati cene hašiša na črni borzi. Doslej se niso vedeli, da so v Chicagu ali kje drugje v ZDA tudi takšni uživalci mamil, ki kadijo cigarete s hašišem podobno kot nekateri s marihuano.

Proti Sheldonu in Constantinu Perlmannu, staremu otroku z nagačenim medvedkom iz blaga, so vložili prijavo zaradi tihotapske kupčije z mamil. Z letalom sta se pripeljala iz Mehike, kjer sta bila na dopustu. »Zdravnik je rekel, da bo najmanj slabotnemu otroku dobro delo južno sonce,« sta povedala na prvem zaslišanju.

Nežne besede za denar

Ljubezenska pisma so postala lep vir dohodkov trikrat ločene Avstralki. Zadoščal je oglas v velikem listu: »Zaljubljeni, ste v zadregi za pravo besedo? Dovolite mi, naj jaz v vašem imenu zaupam rožnatemu pisemcu, kar čuti vaše srce! Ljubezenska pisma sestavljam po želji.« Za vsako prvo pismo zahteva »pisateljica« avstralski funt, za vsako naslednje polovico manj.

Ročni slalom in lov na gosta

Natakarji na drsalkah niso bili kos zahtevni nalogi na ledu

CHAMONIX — Gledalci so se krohotali, prireditelji so se zabavali, izvajalci zamislili pa marsikaj očitno ni bilo do smeha. »Interneige 1965« se imenuje mednarodna zimskošportna tekma, ki so jo Francozi in Švicarji prvič organizirali v Alpe d'Huez. Kdor je hotel sodelovati, je moral biti ne le mojster v tej ali oni športni panogi, marveč tudi voljan tvegati gledalcem na ljubo.

Začelo se je, brž ko sta reprezentanci izmenjali šopke in si po podzvrnem nagovoru krepko stisnili roke. Najprej je bil na sporedu slalom na rokah. Tekmovalci so startali v ročni stoji, torej z glavo navzdol; zmaga je tisti, ki se je na progi najmanj spotikal. Ni ga bilo, ki se ne bi niti enkrat z nogami dotaknil tal, drug za drugim so »ročni smučarji« omahovali v sneg.

Po smuku na obrnjenih smučeh so nastopile švicarske in francoske »plezalne naveze« v slogu 1900-ih: pri alpinističnem naskoku na nezahtevno strmino je vsaka izmed šestih dvočlanskih navez vlekla za seboj damo v noši »belle époque«. Dekleta s priročko »moufrou«, sicer dobre poznavke snega in skalovja, so hudo ovirale plezalce, ker so se jim venomer zapletale široke in dolge janke, ki jih je razen belih, naškrobljenih spodnjic — nosila vsaka vsaj pol ducaata. »Aha, to je iz tistih časov,« so med sme-

hom ugotavljali gledalci, »ko so imele ženske sicer vsak dan drugo krilo, vendar so jih nosile tako, da so današnje obleke čez večerjane in tako dalje, do konca tedna...«

Potem so se francoski in švicarski drsalci pomerili v kegljanju. Sodniki so preverili pri vsakem posebej, ali si je pravilno privezal okoli pasu gumijasto vrvi, ki je bila do kraja nategnjena ravno zadosti dolga, da je tekmovalce na drsalkah, če se je zagnal dovolj močno, dosegel nasprotni konec drsališča. V tej točki so si Švicarji in Francozi delili prvo mesto: najboljša iz obeh moštev sta v natanko enakem času pobrala vsak svojih 12 kegljev, razpostavljenih po gladki ledeni ploskvi.

Največ zabave je gledalcem pripravila tekma natakarjev. S prožnimi vrvmi, kakršne so v rabi pri startu jadralnih letal, so drsalce v vlogi natakarjev dobesedno izstreljevali na drsališče. Čeprav je tekmovalce zdrvel na ledeno ploščo s hitrostjo 50 km,

je moral skrbno paziti na ravnotežje, kajti sicer bi mu čase s pivom in drugi kozarci zdrsnili s padnja.

To je v glavnem uspelo — vsak prevrnen kozarec je pomenil nekaj odbitih pik — vsem, tako francoskim kakor švicarskim natakarjem na drsalkah, v odločilnem delu te točke pa ni bilo zmagovalca, zato se je tekma v celoti končala neodločeno. Pladenj s piščajo bi moral »natakar« položiti na mizo, ki je mnu je venomer izmikal, ker sta si jo s spretnimi sunki in potegljaji podajala »gost« v večernih oblekah.

Tehnično ozadje nesreč

Izpolnjujmo svoje dolžnosti pri vzdrževanju!

STRASBOURG — Zalostna slika žrtv prometa na evropskih cestah: okoli 75.000 mrtvih in 1,7 milijona ranjenih; to število se zvišuje približno za pet odstotkov letno. Med poglavitnimi vzroki nesreč so omenjali v Strasbourgu zbrani prometni strokovnjaki letnemu času neprimerne avtomobilske plašče, nezanesljive zavore, neustrezne luči ter zunanjo obliko in barvo prometnega vozila.

Izvedenci, ki so razpravljali v okviru Evropskega sveta, so izrekli priznanje prizadevnosti avtomobilskih tovarn za čim preprostejšo ravnanje z vozili in nezahtevno vzdrževanje, hkrati pa so poudarjali, da bi morali avtomobilisti vestno upoštevati vsaj svoje najnujnejše dolžnosti v tej zvezi.

Primer iz Belgije: strokovnjaki, ki so leta 1960 pregledali 300.000 vozil, so ugotovili manj pomanjkljivosti pri 50 odstotkih avtomobilov, starejših kot pet let; kljub

John Macdonald Smrtna past

48. nadaljevanje

Proti jutru sem najbrž zelo globoko zaspal, kajti ko sem se zbudil, se več sekund nisem mogel spomniti, kje sem. Potem sem zaslišal siren z šage in promet okrog krpa. Prepoznal sem sinje tapete na stenah spalnice in dobil občutek da prihajam k sebi, da se mi vrača pogum po dolgih nočnih potovanjih.

Bila je sredo. Ostajalo je še pet dni časa in košček neba, ki sem ga videl skozi okno, je bil siv. Pomislil sem na fanta v kletki, ki ne more videti neba, temveč samo brezosebno fluorescenčno razsvetljavo. Najbrž sliši pridušne zvoke prebujanja v jettinici, kako pada adut na karte v brezkončni igri stražarjev. Kovinski ropot zapahov in ključavnice na vratih, ko mu prinašajo zajtrk.

Upal sem, da Victor še spi in da je v spanju bolj spokojna kot v budnosti. Jane Ann spi pod okotbrsko travo in stvari veter nasilno polzi skozi venčne listje, ki se visi na jagnedih pokopališča. Ginny, njena najboljša prijateljica, zdaj spi, mogoče bolj nemirno, v zaprti krsti v Hillmanovem pogrebem zavodu na Vineland Avenue. Morda si bosta v letih večnosti ti dve potožili druga drugi z breztesnimi glasovoma, kako kratko je bilo življenje, kako majhen delež ga jima je bil dodeljen.

V hiši na vogalu ulice Venture in Oak spi Angela Mackin, njeno premagano telo se bori zoper napadalca, pljuča ji onemogo piskajo. Kri se pretaka počasi in hrani uporne celice. Billy Mackin je najbrž neke blizu nje, šteje počasne dihanje in računa, koliko vdihov in izdihov ji še ostane. Če dahne petindvajsetkrat na minuto, tisočpetstokrat na uro, šestindesetstokrat na dan, se bodo ta pljuča zganila vsaj še milijonkrat.

Mackina si nekako nisem mogel zamisliti spečega. Zdelo se mi je, da ga vidim, kako se dela kot da spi, kot da je napadalec s tujega planeta, ki se je moral prilagoditi našim navadam, da ne bi vznjajal suma. Nisem si ga mogel zamisliti spečega, ali kot otroka, ali v joku.

Pomislil sem, če si morda o njem ne domišljam preveč, kajti ni se mi zdelo mogoče, kako je mogel živeti v tem kraju tako dolgo, ne da bi se drugi osvestili čudnega nadhla zla v njem, neke posebne, preračunane budnosti. Docela pošteno sem se zavedal, da sem ga spregledal in da sem tudi našel, kar sem hotel videti.

ZASČITA PROTI GRIPI V MOSKVI — Zaradi nenadne odjuge kmalu po Novem letu je v Leningradu izbruhnila epidemija gripe (virus A-2) cela dva meseca prej, kot so jo napovedovali medicinski strokovnjaki. Postopno se širi na druga sovjetska mesta. Dosegla je tudi že Moskvu, kjer so uvedli vrsto zaščitnih ukrepov. V restavracijah nosijo natakarji bele maske. Posnetek je iz moskovskega hotela »Ukrajina«.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri

SPLOŠNI BOLNIŠNICI dr. JOŽETA POTRČA V PTUJU

razpisuje delovna mesta za:

1. pomočnika predstojnika oddelka zdravnik specialist iz ginekologije in porodništva
2. zdravnika anesteziologa zdravnik specialist
3. oddelčnega zdravnika za kirurški oddelek
4. 3 fizioterapevte višji zdravstveni tehnik
5. farmacevtskega tehnika z višjo ali srednjo izobrazbo
6. višjo medicinsko sestro za interni oddelek
7. 4 medicinske sestre s srednjo izobrazbo
8. instrumentarko zdravstveni tehnik s srednjo izobrazbo
9. laboratorijskega tehnika za urinski laboratorij — zdravstveni tehnik s srednjo izobrazbo
10. vzgojiteljico
11. 6 otroških negovalk
12. 2 babici
13. 2 mavčarja
14. pisarniškega uslužbenca za interni oddelek — strojeopisec II — 1 b
15. stenografistilograf II — 1 b

Za delovno mesto pod 14. in 15. b se zahteva končna administrativna šola. Plača po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov Splošne bolnišnice dr. Jožeta Potrča v Ptuj. Poudbe z življenjepisom sprejema uprava. Razpis velja do sasedbe delovnih mest.

BRITANSKA KRALJICA V ETIOPIJI. Kraljica Elizabeta II. in vojvoda Edinburški sta prispela na osrednjo uradno obisk v Adis Abebo, kjer sta gosta cesarja Haile Selasija. To je prvi obisk britanskega suverena v Etiopiji. Iz Adis Abebe bosta kraljica in vojvoda Edinburški odpotovala v Sudan, vojvoda pa bo obiskal še Saudsko Arabijo, Avstralijo in Malezijo. Na sliki: britanska gosta in gostitelji v pozlačeni kočiji.

NOBELOVEC ZA REŠETKAMI. Policija v Selmi (Alabama, ZDA) je ob protirasističnih demonstracijah aretirala črnega voditelja Martina Luthra Kinga. Na sliki: King molí na cesti, preden so ga aretirali. Foto: Arhiv Dela

V KOPRU 2E CVETEJO MANDLJEVCI. Medtem ko v drugih krajih Slovenije še pokriva zemljo sneg, imajo na Koprskem že pravo pomlad. V prijazni dolinici za Tomosovo tovarno so se razcveteli mandljevci. Foto: Hočevar

Nadaljevanje s prve strani

Sporazumaštvo

se pravi razčiščenje stališč glede vloge levice centra in njene politike. »Hočemo vedeti, s kakšno krščansko demokratsko stranko imamo opraviti,« je pred časom pisalo glasilo PSI. Danes, pred zaključkom sestanka vrhovnega organa stranke, pa ugotovljamo, da je enotnost vsake stranke, tudi krščansko demokratske, dobra in koristna stvar, toda — se sprašuje »Avantia« — ali nima Fanfani in Pastore ničesar povedati in ničesar zahtevati glede bodoče linije stranke, njenega programa, ki naj bi zavezoval vse stranke vladne večine. Če nacionalni svet ne bo dosegel zahtevanega razčiščenja stališč — piše dalje »Avantia«, potem ne bo mogoče tudi v prihodnje zagotoviti deželi potrebne politične stabilnosti. Če pa ne bo, potem pade v vodo tudi vse tisto, kar si je vladna postava v programu. Predvsem pa utesne najvažnejše delo sedanje vlade, petletni načrt gospodarskega razvoja, postati mrtva točka na papirju. Zato »Avantia« imenuje nestabilnost poglavitno bolezen, ki je celo hujska kot sedanja gospodarska recesija.

Trdno in stabilno vladno zahteva vsakogar gospodarski položaj, ki kaže vidna znamenja postranske recesije, ki je začela zlasti najmočnejša industrijska središča na Severu in se kaže v rastočem številu brezposelnosti. Minister Medici je danes priznal v parlamentu, da je bilo lani okoli 800.000 delavcev ali odpusčenih z dela ali pa prisiljenih na skrajšan delovni čas. Kaže, da so si vse stranke koalicijske edine v zahtevi, da krščansko demokratsko vodstvo jasno razloži svoja stališča glede bodoče usmeritve in tako pripravijo k ustvari položaja, kar je neobhodni pogoj za uspešno delovanje vlade in izvajanje njenega programa. V trenutku, ko pričakujejo sklepe sestanka krščansko demokratskega vodstva, se tudi druge stranke vladne koalicije pripravljajo na preučevanje nastale situacije, ki jo bodo pokazali zaključki nacionalnega sveta krščanskih demokratov. Tako se že za jutri napoveduje sestanki direktorja PSI in kmalu zatem tudi plenem CK stranke, kjer bodo razpravljali o položaju in o nadaljnjih ukrepih tako glede obnove vlade, ki je v mnogogled odvisna od rezultatov sestanka krščansko demokratskega vodstva, kakor tudi glede bodočih odnosov v koalicijskih strankah. V krogih laičnih strank prevladuje sodbda, da bi nova vlada brez udeležbe levice kr-

Alternativa

ščansko demokratske stranke pomenila v sedanjih pogojih usodno slabost in da bi imela vidne posledice na program in na učinkovitost levega centra. Prav tako pa bi bilo negativno, če ta levica ne bi izbojevala jasnosti v stališčih in politični liniji krščansko demokratske stranke kot celote.

DRAGO KOŠMRLJ

svobodnjaških dežel, ki povezujejo njune narode v boju za popolno nacionalno neodvisnost in enakopravnost. Obema deželama so skupni ideali svobode in pravice. Slovensnosti so se udeležili predsednik ZIS Petar Stambolić, podpredsednik ZIS Veljko Zeković in drugi naši visoki predstavniki kakor tudi člani Papandreuovega uradnega spremstva ter številni ugledni zastopniki beograjske univerze.

Predsednik Papandreu je pozdravil in mu podelil naslov častnega doktorja pravnih ved beograjske univerze profesor univerze dr. Zoran Pijančić. Predlog za promocijo je obravnaval dekan pravne fakultete dr. Mihajlo Jević. Po slovesni seji univerzitetne uprave, na kateri je bil promoviran grški premier, so njemu in članom spemstva ter visokim jugoslovanskim osebnostim podelili zakuske.

Predsednik grške vlade Papandreu je bil danes gost na kosilu, ki mu ga je priredil predsednik izvršnega sveta SR Srbije Drago Stamenković.

Na sestanku z najbližjimi sodelavci, med njimi sekretarjem za finance Dilonom in finančnimi strokovnjaki, je predsednik Johnson pretrpetel nekatere ukrepe za zmanjšanje plačilnega deficita.

Sodilo, da bodo uvedli posebne takse za bančna posojila tujini, diktirali kratkoročno odobranje posojil, priporočili zmanjšanje investicij v tujini in revidirali izdatke za oboroženo silo ter agencije za pomoč tujini.

Na sestanku v Beli hiši so Johnsonovi svetovalci izrazili skrb, da se ne bi omajalo zaupanje v dolar, kar bi omajalo delovnih ljudi v vodenju sindikalnega dela ter vedno v odgovornosti sindikalnih organizacij.

V resoluciji je rečeno, da ostanje sindikati v novem čehoslovanskem gospodarskem sistemu glavni pomočnik partije in v dobivajo bistveno višjo kot partner gospodarskega vodstva podlaga pri sklepanju kolektivnih pogodb o delitvi dela dohodka za nagrajevanje delavcev, o katerem odloča podjetje.

Kar zadeva odnos med partijo in sindikati, mora svobodno vlogo partije dosledno uresničevati vsak komunist — član sindikata.

Izključeni »uporniški socialisti«

Vodstvo SFIO izključilo skupino iz Marseille, zaradi dogovora s KPF

PARIZ, 3. febr. (AP). Nacionalni odbor francoske socialistične stranke (SFIO) je danes izključil iz stranke celo »uporniško skupino« iz Marseille, ker je sklenila spopad s komunisti o sodelovanju na bližnjih občinskih volitvah. Današnji seji nacionalnega odbora je predsedoval Guy Mollet.

Sklep socialistov v Marseille, da gredo na volitve skupaj s komunisti, ki so v tem mestu zelo močni, je naperjen proti Gastonu Defferu, marsejskemu županu in onodobnemu predsedniku socialistov. Deffer, ki je socializem republikan, je odklonil podporo komunistov. Socialisti sami so ga obtožili, da pokriva za reaktivacijo, hoteč si zagotoviti ponovno izvolitev za marsejskega župana.

Lokalne volitve v Franciji bodo marca.

12.000 demonstrantov v Sasebu

TOKIO, 3. febr. (AP). — V Sasebu, pristanišču v južni Japonski, kjer se je v tork zasedla ameriška atomska podmornica »Sea Dragon«, se je danes zbralo v demonstracijah okrog 12.000 ljudi. Protestirali so proti pristajanju ameriških atomskih podmornic v japonskih pristaniščih.

Nov ameriški satelit

CAPE KENNEDY, 3. febr. (Reuter). — ZDA so danes uspešno izstrelile na kranj po svoj drugi laboratorij za opazovanje Sonca. Satelit je tehtal 247 kg.

mi posojili in izdatki v tujini, kar vpliva tudi na usih nje zlatih rezerv.

Pred kongresom je zdaj predlog predsednika Johnsona, naj bi zmanjšali dolarska kritja v zlatu, ki znašajo po sedanjih zakonih 25% vrednosti denarja v obtočku. Kongres in bančni krogi so v glavnem naklonjeni temu predlogu, čeprav menijo, da bi bilo treba celoten problem bolj vsestransko proučiti. V nedavni poslanici kongresu o gospodarskem položaju je Johnson naglasil, da je položaj ameriškega gospodarstva zadovoljiv in da tudi letos dobro kaže, hkrati pa je izrazil zaskrbljenost zaradi negativne plačilne bilance in odtekanja zlata in dolarjev iz ZDA.

Branco prepovedal še eno združenje

RIO DE JANEIRO, 3. febr. (Tanjug). Brazilski predsednik Castello Branco je prepovedal nacionalno združenje podoficirjev letalskih sil z obznanjem, da je njegovo delovanje »škodljivo za javni mir, disciplino in varnost države« ter da izjavlja subverzivno kampanjo.

Papandreu priredil slavnostni sprejem

BEOGRAD, 2. febr. (Tanjug). Grški veleposlanik v Beogradu Nikolaos Kambaliris je za čast premieru Georgiosu Papandreuju priredil nočujo v svoji rezidenčni večerji, ki so se je med drugimi udeležili podpredsednik republike Aleksandar Ranković, predsednik Petar Stambolić s soprogom in državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović, takoj nato pa je premier Georgios Papandreu priredil v hotelu Metropol na čast predsednika ZIS Petru Stamboliću slavnostni sprejem, ki se ga je udeležilo več jugoslovanskih povabilencev.

King še v zaporu

SELMA, 2. febr. (Reuter). — Dobičnik lanske Nobelove nagrade za mir in vodja ameriških črncev dr. Martin Luther King je danes zavrnil ponudbo za izpustitev ob kavalciji 200 dolarjev, je se bo 15. februarja javil na razpravo, ter je še vedno zaprt v Selmi.

Odpor črncev v ZDA proti poniževanju

V Selmi, Alabama so zaprli doslej najmanj 1300 črncev

SELMA (Alabama), 3. febr. (Reuter). Policija v mestu Selmi v Alabami je večer spet množično zapirala črnce, ki jih je začela loviti v ponedeljek, po črnih demonstracijah proti rasni diskriminaciji. V zaporu je zdaj najmanj 1300 črncev hkrati z znanim borcem za državljanske pravice ameriških črncev dr. Martinom Luthrom Kingom. Tega so aretirali v ponedeljek.

Črnci so v demonstracijah zahtevali, naj jih ne ponižujejo s testi, preden jih vpišejo v volilne sezname. Po prepisih se lahko črnci vpišejo v volilne sezname samo dva dni v mesecu. Pred vpisom mora vsak upravičenc odgovoriti na osem vprašanj o ameriški ustavi in vladati, potem pa pisati po diktatu, da ugotove njegovo pismenost. Tako so v Selmi črnci stili v hudem mrazu dolge ure, da bi prišli na vrsto za vpis v volilne sezname.

Krizo v Braziliji

Ameriški kapital kupuje brazilske tovarne

RIO DE JANEIRO, 3. febr. (Tanjug). — Dnevnik »Ultima hora« trdi, da so zadnje tedne severnoameriške družbe kupile več pomembnih brazilskih podjetij.

Metalska družba »Jafet« je sporočila, da je bila prisiljena prodati tovarno »Mogi das Cruzes«, ker centralna banka za razvoj ne podpira nacionalne industrije. Amerikancem so prodali tudi tri papirnice v São Paulu. Dnevnik dodaja, da je polovica brazilskih tekstilnih tovarnov pred konkurzom. Okrog 70 tisoč tekstilnih delavcev so že odpustili.

»Ultima hora« dalje piše, da se več drugih velikih brazilskih družb že pogaja s tujim kapitalom glede prodaje svojih tovarnov. Med njimi je tudi znana metalska družba iz Paula. Zaostritev finančne krize v deželi in stališče vlade Castello Branca sta kriva po oceni tega lista za takšen položaj brazilskega kapitala.

Vlada pa trdi, da bo to leto odločilno za stabilizacijo nacionalnega gospodarstva. Finančni minister Bulhões pravi, da bo vlada letos uspešno omejila inflacijo in da življenjski stroški ne bodo narasli za več kot 25%, medtem ko so lani narasli za 86 odstotkov. Pristavil je, da bo zmanjšal proračunski primanjkljaj v letošnjem letu 750 milijard kruznejrov, kar je okrog 400 milijonov dolarjev.

Obsojeni na smrt

Obsojeni na smrt goljufij

VARSAVA, 2. febr. (Reuter). Tukašnje sodišče je zaradi velikih goljufij, pri preskrbi s mesom, pri čemer so si prilaščili okrog 10 milijonov zlotov, danes obsodilo direktorja podjetja na smrt, 4 obtožence na dosmrtno ječo, 5 pa na zapor od 9 do 12 let.

Obsodbe mladih Baskov

MADRID, 2. febr. (Reuter). Tukašnje sodišče je danes obsodilo 6 mladih Baskov na zapor od 1 do 3 let, češ da so bili separatisti.

Eichmannov pomočnik oproščen

Drugi obtoženeц pa je obsojen na pet let prisilnega dela

FRANKFURT, 3. febr. (Tanjug). — Zahodnonemško sodišče za vojne zločince v Frankfurtu je danes oprostil enega izmed glavnih pomočnikov Adolfa Eichmanna, Otto Hunscheja, medtem ko je drugega obtožence, Hermann Krumeja, obsodilo na 5 let prisilnega dela.

Otto Hunsche je bil obtožen, da je pomagal Eichmannu pri deportiranju 437 tisoč madžarskih židov v taboriške smrti v Auschwitzu, kjer so jih pomorili v plinskih celicah. Hermann Krumej pa je pomagal Eichmannu pri eksekuciji okrog 300.000 madžarskih židov. Sodišče je prvega razglasilo za nedolžnega, drugemu pa je prisodilo 5 let prisilnega dela, čeprav je javni tožilec zahteval za oba dosmrtno ječo.

Otto Hunsche, ki mu je zdaj 54 let, je bil med vojno esesovski kapetan in gestapovski agent, oficir za zvezo med Eichmannovim posebnim odsekom za dokončno ureditev židovskega vprašanja in tedanjim kvizitskim madžarskim režimom admiralja Horthyja. Na nekem prejšnjem procesu so ga obsojili na 5 let, ker so mu dokazali sodelovanje pri pomoru 600.000 madžarskih židov. Na njegovo pritožbo pa so razsodbo razveljavili in ga ponovno obsodili.

Krumej, kateremu je zdaj 60 let, je bil že prej zaprt dobri dve leti, ker je bil med vojno član gestapa. Bil je esesovski podpolkovnik in Eichmannov pomočnik. Med vojno je pomagal zahodnim zaveznikom zares nenavadno »kempitjo« — da jim izroči milijon madžarskih židov za 10.000 kamionov. Zahodne države pa so to odklonile.

Obramba je tudi tokrat zavzela stališče, da sta obtožence »samo izpolnjevala ukaz nadrejenih«.

Ta maratonski proces je trajal več kot leto dni.

Combe pri Spaaku

BRUSELJ, 3. febr. (Reuter). Belgijski zunanji minister Paul Henri Spaak in kongoski premier Moiz Combe sta imela danes drugi razgovor o finančnih in gospodarskih problemih med Belgijo in Kongom.

Voditelj kongoskega odporiškega gibanja Gaston Soumialot pa je v Nairobiju izjavil, da se Combe ne more pogajati o spornih kongoskih belgijskih vprašanjih. Kongosko ljudstvo ga ni pravno obveljavilo za »in torej ne bo sprejelo morebitnih sporazumov, ki bi jih Combe podpisal v Bruslju. Belgija se hudo moti, če misli, da bo lahko s Combejem rešila te probleme«.

Kontrola cen tudi za baker, cink in svince

Predlog sveta zvezne gospodarske zbornice o maksimiranih cenah

BEOGRAD, 3. febr. (Tanjug). Svet za metalurgijo barvitih kovin zvezne gospodarske zbornice je na današnji seji predlagal, naj bi plafonirane cene bakra, svinca, cinka in aluminija zamenjali s sistemom kontrole cen. Ta predlog pošljejo v proučevanje vzemnemu izvršnemu svetu.

Zvezna sekretariata za industrijo in za splošne gospodarske posle ter zvezna gospodarska zbornica so se že prej načelno strinjali s tem, da bi, prišle cene bakra, svinca in cinka pod družbeno kontrolo. Tudi člani odbora za industrijo zveznega zbora zvezne skupščine so se nedavno izrekli za takšen režim cene bakra.

Svet tudi predlaga, naj bi določili, da so cene barvitih kovin podvržene kontroli samo, če presežejo določene gornje meje, ki bodo odvisne od kvalitete in vrste proizvodov. Za elektrolitični baker predlagajo ceno 700.000 dinarjev za tona, vtem ko bi tona topilniškega bakra prodajali po 650.000 din. Cena cinka bi se gibala od 250.000 do 280.000, svinca pa od 245.000 do 250.000 dinarjev za tona. Ceno aluminija bodo predlagali pozneje.

Predlagajo tudi, naj bi odpravili tako imenovani medfazni davek in ga v določenem sorazmerju prenesli na končne proizvode. Razen tega zahtevajo tudi spremembo kreditnega instrumentov, znižanje obresti na poslovni sklad in olajšave za dobičkanje kredita. Po daljši razpravi so sprejeli predlog združenja proizvajalcev in predelovalcev bakra, po katerem bodo predelovalci te kovine krili 30 odstotkov predloženega zvišanja cen.

Krizo v Braziliji

Ameriški kapital kupuje brazilske tovarne

RIO DE JANEIRO, 3. febr. (Tanjug). — Dnevnik »Ultima hora« trdi, da so zadnje tedne severnoameriške družbe kupile več pomembnih brazilskih podjetij.

Metalska družba »Jafet« je sporočila, da je bila prisiljena prodati tovarno »Mogi das Cruzes«, ker centralna banka za razvoj ne podpira nacionalne industrije. Amerikancem so prodali tudi tri papirnice v São Paulu. Dnevnik dodaja, da je polovica brazilskih tekstilnih tovarnov pred konkurzom. Okrog 70 tisoč tekstilnih delavcev so že odpustili.

»Ultima hora« dalje piše, da se več drugih velikih brazilskih družb že pogaja s tujim kapitalom glede prodaje svojih tovarnov. Med njimi je tudi znana metalska družba iz Paula. Zaostritev finančne krize v deželi in stališče vlade Castello Branca sta kriva po oceni tega lista za takšen položaj brazilskega kapitala.

Vlada pa trdi, da bo to leto odločilno za stabilizacijo nacionalnega gospodarstva. Finančni minister Bulhões pravi, da bo vlada letos uspešno omejila inflacijo in da življenjski stroški ne bodo narasli za več kot 25%, medtem ko so lani narasli za 86 odstotkov. Pristavil je, da bo zmanjšal proračunski primanjkljaj v letošnjem letu 750 milijard kruznejrov, kar je okrog 400 milijonov dolarjev.

Zadnje vesti

Volilni dogovor v Čilu

RIO DE JANEIRO, 3. febr. (Tanjug). — Komunistična in socialistična partija Čila sta skupno z drugimi silami, združenimi v fronti nacionalne akcije — FRAP, sklenili dogovor o sodelovanju na bližnjih parlamentarnih volitvah, ki bodo 4. marca. Ta zveza je omogočila vsaki stranki, da kandidira svoje ljudi ali pa jih kandidira na skupnih listah.

Odločitev po Ulbrichtovem obisku

BONN, 3. febr. (AP). — Kanceler Erhard in člani njegove vlade so danes sklenili, da Zahodna Nemčija ne bo prekinila diplomatskih odnosov z Združenim arabsko republiko zaradi napovedanega obiska predsednika državnega sveta Nemske demokracije republike Walterja Ulbrichta v Kairo.

Predstavnik nemške vlade von Hase je na današnji tiskovni konferenci povedal, da je odločitev o tem, ali bo ZR Nemčija prekinila diplomatske odnose z ZAR, preložena na čas po Ulbrichtovem obisku.

Ulbricht bo obiskal ZAR od 26. februarja do 4. marca.

Nagrajenci

9. oddaje »Deset zadetkov«

LJUBLJANA, 3. febr. — Med televizijsko oddajo »Deset zadetkov« so nočjo 16 izbranim razdelili nagrado v znesku 1 milijon 17.543 din. Oddaja je bila posneta v hotelu »Prisanka« v Kranjski gori.

16 delavcev nagrade po 63 tisoč 596 dinarjev si delijo:

1. Drago CANKAR, Ljubljana, Kalanovca 16
2. Tatjana ZIDARIC, Ljubljana, Aljaževa 11
3. Ivanka GODEC, Trbovlje, Suštarjeva 20
4. Nevenka JENCIC, Radeče št. 94-B, občina Laško
5. Rudolf BARTOL, Slovenj vas 31, pošta Stara cerkev, občina Kočevje
6. Milka MIKLAVIC, Cerklje 90, Kranj, Gorenjsko
7. Albin BREGANT, Raz Otok 11, blok I, Trubarjeva 56
8. Marica MATE, Ribnica 222 na Dolenskem
9. Albin BREGANT, Razlagledna pot 15, Jesenice na Gorenjskem
10. Tomislav PIRLING, Murska Sobota, Titova 22
11. Terezija MATIČIC, Begunje 53 pri Cerklju
12. Elza KRANJC, Ptuj, Ciril Metodova 4
13. Paul ZIMZLAK, Trbovlje
14. Nada ETROZOVIC, Bos. Samac, Savska 1
15. Svetka VENKUST, p. Slovenska Bistrica 15.c
16. Jelena VOKIC, Dom 1/2 Topusko.

RTV Ljubljana je prejela 66.616 dopisnic. Pravilno izpolnjenih je bilo 62.026.

Nagrado za »skrivnostno lutko« (po 10.000 din) dobi Lea SMERAJC, Ljubljana, Levstikova 5-II.

Telegrami

ČLANI MISIJE OZN V JERUZALEMU — AMAN. Člani misije OZN, ki jo je poslal generalni sekretar OZN U Tant v Jeruzalem, da bi preučili najnovejši obsejni incident med Jordanijo in Izraelom, so se sestali z zastopniki jordanjske vlade. Obiskali so tudi izraelski del Jeruzalema.

RUSK OBISCE NORVEŠKO — OSLO. Zastopnik norveške zunanje ministrstva je sporočil, da bo ameriški zunanji minister Dean Rusk v začetku maja obiskal Norveško.

DELEGACIJA S KUBE V LR KITAJSKI — PEKING. Na vabilo CK KP Kitajske je na Kitajsko prispela delegacija kubanske združene partije socialistične revolucije. V delegaciji je tudi Ernesto »Che« Guevara.

NA DUNAJ PRIDE TUDI STEWART — LONDON. Zastopnik Foreign Officea je sporočil, da je novi britanski zunanji minister Michael Stewart sprejel vabilo avstrijske vlade, naj se udeleži slovesnosti ob deseti obletnici razglasitve avstrijske neodvisnosti. Stewart bo ostal na Dunaju verjetno samo en dan.

KONGOSKO VELEPOSŁANISTVO V ZAR ZAPRTO — KAIRO. Odpravnik poslov veleposlanstva Konga v Leopoldville v ZAR René Bavassa je odpotoval iz Kaira v Leopoldville. Skupaj z njim sta odpotovala tudi prvi in tretji sekretar kongoskega veleposlanstva.

NASPROTOVANJE PREDLOGOM LABURISTIČNE VLADE — LONDON. Vodilne britanske privatne skupine industrialcev so se ostro upre predlogom laburistične vlade za nacionalizacijo jeklarske industrije. Oglasili so se precej po tem, ko je premier Wilson po televiziji napovedal, da namerava laburistična vlada izvesti nacionalizacijo kljub majhni večini v spodnjem domu parlamenta.

NOVO VELEPOSŁANISTVO — KARACI. Pakistanska vlada je sporočila, da bo svoje diplomatsko zastopništvo v Adis Abebi povišala na raven veleposlanstva.

POLJSKE STIPENDIJE — LAGOS. Predsednik združenja nigerijsko-poljskega prijatelstva Domingo je povedal, da je Poljska dodala 21 stipendij za šolanje nigerijskih študentov na različnih inštitutih na Poljskem.

DEMONSTRACIJE STUDENTOV — LIZBONA. Portugalska policija je razgnala več skupin študentov, ki so protestirali, ker so aretirali več njihovih kolegov. Tri študente in še nekaj drugih ljudi so posadili na zadrževalni klopi, češ da so sodelovali v subverzivnih akcijah in da so člani komunistične partije.

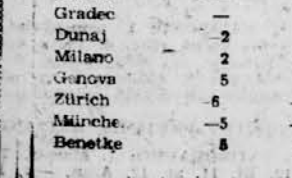
TURSKI PRORACUN — ANKARA. Turški senat je sprejel proračun za leto v višini 15,5 milijarde turških lir. Lanski proračun je obsegal 14,2 milijarde lir. Za novi proračun je glasovalo 17, proti pa 64 senatorjev.

BO ASUANSKI JEZ DOGRAJEN PREJ? — KAIRO. »Al Ahram« piše, da so se končali razgovori med zastopniki ZAR in ZSSR o spremembah v programu gradnje Asuanskega jezusa, da bi dela končali skoraj leto dni prej, kot pa so prvotno računali.

Pa še to

GARDEROBA BREZ OPERE. Gledališče v Nišu je te dni odkupilo celotni fond stare garderobe beograjske opere. Opere v Nišu doslej sicer niso imele, zdaj jo pa nekako imajo. »Hamleta« bodo zdaj lahko igrali v kostumu, ki »Madame Butterfly«...

Vreme 3. februarja 1965

Temperature	ob 07	13
Ljubljana	-7	2
Planica	-12	0
Maribor	-5	3
Slov. Gradec	-10	1
Novo mesto	-10	1
Koper	-2	4
Kranj	-1	-14
Roka	2	4
Ptuj	2	4
Split	0	3
Dubrovnik	-1	3
Zagreb	-4	2
Beograd	-4	0
Sarajevo	-7	-3
Skopje	-2	0
Titograd	1	3
Celovec	-	-
Gradec	-	-
Dinaj	-2	1
Milano	2	4
Graz	-	-
Zürich	-	-
München	-5	-2
Benetke	-	-

Osebnost področje visokoga zravnega pritiska z jedrom nad Britanijo zajema tudi zahodno in srednjo Evropo. Frontalne motnje s visokimi temperaturo bodo v zahodnih krajih —5, drugod med -7 in -12, v Primorju 6, najvišje dnevne nekaj nad 0, v Primorju 7 stopinj C.

NAPOVED: V Sloveniji bo delno jasno, v zahodni Sloveniji pa bo delno oblačno. Vzhodni Sloveniji je možno rahlo sneženje. Najnižje dnevne temperature bodo v vzhodnih krajih -5, drugod med -7 in -12, v Primorju 6, najvišje dnevne nekaj nad 0, v Primorju 7 stopinj C.

JUGOSLAVIJA: V notranjosti bo zmerno oblačno in možno rahlo sneženje, v Primorju pretežno jasno.

Zakaj tako?

Ali to pospešuje izvoz?

Jugoslavija je postala v zadnjem času članica mednarodne organizacije INTERFRIGO, ki se ukvarja s prevozom hladnih hladilnih vagonov in približno 6000 do 7000 najhitrejših hladilnih vagonov od države članice. Tovarna železniških vozil »Boris Kidrič« iz Maribora se je preko izvozne organizacije iz Beograda povezala s to mednarodno organizacijo in sprejela vse njene klavzule za popravilo hladilnih vagonov, ki naj bi jih začeli popravljati tudi v Mariboru.

Pri podpisu sporazuma z INTERFRIGO naša država ni sprejela obrazca C, ki je spremni list za odpravo vagonov in rezervnih delov ter omogoča neodločen prihod in vrnitev vagonov čez državno mejo.

Tukaj pa se začne stvari komplicirati. Carina namreč zahteva, da položi tovarna »Boris Kidrič« pri prihodu v našo državo za vsak hladilni vagon kavojo za vrednost vagona, ki znaša blizu 15 milijonov dinarjev. Tovarna ni imela obratnih sredstev, da bi lahko med popravilom prevzela to breme nase. Zato v Italiji čaka — po navedbah predstavnikov tovarne — 100 vagonov, ki jih je INTERFRIGO pripravil poslati v popravilo v mariborsko tovarno. Razen tega so predstavnik mariborske tovarne izvedeli, da je INTERFRIGO pripravljen poslati v Maribor 20 vagonov na režijska velika popravila in 20 do 30 vagonov na specialna popravila.

Tega posla pa ne morejo uresničiti, saj bi potrebovali pet kot milijardo dinarjev za kavojo. To kavojo bi dobili nazaj takrat, ko bi popravljani vagoni zapustili jugoslovansko ozemlje. To pa za podjetje ni sprejemljivo, ne samo zaradi pomanjkanja denarja za kavojo, temveč tudi zaradi tega, ker bi INTERFRIGO po popravilu te vagona še uporabljal po naši državi za prevoz raznih tovarov. V tovarni železniških vozil bi v primeru uresničitve teh popravil uredili carinsko skladišče. INTERFRIGO bi jim skupaj s vagoni poslal tudi rezervne dele, ki bi jih potrebovali pri popravilu. Če bi Jugoslavija sprejela obrazec C, bi odpadlo tudi plačevanje kavoje za prispele vagona.

In, naposled, če bi opravili ta posel, bi bile realne možnosti, da bi INTERFRIGO pri tovarni železniških vozil posnelo tudi nove hladilne vagona, ki jih kupuje tudi v drugih državah članicah.

M. KOS

OD TOD NAPREJ PES — Zimsko pokrajino, ki jo je zabeležil fotoaparati, sestavljajo Prisank, Razor, cesta na Vršič in ob njej prometni znak (visok je toliko kot drugi znaki), ki ga skoraj popolnoma pokriva sneg. No, do takrat, ko bo čez Vršič spet zapeljal prvi avtomobil, tudi znak ne bo več pokrit s snegom in bo lahko služil svojemu pravemu namenu, zdaj pa lahko pokaže, koliko je snega.

Foto: Dolenc

Vsaki četrti nesreči botruje hitrost

Vozniki se ne prilagodijo stanju ceste in vozijo prehitro

Ze več mesecev nazaj lahko zasledimo v statističnih poročilih o prometnih nesrečah, da je med vzroki za številne nesreče na naših cestah močno in osrednje neprimerna hitrost. S tem seveda mislimo prenapeto vožnjo glede na stanje ceste, ki je zlasti pozimi pogosto zelo nevarna. Dobro vemo, da naše ceste ne gredo v korak z naraščajočim prometom, toda kaže, da se tega ne zavedajo vozniki avtomobilov, ki se vsak dan srečujejo s številnimi nevarnostmi.

Bežen pogled na število in vzroke prometnih nesreč v januarju letos nas o gornji trditvi najbolj zgovorno prepriča. V minulem mesecu se je na cestah Slovenije pripetilo 339 prometnih nesreč. Prometni milnikli so ugotovili, da je bila neprimerna hitrost vzrok za 78 prometnih nesreč. In če si ogledamo še drugi vzrok za tako številne nesreče — spolzka cesta — lahko z dokajšnjo gotovostjo ugotovimo, da je tudi tem 53 nesrečam v dokajšnji meri botrovala neprimerna hitrost. In če še povemo, da je januarja letos izgubilo na cestah življenje 17 ljudi, na vozilih in objektih pa je nastalo precej več kot za 100 milijonov dinarjev škode, se lahko res zamislimo nad temi številkami. Marsikatero življenje ne bi bilo uničeno, pa tudi številne materialne škode ne bi bile tako visoke, če bi se vsi vozniki zavedali nevarnosti prenapete vožnje.

Kje tačijo vzroki za tako velik odstotek prometnih nesreč?

trosti kot naša najbolj množična vozila — fiat 600.

Največja dovoljena hitrost na kakšni cesti se določa na primer na osnovi stanja ceste, vremenske razmere, zmogljivost avtomobila, voznike izkušnje itd. Drugo pa je omejevanje hitrosti na naših cestah, ki je čisto pretrano, zato ga vozniki tudi vedno ne upoštevajo. Omejevanje hitrosti na kakem cestnem odseku naj bo res smiselno postavljeno, ne pa kot je preprosto praksa, da se na cestah pojavijo tudi prometni znaki, ki omejujejo hitrost celo na 20 kilometrov na uro, če seveda pri tem ne gre za vožnjo skozi naseljene kraje.

Se je nekaj takih vzrokov, ki botrujejo prenapeti vožnji. Poglavje zaseda pa je še prehitrevo, kjer so hitrosti še večje. Zal se vsega zavemo še

le, ko so posledice že tu. In prav nesreče zaradi polne hitrosti so povzročile največje. Vsi, ki sedemo za volan in se podamo na pot, moramo dobro premisliti, preden pritisnemo vzvod za plin do konca, pa čeprav vozimo po avtomobilski cesti, vendar pa naše vozilo ne zmora največje dovoljene hitrosti.

Kolesarice v snegu, led, megla, sneg pa tudi dež in stanje ceste ter naše razpoloženje nam morajo narekovati potovalno hitrost. Ne smemo si pustiti vplivati od sopotnikov, ki jim je vožnja čisto prepovedana, pa tudi se ne smemo »zapodeti« za avtomobilom, ki nas ne prehitel. »Ugleda« s tem ne bo toliko trpel, pa tudi tistih nekaj minut, ki jih pridobimo s hitrejšo vožnjo, se nam le redkokdaj izplača.

V. SMOLE

Težave kranjskih podjetij

S seje občinske skupščine

KRANJ, 3. febr. — Čeprav je industrija v kranjski občini lani izpolnila svoje izvozne obveznosti, je sedaj v zelo težki situaciji v oskrbi s surovinami iz uvoza. V Savi in Iskri so že morali za nekaj časa ustaviti proizvodnjo zaradi pomanjkanja materiala, v prihodnjih dneh pa to grozi tudi Planiki, Tekstilindusu in Standardu.

Ko so o teh problemih razpravljali na današnji seji občinske skupščine, so omenili, da so v podjetjih doslej izgubili že skoro za milijardo dinarjev dohodka. Kot kaže, se bo ta vsota v prihodnje še povečala tako, da se bo pomanjkanje surovin poznalo tudi pri občinskih proračunskih sredstvih.

V razpravi so se zavzeli za to, da se v praksi čimprej prične izvajati devizno samofinanciranje s tem, da se upošteva tudi lanski izvozni uspeh. Če bi prišli vezati izvoz s uvozom šele letos, bi morali v večini podjetij po krivdi administrativnega dodeljevanja deviz kmalu ustaviti proizvodnjo. Zaradi pihih deviznih sredstev v začetku leta bo namreč izvoz v prvem četrtletju precej manjši, kot so predvidevali.

S. L.

CELJE

Pustine prireditve

V celjskem okraju bo tudi letos nekaj večjih pustnih prireditev. Tako bodo na pustno soboto v Celju priredili že 38. tradicionalno maskevalno, v Koprniku pa bo istega dne pustni karneval. Na pustno nedeljo se bodo na tradicionalnem karnevalu zabavali Velenjčani, celjski otroci pa se bodo udeležili cibicanske in pionirske maskevalne v Narodnem domu. Veliko zanimanje je še za pustni karneval v Zalcu — leta bo 2. marca — in za pokop pusta, ki ga vsako leto organizirajo Mozirjani.

-pe

V Kranju so za odcepitev

K reorganizaciji avtobusne enote SAP

Na zadnjem zasedanju centralnega delavskega sveta podjetja SAP v Ljubljani so člani DS postovne enote Gorenjske demonstrativno odstopili, potem ko je bil z večino glasov potrjen sklep o reorganizaciji podjetja. S tem so jasno pokazali, da je naslednji korak njihovega kolektiva odcepitev od matičnega podjetja.

Z reorganizacijo je namreč med drugim predvideno, da proge in avtobuse, ki jih je dobila postovna enota v Kranju ob pripojitvi, prenesejo nazaj na ljubljanski avtobusni promet. To so zahtevali ljubljanski poslovni enoti, ki bo sedaj dobila popolno samostojnost ter sam razpolaga z vsemi osnovnimi sredstvi in dohodkom.

Z uresničitvijo tega predloga pa so se v Kranju čutili prizadete. Ko je pred slabima dvema letoma SAP iskal na Gorenjskem trdno oporo, jo je našel v tedanjem Avto centru. Kolektiv v Kranju so

obljubili vso samostojnost in v mri priklučili vse proge in avtobuse, ki jih je tedaj SAP imel na Gorenjskem, ter mu zaupali nadaljnji razvoj avtobusnega prometa na tem območju.

Te pravice bi s predvideno reorganizacijo v podjetju sedaj dobili, vendar v Kranju menijo, da bi s ponovno razdelitvijo prog prišlo do enakega položaja, kot je bil pred pripojitvijo Avto centra. Po Gorenjski bi vodili dve poslopji enoti istega podjetja, ki bi se med sabo ločili in konkurirali. Razen tega se bo, da bi poslovna enota Gorenjske postel imela omejene možnosti nadaljnjega razvoja.

L. S.

Taborniški posvet

KRANJ, 3. febr. — V dijaškem domu v Kranju so bila med zimskimi počitnicami posvetovanja in seminarji načelnikov taborniških odredov ljubljanskega okraja. Udeleženci so govorili o programu dela za leto in se seznanili s problemi in težavami taborniške organizacije. V posebnem poglavju so podrobno analizirali delo z najmlajšimi taborniki in poudarili, da jim je treba v prihodnje, zlasti skrbeti za njih vzgojo.

Seminarja se je udeležilo več kot 50 članov, organizirala pa ga je zveza tabornikov okraja Ljubljana.

J.

DOL. TOPLICE

Se premalo zdravnikov

Za območje Dolenjskih Toplic in Straže je le en zdravnik, ki ordinira en dan v Straži, naslednji pa v Dolenjskih Toplicah. Bolniki prihajajo k zdravniku že ob sedmih zjutraj in morajo čakati dolgo uro, da pridejo na vrsto. Tako vsaki teden ordinacija tudi do osmih zvečer. Ker imata oba kraja le prevelik zdravstveni obseg, bi bilo prav, da bi imeli dva zdravnika.

D. G.

Doma in v letovišču
zvesti spremijevalec
TOVARIŠ

Predlogi za boljše kmetijstvo

SZDL je pripravila pogovor s kmeti na območju jeseniške občine

Občinski odbor SZDL na Jesenicah je pred kratkim pripravil razgovor s kmeti. Razpravljali so o razvoju kmetijstva v jeseniški občini in o davčni politiki. Ugotovili so, da bi bilo treba kmetijsko proizvodnjo specializirati, da ne bi vsak prideloval vse, pač pa le določeno kulturo, s čimer bi se splašala tudi strojna obdelava.

Kot dober primer so navajali kmečko gospodarstvo tovarna Silvnika v Gorjah, ki redi 23 govedov in zato prideluje le krmno, na travnikih pa je nasadil še ribez, ki tu zlasti dobro uspeva.

»Za vse območje jeseniške občine ima KZ v načrtu reko goveje živine in zato čim boljše pridelavo krmne ter s tem v zvezi urejanje pašnikov. Komisija pri svetu za družbeni plan in finance je sestavila predlog, po katerem naj bi občinska skupščina sama določala višino davka na zemljišče in gozdne površine. V četrti okoliš so za zdaj predlagali naselja Srednji vrh, Prehodi, Žerjav, Plavski rovi, na Belci domačije št. 40 in 42 ter osamljene domačije nad Dovjem in obe med Belco ter Gozdno. V prihodnje za to obdelovalno površino ne bo več davka.

Ta ukrep naj bi vplival na

večje zanimanje tudi mlajših kmetov za obdelavo zemlje, ki čemur pa naj bi odločilno vplivala še mehanizacija. V zvezi s tem so prisotni predlagali, naj bi znižali carino za manjše kmetijske stroje ali pa uvedli izdelavo teh strojev pri nas. Kmetije namreč zelo pogrešajo majhne kosilnice.

Udeleženci posvetovanja so gojili vzdrževanje pašnikov, za katere ni nihče prav zadolžen in odgovoren. Menili so, da bi k temu morala prispevati gozdna gospodarstva, ki so precej bolj akumulativna kot KZ. To so utemljevali s tem, da so zadruge, dokler so upravljale z gozdovi, prav iz teh virov dajale sredstva za vzdrževanje pašnikov, staj in hlevov. Žirovnica so predlagali, naj bi tudi v dolini uredili pašnike za živino, za katero ni primerno, da bi jo gnali daleč na pašo.

B. BLENKUS

Prisilna uprava v Gračarju

MARIBOR, 3. febr. — Občinska skupščina Maribor-Tabor je ekološko izglasovala uvedbo prisilne uprave v obratnem podjetju Gračar (prej »REBIA« v Mariboru). Služba družbenega knjigovodstva je obvestila občinsko skupščino, da bo podjetje imelo blizu 7 milijonov din izgube. Poudarili so, da so v tej delovni organizaciji imeli slabo organizacijo dela, nizko produktivnost in razprtje. Prisilno upravo so odredili do ureditve razmer v podjetju, vendar za obdobje enega leta. Za prisilnega upravitelja so imenovali Zorana Cujnika, komercialno tehničnega vodjo v podjetju Reklampublic.

M. K.

Ob odpovedih v mariborskem Nikromu

V tem obrtnem podjetju imajo premalo reprodukcijskega materiala pa tudi dela

V obrtnem podjetju Nikrom v Mariboru so zašli v težave zaradi pomanjkanja reprodukcijskega materiala in dela. Letos v januarju bi morali ustvariti za nekatera podjetja za blizu 21 milijonov dinarjev uslug, medtem ko jih bodo ustvarili le za kakih 7 milijonov. Zaradi tega so v podjetju začeli razmišljati, kako bi rešili ta težaven problem. V petek, 29. januarja, se je sestal delavski svet in razpravljal o tem. Značilno je, da direktorja podjetja ni bilo na seji delavskega sveta. Kot delegat je bil takrat na občinski konferenci ZK Maribor-Center.

V imenu direktorja je predsednik delavskega sveta prebral direktorjev predlog za ureditev razmer v podjetju. Direktor je v predlogu delavskega sveta zapisal: »Z ozirom na splošno situacijo glede pomanjkanja reprodukcijskega materiala in sortiranja arankmaja s strani Avtoopreme Ptuj in zaključnih pogodb s strani Gorenja, EIM Maribor ter z vsemi ostalimi, v katerem primeru so se naše usluge zmanjšale za 50 odstotkov, predlagam delavskemu svetu, da odloči o odvračanju od dela, ki ga je po našem mnenju okrog 38–40. Trenutno ni izgleda, da bi se izšlo iz te situacije. Ker nam manjkajo tudi nikrovi anode, bo lahko delala le ena izme-

na. Da ne bi prišlo podjetje v še večje težave, je potreben nujen in takojšen ukrep, da se zadeva takoj in realno izvede.

Res ni bilo prav, da direktorja ni bilo na seji delavskega sveta. V tako težavi razmerah za ves delovni kolektiv bi moral biti med člani delavskega sveta in jim osebno posredovati to novico. Sicer pa si ogledimo razpravo, ki smo jo slišali na seji delavskega sveta. Člani delavskega sveta so se zanimali, ali res ni nobenih možnosti, da bi delavci začasno posodili drugemu podjetju. Zanimali so se tudi, ali pri odpustu 35 do 40 delavcev ni mogoče zmanjšati tudi osebja v upravi. Dobili so odgo-

vor, da so ljudje v upravi zelo obremenjeni in da v upravi ni moč koga koli odpuštili. Značilno je bilo tudi glasovanje o predlogu direktorja, ki so ga najprej odklonili na delavskem svetu. »Vsi so glasovali le štirje člani delavskega sveta, pet jih je bilo proti, medtem ko se jih je šest vzdržalo glasovanja. Potem je predsednik delavskega sveta znova predlagal, naj bi glasovali o predlogu o zmanjšanju sprejetja sklepa. Samo tri roke so pomogle za znak. Potem so predlagali, naj bi po direktorjevem predlogu odpuštili ne 38, pač pa 35 delavcev. Članom delavskega sveta so pojasnili, da ni nujno, da bodo toliko ljudi odpuštili.

Pri ponovnem glasovanju je bilo osem članov delavskega sveta za predlog direktorja — tem, da so število zadržanih na dva delavca. Dva člana sta bila proti, medtem ko so se trije vzdržali. To se je dogajalo v petek, 29. januarja. Še isti dan so sklicali odbor sindikalne podružnice in kmetijsko za odpuš. Morali so pohiteti, saj je bil prvi februar pred duri.

V soboto, 30. januarja, pa

je bilo dobljeno odgovor, ki je bil napisan, podpisano in vročeno, še preden so prišli na množični sestanek. Vsekar bo dolžnost uprave vsaj nekaj sindikatske podružnice, da se med odpovedjo po zanimajo za stanje elektrarne delavca in za možnost neobitne zaposlitve v katerem drugem podjetju. Čeprav je bila odločitev o odpustu delavcev v sedanjem položaju gleda na dejstva skoraj neopredeljena, se človek vendarle ne more znebiti vtisa, da je po potrebi potreben prehitro preveč formalno.

M. KOS

SREDIŠČE

Dograjena forma za 2500 govedi

Kmetijska zadruga v Ormožu je te dni napolnila v Središču zadnje objekte za pisanje goved (telet). Farma ima 12 objektov in je veljala blizu 600 milijonov dinarjev. Hlevi so zaprtega tipa, vsa dela pa popolnoma mehanizirana.

Farma je pomembna za ormoško gospodarstvo in upajo, da bo rentabilna, ker ima goved kar v neposredni bližini dovolj veliko krmno bazo, kar zmanjšuje prevozne stroške, precej krmne pa bodo dobili tudi tam, kjer bodo ukrotili Plesnico, ki vsako leto poplavlja.

-NIK

VELENJE

Sankanje tudi ponoči

Velenjčani so v bližini mesta uredili terene za turistično smučanje in sankanje. Tereni so primerni tako za začetnike kot za tiste, ki jim smučanje ne dela večjih preglavic. Pod velenjskim gradom je tudi več smučarskih skakalnic in dobra sankajska proga, ki je ponoči razsvetljena. Zaradi neposredne bližine mesta so vsi tereni dobro obiskani, to pa še zaradi tega, ker so velenjski turisti delavci poiskrili za izposojevalno smučarskih rekvizitov, na voljo pa je tudi smučarski učitelj.

-pe

TRI KILOMETRE VISOKO BO POLETELA, pravi Miran Bukovec, ki je raketo sam projektiral in izdelal. Manjkajo mu le še krila, za katera pa je načrt že tudi naredil. V dobrih treh letih je naredil že več kot 30 raket.

Foto: Vetrovec

Domžalski dijak spuša rakete

Miran Bukovec jih s tovariši sam načrtuje in izdeluje

DOMŽALE, 3. febr. — »Pred tremi leti sem v kovinsko čep nasul smodnik, ki mi ga je dal prijatelj. Sam sem naredil vžigalno vrstico, tako da sem zvil vato in jo potresel s smodnikom. Potlej sem prižgal. Raketa je bila izdelana s precej fantazije, na vrhu sem naredil še satelit... Vendar pa je moja vžigalna vrstica prenehala goreti na sredi. Prižgal sem jo še enkrat, takrat pa je počilo in raketo je odneslo 200 metrov daleč. Našel sem jo šele naslednjo pomlad...«

Preden je Miran nahal pri poveljstvu, je njegova mati hitro pojasnila, da so sledovi sinovega navdušenja vidni tudi v tej hiši. Pri nabijanju neke rakete z gorivom se je v kleti zgodila nesreča; gorivo se je vnelo, vsa klet pa je počela. Ampak takole je bilo včasih, na začetku. In kaj nam je povedal mladi raketar zdaj:

»Včasih sem z dvema prijateljskima delal rakete. Pravzaprav jih je začel delati vsak sam, potem pa smo se pogovorili o izkušnjah. Iz trojice navdušenih je nastalo društvo, ki je začelo posveščeno delati. Najprej smo se naučili delati rakete, ki so imele komaj 9 mm notranjega premera. Potlej se prišlo na vrsto 24-milimetrske rakete... Ta, ki jo vidite na moji mizi, je v glavnem že naredil in ima notranji premer 50 mm. Računaj, kajlejo, da jo bo poneslo kar 3000 m višoko.

V konico rakete bom vgradil padalo. Ko se bo raketa nehala vpenjati, se bo prevela, takrat pa bo elektronski stik sprožil dodatno gorivo, ki bo iz rakete sunilo padalo. Ta poskus je povsem nov, načrti zanj so izdelani. Na tej raketi ga bomo preizkusili, potem pa ga bomo s pridom uporabili na raketi, ki bo narejena iz kovine. Menim, da bo kovinska raketa poletela 5 km visoko, ker bo še več 2 kilograma težka. Morala bo imeti padalo, da ne bo treščila tla, kamor ni treba.

Sveda pa fantje natanko poznajo tudi teorijo. Doslej so seznanjeni z vsebino vseh tovrstnih knjig, ki jih je moč kupiti pri nas. Vendar ugotavljajo, da se v knjigah, ki so namenjene širšemu krogu ljudi, večina snovi ponavlja. Vsi seveda niso prebrali vsega, pomagajo pa si s tem, da vsak, ki prebere knjigo, s kratkim izveščkom seznani ostale člane v društvu. Tako so si nabrali že veliko znanja, smelo se lahko ukvarjajo z novimi načrti in projekti. Zanje osnovnih težav ni več.

Da pa bodo njihova goriva čim boljša, bodo sami izdelali poseben manometer. Z njim bodo merili potisno moč raket, ugotavljali bodo kakovost goriv, ki jih sami smešajo.

J. VETROVEC

ZIVILSKI KOMBINAT „ŽITO“
LJUBLJANA, SMARTINSKA 154
DAJE V NAJEM tri skladiščne prostore v skupni površini 130 m²
NA VISKI 45 — LJUBLJANA
Interesenti naj se zgledajo v komercialnem sektorju na Smartinski cesti 154, telefon 33-573. 820

ZIVILSKI KOMBINAT „ŽITO“
Ljubljana, Smartinska 154
razpisuje prosta delovna mesta za:
- STROJNEGA TEHNIKA
za vzdrževanje avtomatskih strojev v proizvodnih obratih
- KVALIFICIRANEGA ELEKTRIČARJA
- KVALIFICIRANEGA STROJNEGA KLJUČAVNIČARJA
- SALDAKONTISTKO
POGOJ: ekonomska srednja šola ali nepopolna srednja šola s prakso na takem delovnem mestu.
Pismene ponudbe z navedbo kvalifikacije oz. strokovnosti in s podatki o dosedanjih zaposlitvah poslijte kadrovskemu oddelku kombinata »ŽITO« — Ljubljana, Smartinska 154.
Nastop službe je mogoč takoj ali po dogovoru. Stanovanja niso zagotovljena. 917

„ANGORA“ TOVARNA PLETENIN
Ljubljana, Emonska c. 2
sprejme takoj ali po dogovoru:
- STROJNE KLJUČAVNIČARJE
- KVALIFICIRANE ŠIVILJE IN PLETILJE IN PRIUČENNE ŠIVILJE
Interesenti naj se ogledajo v tajništvo podjetja. 884

Zakaj tako?

Ali to pospešuje izvoz?

Jugoslavija je postala v zadnjem času članica mednarodne organizacije INTERFRIGO, ki se ukvarja s prevozom lahko pokvarljivega blaga. Ta mednarodna organizacija ima kakih 4 tisoč svojih hladilnih vagonov in približno 6000 do 7000 najetih hladilnih vagonov od državnih članic. Tovarna železnice v Mariboru se je preko istosne organizacije iz Beograda povezala s to mednarodno organizacijo in sprejela vse njene klavzule za popravilo hladilnih vagonov, ki naj bi jih začeli popravljati tudi v Mariboru.

Pri podpisu sporazuma z INTERFRIGO naša država ni sprejela obrazca C, ki je spremni list za odpravo vagonov in rezervnih delov ter omogoča neocarinjen prihod in vrnitev vagonov čez državno mejo.

Tukaj pa se začne stvar komplicirati, čar na namreč zahteva, da položaj tovarnarja »Boris Kidrič« pri prihodu v našo državo za vsak hladilni vagon kavojo za vrednost vagona, ki znaša blizu 15 milijonov dinarjev. Tovarna ni mariborskih sredstev, da bi lahko med popravilom prevzela to breme nase. Zato v Italiji čaka — po navedbah predstavnikov tovarne — 100 vagonov, ki jih je INTERFRIGO pripraviljen poslati v popravilo v mariborsko tovarno. Razen tega so predstavniki mariborske tovarne izrazili, da je INTERFRIGO pripravljen poslati v Maribor 20 vagonov na režijska velika popravila in 20 do 30 vagonov na specialna popravila.

Tega posla pa ne morejo uresničiti, saj bi potrebovali več kot milijardo dinarjev za kavojo. To kavojo bi dobili nazaj takrat, ko bi popravilni vagoni zapustili jugoslovansko ozemlje. To pa za podjetje ni sprejemljivo, ne samo zaradi pomanjkanja denarja za kavojo, temveč tudi zaradi tega, ker bi INTERFRIGO po popravilu te vagona še uporabljali po naši državi za prevoz raznih vrst blaga. V tovarni železnice zili bi v primeru uresnitve teh popravil uređili carinsko skladišče, INTERFRIGO bi jim skupaj z vagoni poslal tudi rezervne dele, ki bi jih potrebovali pri popravilu. Če bi Jugoslavija sprejela obrazec C, bi odpadlo tudi plačevanje kavoje za prispela vagona.

In, naposled, če bi opravili ta posel, bi bile realne možnosti, da bi INTERFRIGO pri tovarni železnice vozil naročil pozneje tudi nove hladilne vagona, ki jih kupuje tudi v drugih državah članicah.

M. KOS

ZIVILSKI KOMBINAT

„ŽITO“

LJUBLJANA, SMARTINSKA 154

DAJE V NAJEM
tri skladiščne prostore v
skupni površini 130 m²

NA VISKI 45 — LJUBLJANA

Interesenti naj se zglase v komercialnem sektorju na Smartinski cesti 154, telefon 33-573. 920

ZIVILSKI KOMBINAT

„ŽITO“

Ljubljana, Smartinska 154

razpisuje prosta delovna mesta za:

- STROJNEGA TEHNIKA za vzdrževanje avtomatskih strojev v proizvodnih obratih
- KVALIFICIRANEGA ELEKTRIČARJA
- KVALIFICIRANEGA STROJNEGA KLJUČAVNIČARJA
- SALDAKONTISTKO

POGOJ: ekonomska srednja šola ali nepopolna srednja šola s prakso na takem delovnem mestu.

Pisne ponudbe z navedbo kvalifikacije oz. strokovnosti in s podatki o dosedanjih zaposlitvah pošiljate kadrovskemu oddelku kombinata »ŽITO« — Ljubljana, Smartinska 154.

Nastop službe je mogoč takoj ali po dogovoru. Stanovanja niso zagotovljena. 917

„ANGORA“

TOVARNA PLETENIN

Ljubljana, Emonska c. 2

sprejme takoj ali po dogovoru:

- STROJNE KLJUČAVNIČARJE
- KVALIFICIRANE ŠIVILJE in PLETILJE in PRIUČENE ŠIVILJE

Interesenti naj se oglase v tajništvo podjetja. 884

TEČAJ ZA MLADE ČIPKARJE NA VRHNIKI — Znana slovenska čipkarica Julka Fortunova je na Vrhnikih med zimskimi počitnicami organizirala čipkarski tečaj za učence vrhniških osemletnikov. Tečaj je obiskovalo več kot 80 mladih čipkarjev in čipkarič, ki se prav pridno učijo. Tečaj je bil v domu upokoencev, in sicer v treh izmenah. Tečajniki so povedali, da bi se še učili klekljanja. Sklenili so, da bodo na vrhniški osemletki organizirali čipkarski krožek. Foto: Selhaus

Vsaki četrty nesreči botruje hitrost

Vozniki se ne prilagodijo stanju ceste in vozijo prehitro

Že več mesecev nazaj lahko zasledimo v statističnih poročilih o prometnih nesrečah, da je med vzroki za številne nesreče na naših cestah močno v ospredju neprimerna hitrost. S tem seveda mislimo prenapeto vožnjo glede na stanje ceste, ki je zlasti pozimi pogosto zelo nevarna. Dobro vemo, da naše ceste ne gredo v korak z naraščajočim prometom, toda kaže, da se tega ne zavedajo vozniki avtomobilov, ki se vsak dan srečujejo s številnimi nevarnostmi.

Bežen pogled na število in vzroke prometnih nesreč v januarju letos nas o gornji trditvi najbolj zgovorno prepriča. V minulem mesecu se je na cestah Slovenije pripetilo 339 prometnih nesreč. Prometni milionski so ugotovili, da je bila neprimerna hitrost vzrok za 78 prometnih nesreč. In če si ogledamo še drugi vzrok za tako številne nesreče — spolzka cesta — lahko z dokajšnjo gotovostjo ugotovimo, da je tudi tem 53 nesrečam v dokajšnji meri botrovala neprimerna hitrost. In če še povemo, da je januarja letos izgubilo na cestah življenje 17 ljudi, na vozilih in objektih pa je nastalo precej več kot za 100 milijonov dinarjev škode, da je lahko res zamislivo nad temi številkami. Marsikatero življenje ne bi bilo uničeno, pa tudi številne materialne škode ne bi

dovoljena v idealnih voznih pogojih in z avtomobilom, ki zmogel tudi precej večje hitrosti kot naša najbolj množična vozila — fiat 600.

Največja dovoljena hitrost na kakšni cesti se daleč ni primerna hitrost. Najbo je treba upoštevati stanje ceste, vremenske razmere, zmogljivost avtomobila, voznike izkušnje itd. Drugo pa je omejevanje hitrosti na naših cestah, ki je često pretirano, zato ga vozniki tudi vedno ne upoštevajo. Omejevanje hitrosti na kakem osemnem odseku naj bo res smiselno postavljeno, ne pa kot je prepozostvo praksa, da se na cestah pogosto tudi prometni znaki, ki omejujejo hitrost celo na 20 kilometrov na uro, če seveda pri tem ne gre za vožnjo skozi naseljena kraja.

Se je nekaj takih vzrokov, ki botrujejo prenapeti vožnji. Poglavje zase pa je še prehitrevo, kjer so hitrosti še

Ure pisali na eni stavbi, privatno delali pa na drugi

Podjetje Parketar pred prisilno upravo

LJUBLJANA, 3. febr. — Po navadi predlagajo prisilno upravo v podjetje takrat, ko zaškrlije pri denarju. Tokrat pa se je svet za obrt občinske skupščine Ljubljana-Center odločil, da predlaga odbornikom, da uvedejo prisilno upravo v obrtnem podjetju »Parketar« kljub temu, da podjetje finančno »dobro« posluje. O razmerah v tem obrtnem podjetju so odborniki razpravljali že na prejšnji seji občinske skupščine, vendar se niso odločili za prisilno upravo zato, ker na sejo niso bili vabljivi vodilni uslužbenci podjetja.

Kljub temu, da so predlog preložili na prihodnjo sejo občinske skupščine, so se zaradi navedb, ki jih je podal predsednik sveta za obrt Danilo Brčić, zvečinoma strinjali, da je treba v podjetju takoj uvesti prisilno upravo.

»Ne ve se, kdo pije in plača« — smo slišali na seji občinske skupščine, »nekajkrat smo opozorili obrtno podjetje, naj začne delati takoj, kot se spodobi, in naj neha goljufati. Opominili in predlogi niso zalegli. Komisija, ki je kontrolirala delo parketarjev, je ugotovila, da so delavci pisali ure za delo na eni stavbi, delali pa so privatno na drugi. Ni točno znano, koliko so s tem oškodovali različna podjetja. Kljub opozorilom pa so še naprej prodajali parket slabše vrste, za boljše pa podobno. V zadnjem času smo zme-

njali štiri računovodje, preprečili smo, da ne bi prišel v podjetje četrti. Podjetje sicer kaže ugodne rezultate poslovanja, vendar so le ti goljufi...«

»V gradivu, ki so ga dobili vsi odborniki občinske skupščine, pa je navedeno: »V podjetju so neurejene razmere, zaradi tega delovna skupnost in upravni odbor že vnaprej odklanjata slabe in dobre predloge direktorja. Direktor pa ne izpolnjuje sklepov organov upravljanja. To delstvo se je pokazalo v razgovoru s člani kolektiva in direktorjem. Komisija je ugotovila nepravilnosti tako pri organiziranju upravljanja kot pri direktorju.«

Zaradi izkoriščanja skupnosti in posameznih investitorjev, ki so jim slabši parket položili za boljše, je višje gospodarsko sodišče obsodilo podjetje na denarno kazen 600.000 dinarjev, prav tako pa tudi direktorja in skladiščnika, ki sta morala plačati vsak po 100.000 din. Podjetju so že odvzeli neupravičeno pridobljeno premoženjsko korist, sodišče je izreklo direktorju in skladiščniku varstveni ukrep, s katerim preprečuje obema opravljanje dosedanjega poklica.

Podjetje je torej v takem položaju, da je energično ukrepanje več kot na mestu. Vse kaže, da kolektiv sam ne bo mogel odpraviti vseh pomanjklivosti, ki se vlečejo že dolga leta.

O nameravani uvedbi prisilne uprave sta bila zaslusana predsednik delavskega sveta in predsednik upravnega odbora obrtnega podjetja. Z uvedbo prisilne uprave se oba strinjata.

J. VETROVEC

Doma in v letovišču
zvesti spremljevalec
»TOVARIS«

V. SMOLE

Pod se še zmerom maje

Manjša nosilnost stropov v kamniški šoli

»Medetažna konstrukcija kamniške osemletke Toma Brejca je zdrava, brez trohnenja, kvaliteta je torej dobra... Nesolidna izdelava poda je vzrok za posejanje; glede na to, da je tramovje iz iglastega lesa, je dejanska varnost 300 kilogramov na kvadratni meter, pod v šoli pa prenese le obremenitev 200 kilogramov na kvadratni meter...«

Tako so ugotovili strokovnjaki zavoda za raziskavo materiala in konstrukcij iz Ljubljane. V najbolj kritičnem razredu, v osmem »A« razredu kamniške osemletke Toma Brejca so na dveh mestih odprli pod in ugotovili, da je nosilnost poda sicer zmanjšana, vendar še vedno taka, da je v razredu lahko nemoteno pouk.

Ob nedavnem obisku v kamniški osemletki pa se je pod se zmerom majal. V neposredni bližini vrat je parket tako dvignjen, da se ob navadnih hoji pod nogami čuti, kako se dviga in pada. Ob le malo močnejših korakih pa ves pod zaniha, korak pred talom povzroči nihanje vseh klopi, stolov in omare. Te dni sicer učencev ni v

razredu, vendar uprava šole razmišlja, če je pouk v razredu, ki se stese že ob nekaj navadnih korakih, varen. Negotovost, ki se vleče okrog stropov, v kamniški osemletki že dolgo leto, se tako še nadaljuje. Okrog gradnje te kamniške šole so se spletle že neke zgodbe, razmatelj gimnazije pa je že vsa pretekla leta opozarjal, da je treba stropove zamenjati.

Ob zidu učilnic, zlasti v drugem nadstropju, je lepo videti, za koliko so se tla v zadnjih letih povzela. Nekaj centimetrov nižji pod ne vlija zaupanja v majava tla, pa čeprav zavod za raziskavo materiala meni, da je pouk v razredu ob sicer zmanjšani nosilnosti podov še mogoč.

J. VETROVEC

V Kranju so za odcepitev

K reorganizaciji avtobusne enote SAP

Na zadnjem zasedanju centralnega delavskega sveta podjetja SAP v Ljubljani so člani DS poslovne enote Gorenjska demonstrativno odstopili, potem ko je bil z večino glasov potrjen sklep o reorganizaciji podjetja. S tem so jasno pokazali, da je naslednji korak njihovega kolektiva odcepitev od matičnega podjetja.

Z reorganizacijo je namreč med drugim predvideno, da proge in avtobuse, ki jih je dobila poslovna enota v Kranju ob pripojitvi, prenesejo nazaj na ljubljanski avtobusni promet. To so zahtevali v ljubljanski poslovni enoti, ki bo sedaj dobila popolno samostojnost ter samira razpolagala z vsemi osnovnimi sredstvi in dohodkom.

Z uresnitvijo tega predloga pa so se v Kranju čutili prizadeti. Ko je pred slabima dvema letoma SAP iskal na Gorenjskem trdno oporo, jo je našel v tedanjem Aviocentru. Kolektivu v Kranju so obljubili vso samostojnost in mu priključili vse prodaje avtobusov, ki jih je tedaj SAP imel na Gorenjskem, ter

mu zaupali nadaljnji razvoj avtobusnega prometa na tem območju.

V avtobusnem prometu so po združitvi dosegli pomemben napredek in odpravili škodljivo neolajšno konkurenco na cesti. Vendar pa odnosa v podjetju niso bili najboljши, ker so Gorenjcem kratili obljubljene pravice samostojnosti.

Te pravice bi s predvideno reorganizacijo v podjetju sedaj dobili vendar v Kranju, da bi s ponovno razdelitvijo prog prišlo do enakih položajev, kot je bil pred pripojitvijo Aviocentra. Po Gorenjski bi vozili dve poslovni enoti istega podjetja, ki bi se med sabo ločili in konkurirali. L. S.

Ob odgovorih v mariborskem Nikromu

V tem obrtnem podjetju imajo premalo re produkcijskega materiala pa tudi dela

V obrtnem podjetju Nikrom v Mariboru so začeli v težave zaradi pomanjkanja reprodukcijskega materiala in dela. Letos v januarju bi morali ustvariti za nekatera podjetja za blizu 21 milijonov dinarjev uslug, medtem ko jih bodo ustvarili le za kakih 7 milijonov. Zaradi tega so v podjetju začeli razmišljati, kako bi rešili ta težaven problem. V petek, 29. januarja, se je sestal delavski svet in razpravljal o tem. Značilno je, da direktorja podjetja ni bilo na seji delavskega sveta. Kot delegat je bil takrat na občinski konferenci ZK Maribor-Center.

V imenu direktorja je predsednik delavskega sveta prebral direktorjev predlog za ureditev razmer v podjetju. Direktor je v predlogu delavskemu svetu zapisal: »Z ozirom na splošno situacijo glede pomanjkanja reprodukcijskega materiala in sortiranja aranžmaja s strani Avioopreme Ptuj in zaključnih pogodb s strani Gorenja, EM Maribor ter z vsemi ostalimi, v katerem primeru so se naše usluge zmanjšale za 50 odstotkov, predlagam delavskemu svetu, da odloči o odvzemu delovni sili, katere je po mojem mnenju okrog 38-40. Trenutno ni izgledov, da bi se stanje izboljšalo. Ker nam manjkajo tudi nikrove anode, bo lahko delala le ena izme-

na. Da ne bi prišlo podjetje v še večje težave, je potreben nujen in takojšen ukrep, da se zadeva takoj in realno izvede.«

Res ni bilo prav, da direktorja ni bilo na seji delavskega sveta. V tako težavnih razmerah za vse delovni kolektiv bi moral biti med člani delavskega sveta in firmo osebno posredovati to novico. Sicer pa si ogledimo razpravo, ki smo jo slišali na seji delavskega sveta. Člani delavskega sveta so se zanimali, ali res ni nobenih možnosti, da bi del delavcev začasno posodili drugemu podjetju. Zanimali so se tudi, ali pri odstopu 35 do 40 delavcev ni mogoče zmanjšati tudi osebja v upravi. Dobili so odgo-

vor, da so ljudje v upravi zelo obremenjeni in da v upravi ni moč karkoli odpuštili. Značilno je bilo tudi glasovanje o predlogu direktorja, ki so ga najprej odklonili na delavskem svetu. »J« so glasovali le štiri člani delavskega sveta, pet jih je bilo proti, medtem ko se jih je šest vzdržalo glasovanja. Potem je predsednik delavskega sveta zval predlagal, naj bi glasovali o predlogu o zaniikanju sprejetja sklepa. Samo tri roke so pomotele v zrak. Potem so predlagali, naj bi po direktorjevemu predlogu odpuštili 38, pač pa 35 delavcev. Člani delavskega sveta so poljsnili, da ni nujno, da bodo toliko ljudi odpuštili.

Pri ponovnem glasovanju je bilo osem članov delavskega sveta za predlog direktorja — tem, da so štiri člani sta bila proti, medtem ko so se trije vzdržali. To se je dogajalo v petek, 29. januarja. Se isti dan so sklicali odbor sindikalne podružnice in komisijsko za odpuščanje. Moralni so pohiteli, saj je bil prvi februar pred duri.

V soboto, 30. januarja, pa

je bil sestanek kolektiva. Prišel je tudi direktor in poljsnili položaj. Dejal je, da so dobili odpuščanje predvsem namerabljani in nedisciplinirani delavci. Na vprašanje predsednika mladinskega sveta, zakaj so dobili odpuščanje skoraj vsi mladinci v kolektivu, mu je odgovoril, da je večina mladih ljudi s podjetja in da si bo laže poljskala službo kot drugi delavci. Obiluj bil, da bodo vsi odpuščeni imeli prednost pri zaposlitvi, če bi se stanje glede preskrbe s surovinami in z naročili izboljšalo.

Približno 30 ljudi v podjetju je dobilo odgovor, ki je bila napisana, podpisana in vročena, se preden so prišli na množični sestanek. Vsekar bi dolžnost uprave vrtila in sindikalne podružnice, da se med odpuščajo pozanimajo za stanje sbernega delavca in za možnost neobitne zaposlitve v kakem drugem podjetju. Čeprav je bila odločitev o odpuščanju delavcev v sedanjem položaju glede na dejstva skoraj neopredeljena, se človek vendarle ne more znebiti vtisa, da je postopek potekal prehitro in preveč formalno. M. KOS

Malo denarja — veliko potreb

Zapisek s seje občinske skupščine Ljubljana-Vič-Rudnik

LJUBLJANA, 3. februarja — Na današnji seji občinske skupščine Ljubljana-Vič-Rudnik so odborniki razpravljali o osnutku družbenega plana te občine za letošnje leto, o uvedbi prispevkov in davkov občanov, o predlogih za uvedbo skrajšanega delovnega časa v nekaterih delovnih organizacijah, o predlogu odloka o spremembi odloka o socialnih podporah in o poročilu za vada za letovanje mladine, o izgradnji obmorskega mladinskega letovišča Pacug.

— Štirje odborniki občinske skupščine predlagajo, da se v osnutku družbenega plana vnese dodatek, da bomo še letošnje rešili stanovanjski problem borcev, ki je zelo pereč, saj smo ga že predložili odlagal. Menimo, da je treba to urediti še letos. Na našem območju imamo 56 primerov, ki jih je treba rešiti, in če vsako postavko v občinskem proračunu zmanjšamo le za en odstotek, dobimo prav gotovo toliko sredstev, da te probleme rešimo. Treba je preučiti želje borcev in hitro reševati njihove prošnje. Pri številnih prošnjah bi za rešitev stanovanjskega problema potrebovali le milijon ali dva, to pa ni toliko, da tega ne bi zmogli, je dejal odbornik Niko Belopavlovič.

Njegov predlog so odborniki soglasno sprejeli, čeprav letošnje finančno stanje te občine res ne bo rožnato.

Proračunu bomo imeli letos na razpolago 2.759.000.000 dinarjev sredstev, če vzamemo minimalne potrebe, ki jih moramo pokriti, te znašajo 3.654.000.000 din, po predlogih posameznih svetov, kaj bi bilo treba financirati, pa bi potrebovali kar 4.651.000.000 dinarjev, je bilo rečeno na koncu poročila o osnutku družbenega plana občine Vič-Rudnik.

Letos bo največji del proračunskih sredstev te občine namenjen za potrebe družbenih služb. V ta namen bodo porabili

42 novih vozil

za mestni promet

Ljubljanski mestni promet se bo v prihodnjih mesecih okrepil s šestimi novimi avtobusi, s katerimi bodo vozili predvsem v prometnih konicah. Naročenih pa je že tudi 42 novih avtobusov, ki bodo prirejali izključno za mestni promet. Sedanji so namreč predelani iz tovornjakov in avtobusov za medkrajevni promet, novi pa bodo imeli motor pod podom in bo tako v njih več prostora. Vozila bodo kupili v tovarni »Alfa Romeo«.

J. V.

V »Borcu«

spet razstave

V trgovini s knjigami in umetniškimi predmeti »Borcu« na Titovi cesti v Ljubljani so spet začeli prirejati komercialne likovne razstave. Letošnja sezona razstav je začel kamniški slikar Aladin Lanc, ki razstavlja akvarele. Razstava bo odprta še teden dni, prodali pa so že precej razstavnih del.

E. J.

Domžalski dijak spuša rakete

Miran Bukovec jih s tovariši sam načrtuje in izdeluje

DOMŽALE, 3. febr. — »Pred tremi leti sem v kovinsko cev nasul smodnik, ki mi ga je dal prijatelj. Sam sem naredil vzglajno vrvico, tako da sem zvil vato in jo potresel s smodnikom. Potlej sem prižgal. Raketa je bila izdelana s precej fantazije, na vrhu sem naredil še satelit... Vendar pa je moja vzglajna vrvica prenehala goreti na sredini. Prižgal sem jo še enkrat, takrat pa je počilo in raketo je odneslo 200 metrov daleč. Našel sem jo šele naslednjega pomlad...«

Preden je Miran nehal pri-povedovati, je njegova mati hitro poljsnila, da so sledovi sinovega navdušenja vidni tudi v tej hiši. Pri nabijanju neke rakete z gorivom se je razširilo nesreča; gorivo se je vnelo, vasa klet pa je počnela. Ampak takole je bilo včasih, na začetku. In kaj nam je povedal mladi raketa-ster zadj:

»Včasih sem z dvema prijateljskima delal rakete. Pravzaprav jih je začel delati vsak sam, potlej pa smo se pogovorili o izkušnjah. Iz trojice navdušenih je nastalo društvo, ki je začelo posve-ovati znanju. Najprej smo se naučili delati rakete, ki so imele komaj 9 mm notranje ga premera. Potlej so prišle na vrsto 24-milimetrske rakete... Ta, ki jo vidite na moji mizi, je v glavnem že naredim in ima notranji premer 50 mm. Račun kaže, da jo bo poneslo kar 3000 m visoko.

V konico rakete bom vgradil padalo. Ko se bo raketa nehala vzpenjati, se bo prevrnila, takrat pa bo elektrini stik sprožil dodatno gorivo, ki bo iz rakete sunilo padalo. Ta poskus je povsem nov, načrti zanj so izdelani. Na tej raketi ga bomo preizkusili, potlej pa ga bomo s pridom uporabili na raketi, ki bo narejena iz kovine. Menim, da bo kovinska raketa poletela 5 km visoko, ker bo še cev 2 kilograma težka. Morala bo imeti padalo, da ne bo tresla tja, kamor ni treba.

so dovolj spretni, pomagajo v glavnem pri izdelovanju tulcev in drugih pripomočkov, nikoli pa raket ne polnijo. Večinoma se ukvarjajo z manjšimi, devetmilimetrskimi raketa. Te bodo pritrili v poletnih dneh tudi na čolne in letala. Poskusili bodo, kako bodo drsli gliserji na raketni pogon in kako bodo drvela letala.

Seveda pa fantje natančno poznajo tudi teorijo. Doslej so seznanjeni z vsebino vseh tovrstnih knjig, ki jih je moč kupiti pri nas. Vendar ugovarjajo, da se v knjigah, ki so namenjene širšemu krogu ljudi, večinoma snovi ponavljajo. Vsi seveda niso prebrali vsega, pomagajo pa si s tem, da vsak, ki prebere knjigo, s kratkim izveščkom seznani ostale člane v društvu. Tako so si nabrali že veliko znanja, smelo se lahko ukvarjajo z novimi načrti in projekti. Zanje osnovnih težav ni več.

Da pa bodo njihova goriva čim boljša, bodo sami izdelali poseben manometer. Z njim bodo merili potisno moč raket, ugotavljali bodo kakovost goriv, ki jih sami »mešajo«.

Majši člani kluba, ki se ni-

J. VETROVEC

InMa

INDUSTRIJA SATOVA

BEOGRAD — ZEMUN

Cara Dušana 31ev. 264

IZDELUJE VSEH VRST OSTALE URE IN VODOMER VSEH PRIKLJUČKOV IN DIMENZIJ

ZA SVAKO IZDELKO DAJE INSA ENOLETNO ISKUSNO GARANTO

BRITANSKA KRALJICA V ETIOPIJI. Kraljica Elizabeta II. in vojvoda Edinburški sta prispela na osem-dnevni uradni obisk v Adis Abebo, kjer sta gosta cesarja Haile Selasija. To je prvi obisk britanskega suverena v Etiopiji. Iz Adis Abebe bosta kraljica in vojvoda Edinburški odpotovala v Sudan, vojvoda pa bo obiskal še Saudovo Arabijo, Avstralijo in Malezijo. Na sliki: britanska gosta in gostitelj v pozlačeni kočiji.

NOBELOVEC ZA REŠETKAMI. Policija v Selmi (Alabama, ZDA) je ob protirasističnih demonstracijah aretirala črnega voditelja Martina Luthra Kinga. Na sliki: King moli na cesti, preden so ga aretirali. Foto: Arhiv Dela

V KOPRU ZE CVETEJO MANDLJEVCI. Medtem ko v drugih krajih Slovenije še pokriva zemljo sneg, imajo na Koprskem že pravo pomlad. V prijazni dolinici za Tomosovo tovarno so se razcveteli mandljevci. Foto: Hočevnar

Nadaljevanje s prve strani

Sporzadumaštvo

se pravi razčiščenje stališč glede vlade levega centra in njene politike. »Hočemo vedeti, s kakšno krščansko demokratsko stranko imamo opraviti,« je pred časom pisalo glasilo PSI. Danes, pred zaključkom sestanka vrhovnega organa stranke, pa ugotovlja »Avant«, da je enotnost vsake stranke, tudi krščansko demokratske, dobra in koristna stvar, toda — se sprašuje »Avant« — ali ni morda Fanfani in Pastore ničesar povedati in ničesar zahtevati glede bodoče linije stranke, njenega programa, ki naj bi zavezoval vse stranke vladne večine. Če nacionalni svet ne bo dosegel zahtevanega razčiščenja stališč — piše dalje »Avant«, potem ne bo mogoče tudi v prihodnje zagotoviti dežele potrebne politične stabilnosti. Če pa te ne bo, potem pade v vodo tudi vse tisto, kar si je vlada postavila v program. Predvsem pa utesnje najvažnejše delo sedanje vlade, petletni načrt gospodarskega razvoja, postati mrtva točka na papirju. Zato »Avant« imenuje nestabilnost poglavitno bolezen, ki je celotna hujša kot sedanja gospodarska recesija.

Trdno in stabilno vlado pa zahteva vsakega gospodarskega položaja, ki kaže vidna znamenja poostrene recesije, ki je zadela zlasti najmočnejša industrijska središča na Severu in se kaže v rastočem številu brezposelnosti. Minister Medici je danes priznal v parlamentu, da je bilo lani okoli 800.000 delavcev ali odpuščenih z dela ali pa prisiljenih na skrajšan delovni čas. Kaže, da so si vse stranke koalicijske edine v zahtevi, da krščansko demokratsko vodstvo glede bodoče usmeritve in tako pripomore k ustalosti položaja, kar je neobhodni pogoj za uspešno delovanje vlade in izvajanje njenega programa. V trenutku, ko pričakujejo sklepe sestanka krščansko demokratskega vodstva, se tudi druge stranke vladne koalicije pripravljajo na preučevanje nastale situacije, ki jo bodo pokazali zaključki nacionalnega sveta krščanskih demokratov. Tako se že za jutri napoveduje sestanek direktorja PSI in kmalu zatem tudi plenem CK stranke, kjer bodo razpravljali o položaju in o nadaljnjih ukrepih tako glede obnove vlade, ki je v množičnem odvratu od stališč v tujini in revirirani izdatke za oboroženo silo ter agencije za pomoč tujini.

Na sestanku s najbližjimi sodelavci, med njimi sekretarjem za finance Dilonom in finančnim strokovnjaki, je predsednik Johnson pretehtal nekatere ukrepe za zmanjšanje plačilnega deficita.

Sodiijo, da bodo uvedli posebne takse za bančna posojila tujini, diktirali kratkoročno odobranje posojil, priporocili zmanjšanje investicij v tujini in revirirani izdatke za oboroženo silo ter agencije za pomoč tujini.

Na sestanku v Beli hiši so Johnsonovi svetovalci izrazili skrb, da se ne bi omajalo zaupanje v dolar, kar bi omajalo vpliv ZDA na zahodne zaveznike. Tukajšnji finančni krogi si tolažajo poslabšanje plačilne bilance s tujino in problem usihajočih zlatih rezerv.

Johnson predlaga, naj bi zmanjšali dolarska kritja v zlatu

Alternativa

svobodnjaških dežel, ki povezujejo njune narode v boju za popolno nacionalno neodvisnost in enakopravnost. Obema deželama so skupni ideali svobode in pravice. Slovesnosti so se udeležili predsednik ZIS Petar Stambolić, podpredsednik ZIS Veljko Žeković in drugi naši visoki predstavniki. Kakor tudi člani Papandreouvega uradnega spremstva ter številni ugledni zastopniki beograjske univerze.

Premiera Papandreou je pozdravil in mu podelil naslov častnega doktorja pravnih ved beograjske univerze profesor dr. Zoran Planjić. Predlog za promocijo je obravnaval dekan pravne fakultete dr. Mihajlo Jević. Po slovesni seji univerzitetne uprave, na kateri je bil promoviran grški premier, so njemu in članom spremstva ter visokim jugoslovanskim osebnostim pridelali zakusko. Predsednik grške vlade Papandreou je bil danes gost na kosilu, ki mu ga je pridelil predsednik izvršnega sveta SR Srbije Dragi Stamenković, nocoj pa je predsednik ZIS Petar Stambolić pridelil njemu na čast sprejem.

Na sestanku s najbližjimi sodelavci, med njimi sekretarjem za finance Dilonom in finančnim strokovnjaki, je predsednik Johnson pretehtal nekatere ukrepe za zmanjšanje plačilnega deficita.

Sodiijo, da bodo uvedli posebne takse za bančna posojila tujini, diktirali kratkoročno odobranje posojil, priporocili zmanjšanje investicij v tujini in revirirani izdatke za oboroženo silo ter agencije za pomoč tujini.

Na sestanku v Beli hiši so Johnsonovi svetovalci izrazili skrb, da se ne bi omajalo zaupanje v dolar, kar bi omajalo vpliv ZDA na zahodne zaveznike. Tukajšnji finančni krogi si tolažajo poslabšanje plačilne bilance s tujino in problem usihajočih zlatih rezerv.

Johnson predlaga, naj bi zmanjšali dolarska kritja v zlatu

Izključeni »uporniški socialisti«

Vodstvo SFIO izključilo skupino iz Marseille, zaradi dogovora s KPF

PARIZ, 3. febr. (AP). Nacionalni odbor francoske socialistične stranke (SFIO) je danes izključil iz stranke celotno skupino iz Marseille, ki jih je začela loviti v ponedeljek, po črnih demonstracijah proti rasni diskriminaciji. V zaporu je zdaj najmanj 1300 črnih hkrati z znanim borcem za državljanske pravice ameriških črncev dr. Martinom Lutherom Kingom. Tega so aretirali v ponedeljek.

Črnci so v demonstracijah zahtevali, naj jih ne ponižujejo s testi, preden jih vpišejo v volilne sezname. Na predprijeh se lahko črnci vpišejo v volilne sezname samo dva dni v mesecu. Pred vpisom mora vsak upravičenec odgovoriti na osem vprašanj o ameriški ustavi in vladi, potem pa pisati po diktatu, da ugotove njegovo pismenost. Tako so v Selmi črnci stali v hudem mrazu dolgo ure, da bi prišli na vrsto za vpis v volilne sezname.

Nov ameriški satelit

CAPE KENNEDY, 3. febr. (Reuters) — ZDA so danes uspešno izstrelile na krožno pot svoj drugi laboratorij za opazovanje Sonca. Satelit je težak 247 kg.

Na sestanku s najbližjimi sodelavci, med njimi sekretarjem za finance Dilonom in finančnim strokovnjaki, je predsednik Johnson pretehtal nekatere ukrepe za zmanjšanje plačilnega deficita.

Sodiijo, da bodo uvedli posebne takse za bančna posojila tujini, diktirali kratkoročno odobranje posojil, priporocili zmanjšanje investicij v tujini in revirirani izdatke za oboroženo silo ter agencije za pomoč tujini.

Na sestanku v Beli hiši so Johnsonovi svetovalci izrazili skrb, da se ne bi omajalo zaupanje v dolar, kar bi omajalo vpliv ZDA na zahodne zaveznike. Tukajšnji finančni krogi si tolažajo poslabšanje plačilne bilance s tujino in problem usihajočih zlatih rezerv.

Odpor črncev v ZDA proti poniževanju

V Selmi, Alabama, so zaprli doslej najmanj 1300 črncev

SELMA (Alabama), 3. febr. (Reuters). Policija v mestecu Selmi v Alabami je včeraj spet množično zapirala črnce, ki jih je začela loviti v ponedeljek, po črnih demonstracijah proti rasni diskriminaciji. V zaporu je zdaj najmanj 1300 črnih hkrati z znanim borcem za državljanske pravice ameriških črncev dr. Martinom Lutherom Kingom. Tega so aretirali v ponedeljek.

Črnci so v demonstracijah zahtevali, naj jih ne ponižujejo s testi, preden jih vpišejo v volilne sezname. Na predprijeh se lahko črnci vpišejo v volilne sezname samo dva dni v mesecu. Pred vpisom mora vsak upravičenec odgovoriti na osem vprašanj o ameriški ustavi in vladi, potem pa pisati po diktatu, da ugotove njegovo pismenost. Tako so v Selmi črnci stali v hudem mrazu dolgo ure, da bi prišli na vrsto za vpis v volilne sezname.

Nov ameriški satelit

CAPE KENNEDY, 3. febr. (Reuters) — ZDA so danes uspešno izstrelile na krožno pot svoj drugi laboratorij za opazovanje Sonca. Satelit je težak 247 kg.

Na sestanku s najbližjimi sodelavci, med njimi sekretarjem za finance Dilonom in finančnim strokovnjaki, je predsednik Johnson pretehtal nekatere ukrepe za zmanjšanje plačilnega deficita.

Sodiijo, da bodo uvedli posebne takse za bančna posojila tujini, diktirali kratkoročno odobranje posojil, priporocili zmanjšanje investicij v tujini in revirirani izdatke za oboroženo silo ter agencije za pomoč tujini.

Na sestanku v Beli hiši so Johnsonovi svetovalci izrazili skrb, da se ne bi omajalo zaupanje v dolar, kar bi omajalo vpliv ZDA na zahodne zaveznike. Tukajšnji finančni krogi si tolažajo poslabšanje plačilne bilance s tujino in problem usihajočih zlatih rezerv.

Eichmannov pomočnik oproščen

Drugi obtožnec pa je obsojen na pet let prisilnega dela

FRANKFURT, 3. febr. (Tanjug) — Zahodnonemško sodišče za vojne zločince v Frankfurtu je danes oprostil enega izmed glavnih pomočnikov Adolfa Eichmanna, Otta Hunscheja, medtem ko je drugega obtoženca, Hermann Krumeja, obsodilo na 5 let prisilnega dela.

Otto Hunsche je bil obtožen, da je pomagal Eichmannu pri deportiranju 437 tisoč madžarskih Židov v taborišče smrti v Auschwitzu, kjer so jih pomorili v plinskih celicah. Hermann Krumej pa je pomagal Eichmannu pri eksekuciji okrog 300.000 madžarskih Židov. Sodišče je prejšnjega razglasilo za nedolžnega, drugega pa je prisodilo 5 let prisilnega dela, čeprav je javni tožilec zahteval za oba dosmrtno ječo.

Otto Hunsche je bil obtožen, da je pomagal Eichmannu pri deportiranju 437 tisoč madžarskih Židov v taborišče smrti v Auschwitzu, kjer so jih pomorili v plinskih celicah. Hermann Krumej pa je pomagal Eichmannu pri eksekuciji okrog 300.000 madžarskih Židov. Sodišče je prejšnjega razglasilo za nedolžnega, drugega pa je prisodilo 5 let prisilnega dela, čeprav je javni tožilec zahteval za oba dosmrtno ječo.

Na sestanku s najbližjimi sodelavci, med njimi sekretarjem za finance Dilonom in finančnim strokovnjaki, je predsednik Johnson pretehtal nekatere ukrepe za zmanjšanje plačilnega deficita.

Sodiijo, da bodo uvedli posebne takse za bančna posojila tujini, diktirali kratkoročno odobranje posojil, priporocili zmanjšanje investicij v tujini in revirirani izdatke za oboroženo silo ter agencije za pomoč tujini.

Na sestanku v Beli hiši so Johnsonovi svetovalci izrazili skrb, da se ne bi omajalo zaupanje v dolar, kar bi omajalo vpliv ZDA na zahodne zaveznike. Tukajšnji finančni krogi si tolažajo poslabšanje plačilne bilance s tujino in problem usihajočih zlatih rezerv.

Kontrola cen tudi za baker, cink in svinec

Predlog sveta zvezne gospodarske zbornice o maksimiranih cenah

BEOGRAD, 3. febr. (Tanjug). Svet za metalurgijo barvitih kovin zvezne gospodarske zbornice je na današnji seji predlagal, naj bi plafonirane cene bakra, svinca, cinka in aluminija zamenjali s sistemom kontrole cen. Ta predlog pošljejo v proučevanje zveznemu izvršnemu svetu.

Zvezna sekretariata za industrijo in za splošne gospodarske posle ter zvezna gospodarska zbornica so se že prej načelno strinjali s tem, da bi prišlo k ceni bakra, svinca in cinka pod družbeno kontrolo. Tudi člani odbora za industrijo zveznega zbora zvezne skupščine so se nedavno izrekli za takšen režim cen bakra.

Svet tudi predlaga, naj bi določili, da so cene barvitih kovin podvržene kontroli samo, če presežejo določene gornje meje, ki bodo odvisne od kvalitete in vrste proizvodov. Za elektrolitični baker predlagajo ceno 700.000 dinarjev za tona, vtem ko bi tona topilniškega bakra prodajali po 650.000 din. Cena cinka bi se gibala od 250.000 do 280.000, svinca od 245.000 do 250.000 dinarjev za tona. Ceno aluminija bodo predlagali pozneje.

Predlagajo tudi, naj bi odpravili tako imenovani medfazni davek in ga v določenem sorazmerju prenesejo na končne proizvode. Razen tega zahtevajo tudi spremembo kreditnih instrumentov, znižanje obresti na poslovni sklad in olajšave za dobivanje kredita. Po daljši razpravi so sprejeli predlog združenja proizvajalcev in predelovalcev bakra, po katerem bodo predelovalci te kovine krili 30 odstotkov predloženega zvišanja cen.

Na sestanku s najbližjimi sodelavci, med njimi sekretarjem za finance Dilonom in finančnim strokovnjaki, je predsednik Johnson pretehtal nekatere ukrepe za zmanjšanje plačilnega deficita.

Sodiijo, da bodo uvedli posebne takse za bančna posojila tujini, diktirali kratkoročno odobranje posojil, priporocili zmanjšanje investicij v tujini in revirirani izdatke za oboroženo silo ter agencije za pomoč tujini.

Zadnje vesti

Finančne težave sil OZN na Cipru

NEW YORK, 3. febr. (Reuters) — Generalni sekretar U. T. je danes izjavil, da so ponovno nastopile težave v financiranju mirovnih operacij sil OZN na Cipru ter je pozval 33 držav, ki so jih doslej financirale, naj zvišajo svoje prispevke.

Kitajsko-indijske protibotžbe

NEW DELHI, 3. febr. (IIS) — Indijska vlada je danes odločno zavrnila obtožbe kitajske vlade, ki je v notu od 3. januarja trdila, da so indijske obtožbe enote kršile mejo med Sikimom in Tibetom s tem, da so zgradile 27 vojaških objektov na kitajski strani, pri čemer je omenila imena mejnih prelazov, za katere tu doslej sploh niso šli. Kitajska vlada očitno namenoma dela zmešnjavo z imeni teh prelazov, da bi otežila rešitve omejenega spora, kar je zelo zaskrbljujoče, zlasti glede na zbiranje kitajskih čet in gradnjo cele mreže vojaških naprav prav ob meji proti Sikimu, pri čemer so kitajske enote večkrat kršile indijsko mejo. Namen kitajskih obtožb je, prikriti napadalno dejavnost kitajskih čet vzdolž meje s Sikimom, kar spominja na podobne obtožbe proti Indiji jeseni 1962, narkar je prišlo do množičnih vdorov kitajskih vojakov na indijsko ozemlje. Indijska vlada upa, da se to ne bo ponovilo ter želj začeti pogajanja s kitajsko vlado na podlagi znanih predlogov iz Kolombae.

Volilni dogovor v Čilu

RIO DE JANEIRO, 3. febr. (Tanjug). — Komunistična in socialistična partija Čila sta skupno z drugimi silami, združenimi v fronto nacionalne akcije — FRAP, sklenili dogovor o sodelovanju na bližnjih parlamentarnih volitvah, ki bodo 4. marca. Ta zveza je omogočila vsaki stranki, da kandidira svoje ljudi ali pa jih kandidira na skupnih listah.

Odločitev po Ulbrichtovem obisku

BONN, 3. febr. (AP). — Kanceler Erhard in člani njegove vlade so danes sklenili, da Zahodna Nemčija ne bo prekinila diplomatskih odnosov z Združenim arabsko republiko zaradi napovedane obiska predsednika državnega sveta Nemške demokratične republike Walterja Ulbrichta. Predstavniki bonnske vlade von Hase je na današnji tiskovni konferenci povedal, da je odločitev o tem, ali bo ZR Nemčija prekinila diplomatske odnose z ZAR, preložena na čas po Ulbrichtovem obisku.

Sovjetska nota zaradi Hohlova

LEOPOLDVILLE, 3. febr. (TASS). — Kongoskemu zunanjemu ministru so se tni izročili uradno noto sovjetske vlade, v kateri Sovjetska zveza protestira, ker so Leopoldvilke oblasti aretirale dopisnika »Izvestij« Nikolaja Hohlova in ker je kongoska vojska policija vdrla v poslopje sovjetskega veleposlanstva v Leopoldvillu. Sovjetska vlada zahteva, da neustojna vpustijo Hohlova in da se vojska policija v varnostni odredi odstrani iz poslopija sovjetskega veleposlanstva.

Uradni protest sovjetske vlade je izročilo kongoskemu zunanjemu ministru češkoslovaško veleposlanstvo v Leopoldvillu, ki za svoje sovjetske interese v Kongu. Leopoldvilke oblasti do danes še niso objavile nobenega uradnega pojasnila o aretaciji in o usodi novinarja N. Hohlova.

Telegrami

CLANI MISIJE OZN V JERUZALEMU — AMAN.

CLANI MISIJE OZN V JERUZALEMU — AMAN. Člani misije OZN, ki jo je poslal generalni sekretar OZN U. T. v Jeruzalem, da bi preučili najnovejši obmejni incident med Jordanijo in Izraelom, so se sestali z zastopniki jordanke vlade. Obiskali so tudi izraelski del Jeruzalema.

RUSKI OBISKE NORVEŠKO — OSLO.

RUSKI OBISKE NORVEŠKO — OSLO. Zastopnik norveškega zunanjega ministrstva je sporočil, da bo ameriški zunanji minister Dean Rusk v začetku maja obiskal Norveško.

DELEGACIJA S KUBE V LR KITAJSKI — PEKING.

DELEGACIJA S KUBE V LR KITAJSKI — PEKING. Na vabilo CK KP Kitajske je na Kitajsko prispela delegacija kubanske združene partije socialistične revolucije. V delegaciji je tudi Ernesto »Che« Guevara.

NA DUNAJ PRIDE TUDI STEWART — LONDON.

NA DUNAJ PRIDE TUDI STEWART — LONDON. Zastopnik Foreign Officea je sporočil, da je novi britanski zunanji minister Michael Stewart sprejel vabilo avstrijske vlade, naj se udeleži slovesnosti ob deseti obletnici razglasitve avstrijske neodvisnosti. Stewart bo ostal na Dunaju verjetno samo en dan.

KONGOSKO VELEPOSLANISTVO V ZAR ZAPRTO — KAIRO.

KONGOSKO VELEPOSLANISTVO V ZAR ZAPRTO — KAIRO. Odpravnik poslov veleposlanstva Konga (Leopoldville) v ZAR René Bavassa je odpotoval iz Kaira v Leopoldville. Skupaj z njim sta odpotovala tudi prvi in tretji sekretar kongoskega veleposlanstva.

NASPROTOVANJE PREDLOGOM LABURISTICNE VLADE — LONDON.

NASPROTOVANJE PREDLOGOM LABURISTICNE VLADE — LONDON. Vodilne britanske privatne skupine industrialcev so se ostro uprle predlogom laburistične vlade za nacionalizacijo jeklarske industrije. Oglašilo se se precej po tem, ko je premier Wilson po televiziji napovedal, da namerava laburistična vlada izvesti nacionalizacijo kljub majhni večini v spodnjem domu parlamenta.

NOVO VELEPOSLANISTVO — KARACI.

NOVO VELEPOSLANISTVO — KARACI. Pakistanska vlada je sporočila, da bo svoje diplomatsko zastopništvo v Adis Abebi povišala na raven veleposlanstva.

POLJSKE STIPENDIJE — LAGOS.

POLJSKE STIPENDIJE — LAGOS. Predsednik združenja nigerijsko-poljskega prijateljstva Domingo je povedal, da je Poljska dodelila 21 stipendij za šolanje nigerijskih študentov na različnih institutih na Poljskem.

DEMONSTRACIJE STUDENTOV — LIZBONA.

DEMONSTRACIJE STUDENTOV — LIZBONA. Portugalska policija je razglašala več skupin študentov, ki so protestirali, ker so aretirali več njihovih kolegov. Tri študente in še nekaj drugih ljudi so posadili na zatožni klop, češ da so sodelovali v subverzivnih akcijah in da so člani komunistične partije.

TURSKI PRORACUN — ANKARA.

TURSKI PRORACUN — ANKARA. Turški senat je sprejel proračun za leto v višini 15,5 milijarde turških lir. Lanski proračun je obsegal 14,2 milijarde lir. Za novi proračun je glasovalo 71, proti pa 64 senatorjev.

BO ASUANSKI JEZ DOGRAJEN PREJ? — KAIRO.

BO ASUANSKI JEZ DOGRAJEN PREJ? — KAIRO. »Al Ahram« piše, da so se končali razgovori med zastopniki ZAR in ZSSR o spremembah v programu gradnje Asuanskega jezusa, da bi dala končali skoraj leto dni prej, kot pa so prvotno računali.

Pa še to

GARDEROBA BREZ OPERE. Gledališče v Nišu je te dni odkupil celotni fond stare garderobe beograjske opere. Opere v Nišu doslej sicer niso imeli, zdaj jo pa nekoliko imajo. »Hamlet« bodo zdaj lahko igrali v kostumu »Madame Butterfly«.

Premiki v sindikatih ČSSR

Usmeritev v življenje — Skrčili bodo število plačanih funkcionarjev — Glavni pomočnik partije

PRAGA, 3. febr. (Tanjug). Sindikati v ČSSR dobivajo zdaj, v novi etapi družbenega razvoja, ki se začena z uvajanjem novega gospodarskega sistema, drugačno in odgovorno vlogo. O tem govori »resolucija« o vzpostavljanju, vlogi in nalogah revolucionarnega sindikalnega gibanja v obdobju razvite izgradnje socializma, ki jo je sprejel nedavni plenem CK KPC.

Kakor je ocenil CK, »dejavnost revolucionarnega sindikalnega gibanja zaostaja za potrebami českoslovaške družbe, ki mu postavlja čedalje večje in veliko odgovornejše naloge.« Med drugim očita českoslovaškemu sindikatu tudi »tendenco po nepravilni, »popularni« politiki in psevdosolidarnosti. V delu sindikalnih organov prevladuje konformiranje in administriranje s kopico aktov nameste živega, neposrednega stika z ljudmi. Napovedujejo kadrovsko regeneracijo sindikalnih vodstev in aparata, tako da bodo skrbili sedanje visoko število funkcionarjev in administratorjev, zagotovili najširšo udeležbo delovnih ljudi v vodenju sindikalnega dela ter večje pravice in odgovornosti sindikalnih organizacij.

Izid »Deset zadetkov«

LJUBLJANA, 3. febr. — Med televizijsko oddajo »Deset zadetkov« so sčec objavili 16 dobrihkov, ki si bodo razdelili nagrado v znesku 1 milijon 17.543 din. Oddaja je bila posneta v hotelu »Prislanec« v Kranjski gori.

1. Drago CANKAR, Ljubljana, Kalanovca 16.
2. Tatjana ZIDARIC, Ljubljana, Aljaževa 11.
3. Ivanka GODEC, Trbovlje, Sv. Jurij 20.
4. Nevenka JENCIC, Radeče št. 94-B, občina Laško.
5. Rudolf BARTOL, Slovenska vas 31, pošta Stara cerkev, občina Kočevje.
6. Milka MIKLAJVIC, Cerklje 90, Kranj, Gorenjsko.
7. Savica SERUCAR, Celje, Otok 11, blok I, Trubarjeva 56.
8. Marica MATE, Ribnica 222 na Dolenskem.
9. Albin BREGANT, Razgledna pot 15, Jesenice na Gorenjskem.
10. Tomislav PIRLING, Murska Sobota, Titova 22.

Kriza v Braziliji

Ameriški kapital kupuje brazilske tovarne

RIO DE JANEIRO, 3. febr. (Tanjug). — Dnevnik »Ultima hora« trdi, da so zadnje tedne severnoameriške družbe kupile več pomembnih brazilskih podjetij.

Metallurška družba »Jafeta« je sporočila, da je bila prisiljena prodati tovarno »Mogi das Cruzes«, ker centralna banka za razvoj ne podpira nacionalne industrije. Amerikancem so prodali tudi tri papirnice v Sao Paulu. Dnevnik dodaja, da je polovica brazilskih tekstilnih tovarnov pred konkurzom. Okrog 50 tisoč tekstilnih delavcev so že odpustili.

»Ultima hora« dalje piše, da se več drugih velikih brazilskih družb že pogaja s tujim kapitalom glede prodaje.

Albus

domači

BRUSEL, 3. febr. (Reuters-APF). Belgijski zunanji minister Paul Henri Spaak in kongoski premier Moise Cisse sta imela danes drugi razgovor o finančnih in gospodarskih problemih med Belgijo in Kongom.

Voditelj kongoskega odporiškega gibanja Gaston Soumialot pa je v Nairobiu izjavil, da se Cisse ne more pogajati o spornih kongoskih belgijskih vprašanjih. Kongosko ljudstvo ga ni pravno pooblastilo za »in torej ne bo sprejelo morebitnih sporazumov, ki bi jih Cisse podpisal v Bruslju. Belgija se hudo moti, če misli, da bo lahko s Cissejem rešila te probleme.

Prognoza

VREMENSKA SLIKA:

Obsežno področje visokega zračnega pritiska z jedrom nad Britanijo zajema tudi zahodno in srednjo Evropo. Frontalne motnje se v zahodnih pom-